

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **15** Ljubljana, četrtek **21. 2. 2002**

Cena 1540 SIT

ISSN 1318-0576

Leto XII

VLADA

617. Uredba o razširitvi evropskih patentov na Republiko Slovenijo

Na podlagi drugega odstavka 3. člena zakona o industrijski lastnini (Uradni list RS, št. 45/01) in za izvajanje sporazuma o izvajanju tretjega odstavka 3. člena sporazuma o sodelovanju na področju patentov med Vlado Republike Slovenije in Evropsko patentno organizacijo (Uradni list RS – MP, št. 2/94) ter prvega odstavka 21. člena zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/93, 71/94, 23/96, 47/97, 23/99, 119/00, 30/01) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o razširitvi evropskih patentov na Republiko Slovenijo

1. člen

(razširitev veljavnosti evropskih patentov)

(1) Evropska patentna prijava in evropski patent se v skladu z naslednjimi določili razširita na Republiko Slovenijo in imata isto veljavo ter zanj veljajo isti pogoji kot za nacionalno patentno prijavo ter nacionalni patent po zakonu o industrijski lastnini (Uradni list RS, št. 45/01, v nadaljnjem besedilu: zakon).

(2) Za namene te uredbe imajo izrazi naslednji pomen:

a) "evropska patentna prijava" pomeni prijavo za evropski patent, ki je vložena na podlagi Evropske patentne konvencije, kakor tudi mednarodno prijavo, vloženo na podlagi Pogodbe o sodelovanju na področju patentov (Uradni list RS – MP, št. 19/93), za katero je Evropski patentni urad (v nadaljnjem besedilu: EPU) imenovan ali izbrani urad in v kateri je Republika Slovenija navedena država;

b) "razširjen evropski patent" pomeni evropski patent, ki ga je podelil EPU na podlagi evropske patentne prijave, za katero je bila zahtevana razširitev na Republiko Slovenijo;

c) "nacionalna patentna prijava" pomeni patentno prijavo, ki je bila vložena v skladu z zakonom pri Uradu Republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljnjem besedilu: urad);

d) "nacionalni patent" pomeni patent, ki je podeljen na podlagi nacionalne patentne prijave.

2. člen

(zahteva za razširitev)

(1) Evropska patentna prijava in na njeni podlagi podeljen evropski patent se razširita na Republiko Slovenijo na

zahtevo vlagatelja. Zahteva za razširitev se bo štela za vloženo z vsako evropsko patentno prijavo, ki bo vložena na dan ali po 1. marcu 1994. Urad bo objavil vsako zahtevo za razširitev brž, ko je to mogoče, potem, ko jo je prejel od EPU, vendar ne pred potekom osemnajstih mesecev od datuma vložitve ali prvega datuma prednostne pravice, če je bila ta zahtevana.

(2) Zahtevo za razširitev je mogoče ob vsakem času umakniti. Zahteva se bo štela za umaknjeno, če ni bila plačana predpisana pristojbina za razširitev pri EPU pravočasno, ali če je bila evropska patentna prijava dokončno zavrnjena, umaknjena ali se je štelo, da je umaknjena. Urad bo to nemudoma objavil, če je bila zahteva za razširitev pred tem že objavljena.

3. člen

(pristojbine za razširitev)

(1) Pristojbina za razširitev iz drugega odstavka 2. člena te uredbe je 102 EUR. Pristojbina se plača EPU v roku, kot je določen za plačilo pristojbine za poimenovanje skladno z Evropsko patentno konvencijo.

(2) Pristojbina za razširitev se lahko veljavno naknadno plača v imunitetnem roku dveh mesecev, kot je ta določen s Pravilom 85a (2) Evropske patentne konvencije, z dodatkom v vrednosti 50% od pristojbine za razširitev plačano v tem roku.

(3) Za plačilo razširitvenih pristojbin bo EPU mutatis mutandis uporabljal svoja pravila o plačilu taks. Veljavno plačane pristojbine za razširitev se ne vračajo.

4. člen

(veljavnost evropskih patentnih prijav)

(1) Evropska patentna prijava, ki ji je bil dodeljen datum vložitve, je enakovredna redni nacionalni patentni prijavi, vključno z morebitno zahtevano prednostno pravico za evropsko patentno prijavo, ne glede na kasnejši izid o njej.

(2) Objavljena evropska patentna prijava, v zvezi s katero je bila vložena zahteva za razširitev, ima začasno tako varstvo, kot ga zagotavlja 122. člen zakona, in to od dne, ko je vlagatelj poslal slovenski prevod patentnih zahtevkov objavljenе evropske patentne prijave osebi, ki izum v Republiki Sloveniji uporablja.

(3) Za evropsko patentno prijavo se šteje, kot da ab initio ni imela veljavnosti, opisane v drugem odstavku tega člena, če je bila zahteva za razširitev umaknjena ali se zanj šteje, kot da je umaknjena.

5. člen

(veljavnost evropskih patentov)

(1) Upošteva se določila od drugega do šestega odstavka tega člena vsebuje razširjeni evropski patent, od dneva, ko je EPU objavil sklep o njegovi podelitvi, enake pravice kot nacionalni patent po 18. členu zakona.

(2) V roku treh mesecev po datumu objave sklepa o podelitvi evropskega patenta je nosilec patenta dolžan dostaviti uradu slovenski prevod patentnih zahtevkov za evropski patent in plačati predpisano pristojbino za objavo.

(3) Če zaradi ugovora, vloženega pri EPU, evropski patent ostane v veljavi s spremenjenimi zahtevki, je nosilec patenta dolžan v roku treh mesecev od datuma, ko je bil objavljen sklep o veljavnem spremenjenem evropskem patentu, dostaviti uradu slovenski prevod spremenjenih zahtevkov in plačati predpisano pristojbino za objavo.

(4) Skice, na katere se sklicujejo zahtevki, se priložijo prevodu, določenem v drugem ali tretjem odstavku, s tem da se prevede tudi vsako besedilo v teh skicah.

(5) Urad objavi vsak prevod, ki je pravilno vložen v skladu z drugim, tretjim in četrtim odstavkom tega člena.

(6) Če prevod, naveden v drugem, tretjem in četrtim odstavku tega člena, ni pravočasno vložen ali če predpisana pristojbina ni pravočasno plačana, se razširjeni evropski patent šteje za neveljavnega ab initio.

(7) Za razširjeni evropski patent in evropsko patentno prijavo, na kateri temelji, se šteje, kot da od samega začetka nima veljavnosti, navedene v prvem odstavku tega člena in drugem odstavku 4. člena te uredbe, če je EPU evropski patent na podlagi ugovora v postopku razveljavil.

6. člen

(verodostojno besedilo evropskih patentnih prijav ali evropskih patentov)

(1) Kot verodostojno besedilo v vseh postopkih v Republiki Sloveniji se šteje besedilo evropske patentne prijave oziroma evropskega patenta v jeziku, v katerem je voden postopek pri EPU.

(2) Vendar se za verodostojnega šteje tudi prevod, kot je določeno v 4. in 5. členu te uredbe, razen v postopkih ugovora, v katerih zagotavlja prevod prijave ali patenta manjše varstvo kot jezik postopkov.

(3) Vlagatelj ali nosilec patenta lahko vloži popravljene prevod patentnih zahtevkov za evropsko patentno prijavo oziroma evropski patent. Popravljeni prevod nima pravnega učinka, dokler ga urad ne objavi. Vsaka oseba, ki izum v dobri veri uporablja ali je izvedla učinkovite in resne priprave za uporabo izuma in takšna uporaba ne bi bila kršitev prijave oziroma patenta v izvirnem prevodu, sme tudi potem, ko začne veljati popravljeni prevod, brez plačila nadaljevati s takšno uporabo v svojem poslovanju in za potrebe tega poslovanja.

7. člen

(pravice iz poprejšnje prijave)

(1) Za evropsko patentno prijavo, za katero je bila plačana pristojbina za razširitev, in za razširjeni evropski patent velja glede na nacionalno patentno prijavo in na nacionalni patent ista pravica starejše prijave kot za nacionalno patentno prijavo in nacionalni patent po tretjem odstavku 12. člena zakona.

(2) Za nacionalno patentno prijavo in nacionalni patent velja glede na razširjeni evropski patent ista pravica iz starejše prijave, kot jo imata glede na nacionalni patent po tretjem odstavku 12. člena zakona.

8. člen

(hkratno varstvo)

Če imata razširjeni evropski patent in nacionalni patent, ki sta podeljena isti osebi, isti datum vložitve ali enak datum zahtevane prednostne pravice, nacionalni patent ne bo imel pravnega učinka od datuma, ko je potekel rok za ugovor na evropski patent in ugovor ni bil vložen, ali od datuma končne odločbe o veljavnosti evropskega patenta v postopku ugovaranja, če se nacionalni patent nanaša na isti izum kot razširjeni evropski patent.

9. člen

(pristojbine za veljavnost razširjenih evropskih patentov)

Pristojbine za vzdrževanje veljavnosti razširjenega evropskega patenta je treba uradu plačati za leta, ki sledijo letu, v katerem je bil objavljen sklep o podelitvi evropskega patenta v skladu z uredbo o pristojbinah, ki veljajo za nacionalni patent.

10. člen

(uporaba Evropske patentne konvencije)

Določbe Evropske patentne konvencije in pravil za izvajanje se ne uporabljajo razen, če ni v tej uredbi drugače določeno.

11. člen

(prehodna določba)

Zahteve za razširitev, ki jih do dneva uveljavitve te uredbe urad še ni vpisal v register patentov, se obravnavajo po določbah te uredbe.

12. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem, ko začne veljati ta uredba, preneha veljati uredba o razširitvi evropskih patentov na Slovenijo za izvajanje sporazuma o izvajanju tretjega odstavka 3. člena sporazuma o sodelovanju na področju patentov med Vlado Republike Slovenije in Evropsko patentno organizacijo (Uradni list RS, št. 6/94, 90/98, 78/99 – obvezna razlaga).

13. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 908-08/2001-4

Ljubljana, dne 12. februarja 2002.

Vlada Republike Slovenije

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik**618. Uredba o določitvi tarife nadomestil za uporabo sredstev iz popisa**

Na podlagi prvega odstavka 21. člena zakona o materialni dolžnosti (Uradni list RS, št. 87/01) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O
o določitvi tarife nadomestil za uporabo sredstev iz popisa

1. člen

S to uredbo se določa tarifa nadomestil za uporabo sredstev iz popisa, izročenih za potrebe obrambe, varnosti, zaščite, reševanja in pomoči.

2. člen

Osnova za obračun nadomestil za uporabo sredstev iz popisa je minimalna plača v Republiki Sloveniji in knjižna vrednost sredstev iz popisa.

Merila za obračun nadomestil za zemljišča so določena v skladu z nomenklaturo vrste rabe zemljišč.

3. člen

Tarifa nadomestil za uporabo sredstev iz popisa in obrazec za zahtevek za odmero nadomestila za uporabo sredstev iz popisa, sta objavljena v prilogi te uredbe in sta njen sestavni del.

4. člen

Z uveljavitvijo te uredbe prenehata veljati tarifa za nadomestila za uporabo sredstev iz popisa in obrazec zahtevek za odmero nadomestila za uporabo, določena z uredbo o izvajanju materialne dolžnosti za potrebe obrambe, zaščite, reševanja in pomoči (Uradni list RS, št. 35/97 in 33/00 – odl. US) in navodilo za izvrševanje uredbe o izvajanju materialne dolžnosti za potrebe obrambe, zaščite, reševanja in pomoči (Uradni list RS, št. 82/98).

5. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 820-09/2002-1

Ljubljana, dne 13. februarja 2002.

Vlada Republike Slovenije

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik

Tarifa nadomestil za uporabo sredstev iz popisa

Točka tarife	VRSTA SREDSTVA ALI OPREME	Delovna prostornina / zmogljivost / nosilnost / namen (na dan)	OSNOVA ZA OBRAČUN NADOMESTILA (% od minimalne plače)
I. MOTORNA VOZILA			
1.	motorna kolesa		
1.1.		do 250 cm ³	0,95
1.2.		nad 250 cm ³	1,76
2.	Kombinirana vozila		
2.1.		do 1500 cm ³	2,00
2.2.		nad 1500 cm ³	2,38
3.	osebna vozila (terenska vozila)		
3.1.		do 1500 cm ³	2,10
3.2.		nad 1500 do 2000 cm ³	4,10
3.3.		nad 2000 cm ³	6,19
4.	Avtobusi		
4.1.		od 9 do 23 sedežev	17,15
4.2.		od 24 do 39 sedežev	32,56
4.3.		nad 40 sedežev	33,34
5.	tovorna vozila		
5.1.		z nosilnostjo 2 t	4,57
5.2.		z nosilnostjo nad 2 do 3 t	3,91
5.3.		z nosilnostjo nad 3 do 5 t	4,76
5.4.		z nosilnostjo nad 5 do 7 t	11,81
5.5.		z nosilnostjo nad 7 t	18,86
6.	priklopna vozila		
6.1.		z nosilnostjo do 2 t	1,81
6.2.		z nosilnostjo nad 2 do 4 t	2,95
6.3.		z nosilnostjo nad 4 t	3,81
7.	tovorna specialna vozila		
7.1.		za prevoz živil	5,72
7.2.		hladilnik	14,29
7.3.		cisterna za tek. goriva do 10 t	26,67
7.4.		cisterna za tek. goriva nad 10 t	30,48
7.5.		cisterna za pitne tekočine	14,29
7.6.		druga	20,13
8.	vlečna vozila		
8.1.		sedlasti vlačilec do 8 t	15,24

8.2.		sedlasti vlačilec nad 8 t	15,72
8.3.		sedlasti vlačilec in priklopni zabojnik	18,10
8.4.		druga	16,35
9.	delovna vozila		
9.1.		kompresorski agregat, elektroagregat, potujoča delavnica, avtodvigalo, za nakladanje, potujoči laboratorij in druga	22,26
II. DELOVNI STROJI IN SREDSTVA			
1.	viličarji vseh vrst in zmogljivosti ter vsa druga sredstva integralnega transporta		
1.1.		viličar do 3 t	3,81
1.2.		viličar nad 3 t	5,72
2.	gradbeni in inženirski stroji		
2.1.		avtobager (MH6 in MH5)	7,37
2.2.		bager RH6	5,90
2.3.		buldožer	8,05
2.4.		rovokopač	4,76
2.5.		nakladač 0,8 – 1,2 m ³ žlice	4,41
2.6.		nakladač 1,5 - 2 m ³ žlice	8,76
2.7.		valjar	1,04
2.8.		asfaltni finiher	9,40
2.9.		žerjav stolpni	4,79
2.10		avtodvigalo	9,85
2.11		vrtalni stroj (večje zmogljivosti)	17,69
2.12		agregat diesel do 100 KW	2,04
2.13		vodna črpalka diesel 300 l/min	1,57
2.14		drugi gradbeni stroji	5,49
Toč ka tarif e	VRSTA SREDSTVA ALI OPREME	KRITERIJ ZA OBRAČUN NADOMESTILA	NACIN OBRAČUNA NADOMESTILA
III. PLOVILA			
1.	ladje, čolni in druga plovila morskega in rečnega prometa s pripadajočo opremo in orodjem	na dan	1 promil od knjižne vrednosti sredstva
IV. ZRAKOPLOVI VSEH VRST			
1.	ultra lahko športno letalo	na uro letenja	2 promila od knjižne vrednosti sredstva
2.	lahko športno letalo		
3.	letalo za prevoz potnikov		

4.		helikopterji			
V. VIRI ELEKTRIČNE ENERGIJE					
1.		stacionarni in prenosni električni agregati ter akumulatorji različnih vrst		na dan	1 promil od knjižne vrednosti sredstva
VI. OPREMA V AVTOPRALNICAH, PRENOSNI REZERVOARJI IN POSODE ZA VODO TER DRUGA SREDSTVA IN OPREMA, KI SE LAHKO UPORABLJA ZA RKB DEKONTAMINACIJO					
1.		oprema v avtopralnicah, prenosni rezervoarji in posode za vodo ter druga sredstva in oprema, ki se lahko uporablja za RKB dekontaminacijo		na dan	1 promil od knjižne vrednosti sredstva
VII. MOTORNE IN ELEKTRIČNE ŽAGE, REZALKE, TRAKTORSKI PRIKLJUČKI IN DRUGA SREDSTVA TER OPREMA ZA TEHNIČNO REŠEVANJE					
1.		motorne in električne žage, rezalke, traktorski priključki in druga sredstva ter oprema za tehnično reševanje		na dan	1 promil od knjižne vrednosti sredstva
Toč ka tarif e	Objekt/ zemljišč e	VRSTA SREDSTVA	na mesec	do 5000 preb.- lega (% od min. plače)	nad 5000 preb.- lega (% od min. plače)
VIII OBJEKTI IN ZEMLJIŠČA					
1. stanovanjski prostori (komunalno opremljeni)					
1.1.	stanovan jska stavba	Stavbe in prostori, ki se pretežno uporabljajo za stanovanje, npr. stanovanjska hiša, stanovanjski blok (stolpnica), počitniška hiša.	1.) površina m ² : starost vsakih 10 m ² , do 10 let 10 - 20 let 20 - 30 let nad 30 let	8,30 7,68 7,06 6,42	9,64 9,20 8,76 8,30
2. travnik					
2.1.	njive	Zemljišča, na katerih se gojijo poljščine, jagodičje, (jagode, ribez, maline in podobno), detelja, sadike sadnega, gozdnega in okrasnega drevja ali grmičevja, sadike vinske trte in sadike hmelja. Tudi zemljišča, na katerih se gojijo vrtnine, razen zemljišča, ki se uvrščajo v vrtove.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,32 -0,01	
2.2.	vrtovi	Zemljišča, na katerih gojijo vrtnine ali cvetje za prodajo in na katerih je urejeno redno namakanje.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred,	0,32 -0,01	

			za vsak razred nižji od prvega	
2.3.	plantažni sadovnjaki	Zemljišča, ki so strnjeno posajena s sadnim drevjem tako, da se lahko z uporabo mehanizacije intenzivno oskrbujejo po sodobnih sadjarskih načelih (škropljenja, oskrba tal, gnojenje, odvažanje pridelka in podobno), in če obsegajo več kot 1000 m ² površine.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,28 -0,01
2.4.	ekstenzivni sadovnjaki	Zemljišča, posajena s sadnim drevjem, ki se ne dajo uvrstiti v plantažne sadovnjake.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,24 -0,01
2.5.	vinogradi	Zemljišča, ki so posajena s plemenito ali samorodno vinsko trto.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,30 -0,01
2.6.	hmeljišča	Zemljišča, na katerih se goji hmelj.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,30 -0,01
2.7.	travniki	Zemljišča, porasla s travo, ki jo je možno ekonomično kositi vsaj enkrat letno. Pri presoji stopnje ekonomičnosti se upoštevata sposobnost tal za prirast trave in možnost uporabe kosilnic.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,24 -0,01
2.8.	barjanski travniki	S travo in močvirsko preslico porasla zemljišča, ki so na organskih ali mineralno organskih tleh, v katerih nivo talne vode v teku leta pogosto dosega površino tal.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,20 -0,005
2.9.	pašniki	Zemljišča, porasla s travo, ki je ni mogoče ekonomično kositi zaradi slabega prirasta, strmih, skalovitosti, ali nedostopnosti zemljišča, možno pa jo je uporabiti za pašo. Tudi zemljišča, ki so	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,20 -0,005

		deloma ali popolnoma zaraščena z grmovjem, brinjem, robidovjem in podobnimi rastlinami brez gospodarske vrednosti, če po svoji kakovosti niso sposobna za njivsko ali travniško rabo. Tudi s travo porasla zemljišča, ki imajo značaj travnika, če se uporabljajo kot stalna tekališča za živino; uvrščena v pašnik do 5000 m ² površine, presežek pa je uvrščen v travnik.		
2.10	trstičja	Močvirna zemljišča, na katerih rastejo trstike ali druge močvirne rastline, ki jih je možno uporabiti v gospodarske namene.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,20 -0,005
3. Gozd				
3.1.	gozdovi	Zemljišča, ki so strnjeno porasla z gozdnim drevjem. Tudi gozdne poseke, ki se ne obdelujejo oziroma, ki se ne kosijo ter preseke pod žičnicami in elektrovi, če so ožje od 5 m (širše so uvrščene v pašnik).	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,20 -0,005
3.2.	gozdne plantaže	Kmetijska zemljišča, ki so posajena s hitrorastočimi listavci za pridobivanje lesa (kot so topol in podobno). Drevedni hitrorastočih listavcev ne spadajo v to skupino.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ² prvega kat. razr. 2.) katastrski razred, za vsak razred nižji od prvega	0,24 -0,01
3.3.	zelene površine	Zelenica, park, igrišče.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ²	0,24
3.4.	nerodovita zemljišča	Zemljišča, ki so zaradi naravnih pogojev nesposobna za kmetijsko in gozdno proizvodnjo, npr. plaz, melišče, skalovje, prodišče, vodotok, jezero, ribnik, močvirje.	1.) površina m ² , vsakih 100 m ²	0,16
4. skladiščni prostori				
4.1.	skladišče	Industrijska in druga skladišča. Tudi skladišče v gradnji oziroma opuščeno	1.) površina m ² , vsakih 10 m ²	0,48 1,6

		skladišče, ki ima zgrajeno streho oziroma zgrajena streha še obstoji.			
4.2.	gospodarsko poslopje, garaža (tudi opuščene stavbe in stavbe v gradnji do III. gradbene faze)	Nestanovanjske stavbe občanov, ki se pretežno uporabljajo za opravljanje kmetijske dejavnosti, npr. hlev, zidanica, klet, drvarnica, skedenj, kozolec itd. Tudi gospodarsko poslopje v gradnji oziroma opuščeno gospodarsko poslopje, ki ima zgrajeno streho oziroma zgrajena streha še obstaja. Stavbe namenjene predvsem za shranjevanje motornih vozil, ki so konstrukcijsko samostojne glede na sosednje stavbe ali pa so v sklopu vrste garaž (zgrajene do vključno III. gradbene faze). Tudi opuščene stanovanjske stavbe in stanovanjske stavbe v gradnji, dograjene do vključno III. gradbene faze.	1.) površina m ² , vsakih 10 m ²	0,48	1,43
4.3.	dvorišče, prodajni trg, parkirišče, odprto skladišče	Zemljišča ob stavbi oziroma med stavbami, ki so namenjena dejavnosti v zvezi s funkcijo stavbe in njenim vzdrževanjem. Zemljišča, ki so namenjena in urejena za promet z blagom, npr. živilski trg, živinski trg, avtomobilski trg, sejmišče, razstavišče itd. Zemljišče, ki ne pripada cestnemu svetu, namenjena in urejena za postanek vozil. Zemljišča, namenjena in urejena za trajno shranjevanje surovin, polizdelkov, izdelkov ipd. na prostem.	1.) površina m ² , vsakih 10 m ²	0,48	1,26
5. skladiščni prostori za minsko eksplozivna sredstva					
5.1.	skladiščni prostori za MES	Stavbe in prostori, namenjeni za skladiščenje minsko eksplozivnih sredstev	1.) površina m ² , vsakih 10 m ²	3,21	
6. poslovni prostori					
6.1.	poslovna stavba	Stavbe in prostori, ki se pretežno uporabljajo za	1.) površina m ² , starost	1,92	8,03

	dejavnost podjetij, zavodov in drugih organizacij, strank, društev, samostojnih podjetnikov in drugih pravnih oseb, npr. industrijska hala, hlev (farma), žaga, mlekarna, banka, pošta, gledališče, muzej, kino, trgovina, hotel, gostilna, študentski dom, stavba za shranjevanje letal, čolnov (hangar), sodnija, stavba državne uprave, lovska koč, športna dvorana, obrtna delavnica, servisna delavnica itd. Tudi poslovna stavba, ki je dograjena do vključno III. gradbene faze ter opuščena poslovna stavba.	vsakih 10 m ² , do 10 let 10 - 20 let 20 - 30 let nad 30 let	1,82 1,72 1,60	6,16 4,28 2,41
--	--	--	----------------------	----------------------

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za obrambo
Uprava za obrambo

Z A H T E V E K
za nadomestilo za uporabo sredstva iz popisa

Sredstvo iz popisa (izpolni imetnik)	
Ime in priimek oziroma naziv imetnika	EMŠO/Mat. št.: Davčna št.:
Prebivališče oziroma sedež pravne osebe	
Podatki za izplačilo (naziv banke, vrsta ter številka računa)	
Vrsta sredstva	
Registrska številka (za motorna vozila)	
Prostornina, zmogljivost, nosilnost ali št. Sedežev	
Knjižna vrednost (za ostala sredstva)	
Vrsta in površina objektov in zemljišč	

(žig in podpis)

Sredstvo iz popisa (izpolni uporabnik)	
Uporabnik (naziv)	
Čas uporabe (od-do)	
Skupaj dni	
Podatki za izplačilo (pror. postavka, str. mesto, konto)	

(žig in podpis)

Sredstvo iz popisa (izpolni upravni organ, pristojen za obrambne zadeve)	
Vrsta sredstva iz popisa (po tarifi za izplačilo nadomestil)	
Velikost naselja - lega (za objekte in zemljišča)	a) do 5000 prebivalcev b) nad 5000 prebivalcev
Višina nadomestila	

(žig in podpis)

619. Uredba o dopolnitvah uredbe o avtonomnem ukrepu znižanja ali ukinitve carinskih stopenj za določeno blago

Na podlagi prvega odstavka 9. člena zakona o carinski tarifi (Uradni list RS, št. 66/00) ter v zvezi s prvim odstavkom 3. člena uredbe o natančnejših pogojih za določitev avtonomnih ukrepov znižanja ali ukinitve carinskih stopenj (Uradni list RS, št. 120/00) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O
o dopolnitvah uredbe o avtonomnem ukrepu znižanja ali ukinitve carinskih stopenj za določeno blago

1. člen

V prilogi k uredbi o avtonomnem ukrepu znižanja ali ukinitve carinskih stopenj za določeno blago (Uradni list RS, št. 108/01, 8/02) se za:

1. tarifno oznako 4418 90 doda besedilo, ki se glasi:
„4418 90 10 – – lepljen lameliran les
iz 4418 90 10 10 – – – lepljen lameliran les samo iz tropskih dreves, vrst navedenih v dodatni opombi 2. v 44. poglavju pr“

2. tarifno oznako 8539 Električne žarnice z nitko in električne žarnice na razelektrenje, vključno zaprte reflektorske žarnice z naperjenim zrcalom, ultravijolične in infrardeče žarnice; obločnice

– Druge žarnice z nitko, brez ultravijoličnih in infrardečih žarnic:

doda besedilo, ki se glasi:

„8539 21 – – volframove halogenske:
8539 21 30 – – – ki se uporabljajo za motorna kolesa ali druga motorna vozila pr“

3. tarifno oznako 8539 22 90 doda besedilo, ki se glasi:

„8539 29 – – druge:
8539 29 30 – – – ki se uporabljajo za motorna kolesa ali druga motorna vozila pr“

2. člen

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 424-14/2000-8

Ljubljana, dne 13. februarja 2002.

Vlada Republike Slovenije

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik

MINISTRSTVA

620. Pravilnik o tlačni opremi

Na podlagi 2. člena zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list Republike Slovenije, št. 59/99, 31/00 in 54/00) izdaja ministrica za gospodarstvo

P R A V I L N I K
o tlačni opremi*

1. člen

(Namen)

S tem pravilnikom se določajo zahteve pri načrtovanju, proizvodnji in ugotavljanju skladnosti tlačne opreme in sklopov z najvišjim dovoljenim tlakom (PS) večjim od 0,5 bar nadtlaka.

2. člen

(Definicije)

V tem pravilniku uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. "Tlačna oprema" pomeni posode, cevovode, varovalno opremo in tlačni pribor.

Tlačna oprema vsebuje elemente pripojene k delom pod tlakom, kot so prirobnice, nastavki, spojke, podpore, dvizne zanke, itd.

1.1 "Posoda" pomeni zaključeni sestavni del tlačne opreme načrtovane in zgrajene tako, da vsebuje fluide pod tlakom, vključno z neposrednimi povezavami do spojnega mesta, kjer se nadaljuje druga oprema. Posoda je lahko sestavljena iz več kot enega prostora.

1.2 "Cevovod" pomeni cevi in cevne komponente namenjene za transport fluidov, če spojene skupaj tvorijo tlačni sistem. Cevovodi vsebujejo predvsem posamezno cev ali sistem cevi, odprtih cevi, gibljivih spojev, gibkih cevi ali drugih s tlakom obremenjenih komponent. Za cevovod se šteje tudi izmenjevalnik toplote, ki je sestavljen iz cevi in je namenjen hlajenju ali gretju zraka.

1.3 "Varovalna oprema" pomeni naprave namenjene za varovanje tlačne opreme pred prekoračitvijo dovoljenih meja. Take naprave vsebujejo:

– naprave za neposredno omejevanje tlaka, kot so varovalni ventili, naprave z varovalnim diskom, naprave z varovalnim klecnim vretenom, nadzorovani varovalni razbremenilni sistemi, in

– omejevalne naprave, ki bodisi aktivirajo sredstva za popravek tlaka ali poskrbijo za zaustavitev ali izklop naprave, kot so tlačna, temperaturna stikala ali nivojska stikala in varovalne merilno kontrolne in regulacijske naprave.

1.4 "Tlačni pribor" pomeni naprave z obratovalno funkcijo in s tlačno obremenjenim ohišjem.

1.5 "Sklop" pomeni več kosov tlačne opreme, ki jih proizvajalec sestavi tako, da tvorijo integralno in funkcionalno celoto.

2. "Tlak" pomeni relativen tlak proti atmosferskemu tlaku, torej nadtlak. Podtlak je označen kot negativna vrednost.

3. "Najvišji dovoljeni tlak (PS)" pomeni najvišji obratovalni tlak, naveden s strani proizvajalca, za katerega je tlačna oprema načrtovana.

Proizvajalec določi mesto, na katerem je ta tlak opredeljen. To mesto mora biti na mestu spoja ali namestitve varovalne opreme in/ali omejevalnih naprav ali na vrhu tlačne opreme oziroma, če to ne ustreza, na kateremkoli opredeljenem mestu.

4. "Najvišja ali najnižja dovoljena temperatura (TS)" pomeni najvišjo ali najnižjo temperaturo, za katero je tlačna oprema načrtovana in je opredeljena s strani proizvajalca.

5. "Volumen (V)" pomeni notranjo prostornino, vključno s prostornino nastavkov do prvih prirobničnih spojev ali zvarov in izključuje prostornino stalnih notranjih delov.

* Ta pravilnik vsebinsko povzema direktivo ES o tlačni opremi (97/23/EC)

6. "Imenska velikost (DN)" pomeni številčno opredelitev velikosti, ki je skupna vsem sestavnim delom cevne sistema razen sestavnim delom opisanim z zunanjim premerom ali velikostjo navoja. To je ustrezno zaokrožena številka za referenčne potrebe in je le ohlapno povezana s proizvodnimi dimenzijami. Imenska velikost je sestavljena iz oznake DN, ki ji sledi številka.

7. "Fluid" pomeni pline, tekočine ali pare v enoviti fazi, kakor tudi njihove mešanice. Fluid lahko vsebuje tudi supenzijo trdnih delcev.

8. "Stalni spoji" so spoji, ki jih ni mogoče razdvojiti brez porušitve.

9. "Evropska odobritev materiala" je tehnični dokument, ki opredeljuje lastnosti materialov, namenjenih za ponavljajočo se uporabo pri proizvodnji tlačne opreme, kateri niso obravnavani v nobenem standardu iz Seznama standardov.

3. člen

(Izvezeta tlačna oprema)

Določbe tega pravilnika ne veljajo za naslednjo tlačno opremo:

1. cevovode, cevi, ali sisteme cevi, ki so načrtovani za prenos kateregakoli fluida ali snovi do ali od instalacije s kopnega ali od obale oddaljene naprave, začeni in vključno z zadnjo ločitveno napravo še zajeto v mejah naprave in vključno z vso dodatno opremo načrtovano posebej za te cevovode. Ta izjema se ne nanaša na standardno tlačno opremo, ki je v tlačno reducirnih postajah ali kompresorskih postajah;

2. tokove vodnih poti za oskrbo, razdelitev, izpust in zajemanje voda, kot so plovni kanali, tlačni tuneli, rovi za hidro-elektrarniške instalacije in njim podobna specifična oprema;

3. enostavne tlačne posode;

4. aerosolne razpršilnike;

5. opremo, ki je namenjena za delovanje vozil (določena s predpisi, ki opredeljujejo tipsko odobritev):

– motornih vozil in prikolic,

– kmetijskih in gozdnih vozil ter vlačilcev,

– dve ali trikolesnih motornih vozil;

6. opremo, ki je razvrščena kot manj zahtevno od opredelitve kategorije I iz 9. člena tega pravilnika in določeno v naslednjih predpisih:

– odredbi o varnosti strojev (Uradni list RS, št. 52/00 in 57/00),

– odredbi o električni opremi, ki je namenjena za uporabo znotraj določenih napetostnih mej (Uradni list RS, št. 53/00),

– pravilniku o medicinskih pripomočkih (Uradni list RS, št. 82/00),

– odredbi o plinskih napravah (Uradni list RS, št. 105/00),

– odredbi o protieksplzijski zaščiti (Uradni list RS, št. 102/00);

7. opremo, ki je namenjena za vojaško uporabo;

8. opremo, ki je specifično načrtovana za uporabo v jedrski tehniki, katere okvara bi povzročila emisijo radioaktivnosti;

9. opremo za nadzor vrtin, uporabljeno pri dejavnosti raziskovanja ali črpanja nafte, plina ali geotermalne energije in v podzemskih shrambah, namenjeno za zadrževanje ali nadzor tlaka vrtine. To zajema glavo vrtine, varovala proti izbruhu, ceve razdelilnike in vso opremo v smeri proti toku;

10. opremo, ki zajema ohišja ali stroje, kjer dimenzioniranje, izbira materiala in proizvodni predpisi temeljijo predvsem na zahtevah za zadostno trdnost, togost in stabilnost

opreme, da prevzame statične in dinamične obratovalne vplive ali druge obratovalne značilnosti in za njih obremenitev s tlakom ni odločilna za načrtovanje. Med tako opremo lahko sodijo:

– turbinski stroji in motorji z notranjim izgorevanjem,

– parni stroji, plinsko/parne turbine, turbo-generatorji, kompresorji, črpalke in druge pogonske naprave.

11. visoke peči, vključno s sistemom hlajenja peči, rekuperatorji visokih peči, izločevalniki prahu in pralniki plinov iz visokih peči, neposredno reducirajoče kupolke, vključno s hlajenjem peči, plinski konverterji in ponvice za taljenje, raztaljevanje, odplinjanje in vlivanje jekla in neželeznih kovin;

12. ohišja za visokonapetostne naprave kot so stikala, regulacijska stikala, transformatorji in vrteči stroji;

13. cevi pod tlakom za zavarovanje prenosnih sistemov, na primer za električne močnostne vodnike in telefonske kable;

14. ladje, rakete, letala in premični pomorski stolpi, kot tudi oprema specifično namenjena za instalacijo na njih ali za njihov pogon;

15. opremo pod tlakom sestavljeno iz fleksibilnega ohišja, na primer pnevmatike, zračne blazine, žoge uporabljene za igro, plovila in druga podobna oprema pod tlakom;

16. izpušne in vstopne glušnike;

17. posode ali pločevinke za gazirane pijače za končno uporabo;

18. posode načrtovane za transport in distribucijo pijače s produktom PS in V ne več kot 500 bar-I in z najvišjim dovoljenim tlakom, ki ne presega 7 bar;

19. opremo, ki je določena v konvencijah o transportu nevarnih snovi po cestah, železnici, morju in zraku, in sicer v:

– uredbi o ratifikaciji Evropskega sporazuma o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga in protokola o podpisu Evropskega sporazuma o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (Uradni list SFRJ-MP, št. 59/72, 8/77, 1/78, 6/78, 11/80, Uradni list RS, št. 7/97, 41/00);

– odloku o ratifikaciji Konvencije o ustanovitvi Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (Uradni list SFRJ-MP, št. 3/54, 9/61, 5/62, 11/63, 49/71, 62/73, 15/78, 2/80, Uradni list RS, št. 3/00);

– predpisih, ki urejajo:

• mednarodni železniški promet nevarnega blaga,

• mednarodne pomorske prevoze nevarnega blaga.

20. radiatorje in cevi v toplovodnih ogrevalnih sistemih;

21. posode načrtovane za hrambo tekočin, pri katerih tlak plina nad površino tekočine ne presega 0,5 bar.

4. člen

(Dajanje v promet)

Tlačna oprema in sklopi iz tega pravilnika se lahko dajejo v promet in obratovanje le takrat, ko so ustrezno vgrajeni, vzdrževani in se uporabljajo v predvidene namene, tako da ne ogrožajo zdravja in varnosti ljudi in kadar je primerno, domačih živali in premoženja.

Ukrepi iz tega pravilnika ne smejo vplivati na izvajanje predpisov o zaščiti oseb, še posebej delavcev, med uporabo predmetne tlačne opreme ali sklopov. Ukrepi iz predpisov o zaščiti oseb ne smejo vplivati na izpolnjevanje varnostnih zahtev predmetne tlačne opreme ali sklopov, zahtevanih z določbami tega pravilnika.

Na trgovskih sejmi, razstavah, predstavitev itd., je dovoljeno prikazovanje tlačne opreme ali sklopov, ki še niso usklajeni z zahtevami tega pravilnika, pod pogojem, da je neskladnost in neustreznost za prodajo jasno opredeljena na vidnem mestu, dokler jih ne uskladi proizvajalec ali nje-

gov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES. Med predstavami je potrebno varnost ljudi zagotoviti z ustreznimi izvedenimi varnostnimi ukrepi. V primeru dajanja take opreme pod tlak, je potrebno pridobiti posebno dovoljenje pristojnega inšpekcijskega organa za okolje in prostor.

5. člen

(Bistvene zahteve in uvrstitve v tabele za ugotavljanje skladnosti)

Posamezne vrste tlačne opreme in sklopov, navedene v drugem oziroma tretjem odstavku tega člena, uvrščamo v tabele za ugotavljanje skladnosti glede na stopnjo tveganja in tehnične lastnosti.

Tlačna oprema mora izpolnjevati bistvene zahteve, opredeljene v Prilogi I, ki je sestavni del tega pravilnika. To velja za:

1. Posode, razen tistih iz 2. točke, namenjene za:

a) pline, utekočinjene pline, pline raztopljene pod tlakom, pare in tudi tiste tekočine katerih parni tlak pri najvišji dovoljeni temperaturi je višji od 0,5 bar nad normalnim atmosferskim tlakom, (1013 mbar) v okviru naslednjih omejitev:

• za fluide v skupini 1 z volumnom večjim od 1 l in produktom PS in V večjim od 25 bar·l ali s tlakom PS večjim od 200 bar (Priloga II, ki je sestavni del tega pravilnika, tabela 1),

• za fluide v skupini 2 z volumnom večjim od 1 l in produktom PS in V večjim od 50 bar·l ali s tlakom PS večjim od 1000 bar in vsi prenosni gasilniki in jeklenke za dihalne naprave (Priloga II, tabela 2);

b) tekočine, ki imajo parni tlak pri najvišji dovoljeni temperaturi enak ali nižji od 0,5 bar nad normalnim atmosferskim tlakom (1013 mbar) v okviru sledečih omejitev:

• za fluide v skupini 1 z volumnom večjim od 1 l in produktom PS in V večjim od 200 bar·l ali s tlakom PS večjim od 500 bar (Priloga II, tabela 3),

• za fluide v skupini 2 s tlakom večjim od 10 bar in produktom PS in V večjim od 10000 bar·l ali s tlakom PS večjim od 1000 bar (Priloga II, tabela 4);

2. Kurjena ali drugače ogrevana tlačna oprema, s tveganjem pregretja, namenjena

za proizvodnjo pare ali vroče vode pri temperaturah višjih od 100°C z volumnom večjim od 2 l in tlačna posoda za kuhanje (Priloga II, tabela 5);

3. Cevovodi namenjeni za:

a) pline, utekočinjene pline, pline raztopljene pod tlakom, pare in tiste tekočine, katerih parni tlak je pri najvišji dovoljeni temperaturi višji od 0,5 bar nad normalnim atmosferskim tlakom (1013 mbar) v okviru sledečih omejitev:

• za fluide v skupini 1 z DN večjim od 25 (Priloga II, tabela 6),

• za fluide v skupini 2 z DN večjim od 32 in s produktom PS in DN večjim od 1000 bar (Priloga II, tabela 7);

b) tekočine, ki imajo parni tlak pri najvišji dovoljeni temperaturi enak ali nižji od 0,5 bar nad normalnim atmosferskim tlakom (1013 mbar) v okviru sledečih omejitev:

• za fluide v skupini 1 z DN večjim od 25 in s produktom PS in DN večjim od 2000 bar (Priloga II, tabela 8),

• za fluide v skupini 2 s PS večjim od 10 bar in DN večjim od 200 in s produktom PS in DN večjim od 5000 bar (Priloga II, tabela 9).

4. Varovalna oprema in tlačni pribor namenjen za tlačno opremo opredeljeno v 1., 2. in 3. točki, vključno s primeri, kjer je taka oprema neposredno vključena v sklop.

Sklopi, ki vključujejo najmanj eno enoto tlačne opreme, opredeljene v prvem odstavku tega člena, morajo izpolnjevati bistvene zahteve, opredeljene v Prilogi I. To velja za naslednje vrste sklopov:

1. sklopi namenjeni za proizvodnjo pare ali vroče vode pri temperaturah višjih od 100°C, sestavljeni iz najmanj ene kurjene ali drugače ogrevane enote tlačne opreme, ki predstavlja tveganje zaradi pregrevanja.

2. sklopi, razen tistih naštetih v 1. točki, če jih proizvajalec da v promet in obratovanje z namenom, da bodo obratovali kot sklopi.

3. sklopi namenjeni za proizvodnjo tople vode pri temperaturah nižjih od 110°C, ki so ročno kurjeni s trdimi gorivi in imajo produkt PS in V večji od 50 bar·l, ki morajo, ne glede na napovedni stavek tega odstavka, izpolnjevati bistvene zahteve določene v točkah 2.10, 2.11, 3.4 in 5 (a) ter 5 (d) Priloge I.

Tlačna oprema in/ali sklopi, ki so pod ali v mejah navedenih v 1., 2. in 3. točki drugega odstavka ter v tretjem odstavku, morajo biti načrtovani in proizvedeni v skladu z dobro inženirsko prakso tako, da se zagotovi njihova varna uporaba. Tlačna oprema in sklopi morajo biti opremljeni z ustreznimi navodili za uporabo in nositi primerne oznake, ki omogočajo identifikacijo:

– proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika s sedežem v ES ali

– dobavitelja v Republiki Sloveniji.

Tlačna oprema in/ali sklopi, opredeljeni v tem odstavku, ne smejo nositi oznake CE, določene v 18. členu.

6. člen

(Prost pretok)

Zaradi tveganja, povezanega s tlakom, se ne sme prepoovedati, omejiti ali ovirati dajanja tlačne opreme in/ali sklopov, ki izpolnjujejo zahteve tega pravilnika, v promet ali obratovanje, kadar se dajejo v promet ali obratovanje pod pogoji, ki jih določi proizvajalec in:

a) imajo nameščeno oznako CE, ki potrjuje izvedeni postopek ugotavljanja skladnosti v skladu z 10. členom,

b) so skladni z zahtevami četrtega odstavka prejšnjega člena.

Navodila, ki so nujna za varno in pravilno uporabo tlačne opreme in sklopov, naštetih v Prilogi I, točka 3.3 in 3.4, morajo biti v slovenskem jeziku, kadar je tlačna oprema ali sklop namenjena vgradnji v Republiki Sloveniji.

7. člen

(Domneva o skladnosti)

Kadar je na tlačni opremi in sklopih nameščena oznaka CE iz 18. člena in je zanje izdana ES izjava o skladnosti, navedena v Prilogi VII ki je sestavni del tega pravilnika, velja domneva, da so skladni z določili tega pravilnika, vključno s postopkom za ugotavljanje skladnosti, predpisanim v 10. členu.

Minister, pristojen za trg, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije Seznam standardov, ki privzemajo harmonizirane standarde, katerih uporaba ustvari domnevo o skladnosti tlačne opreme oziroma sklopov z zahtevami tega pravilnika (v nadaljnjem besedilu: seznam standardov).

8. člen

(Zagotavljanje varnosti)

Če pristojni inšpekcijski organ ugotovi, da tlačna oprema in/ali sklopi, označeni z oznako CE, ki se uporabljajo skladno z njihovim namenom, ogrožajo varnost ljudi, domačih živali ali premoženja, mora zahtevati umik te opreme ali sklopov iz prometa, prepovedati njihovo dajanje v promet in začetek obratovanja ali uporabe ter omejiti njihov prost pretok na trgu.

Informacije o ukrepih, ki jih izvede pristojni inšpekcijski organ v skladu s prejšnjim odstavkom, morajo biti takoj posredovane ministrstvu, pristojnemu za trg. Omenjeno ministrstvo mora informacije o ukrepih in razlogih zanje takoj posredovati Komisiji ES, še posebej kadar so ti ukrepi posledica:

- a) neizpolnjevanja bistvenih zahtev iz 5. člena;
- b) nepravilne uporabe standardov iz Seznama standardov;
- c) neustreznosti v standardih iz Seznama standardov;
- d) neustreznosti v Evropski odobritvi materiala za tlačno opremo iz 14. člena.

Če tlačna oprema ali sklop, ki ima nameščeno oznako CE, ne ustreza določbam tega pravilnika, mora pristojni inšpekcijski organ primerno ukrepati proti osebi ali osebam, ki so namestile oznako CE in obvestiti ministrstvo, pristojno za trg.

9. člen

(Razvrstitev tlačne opreme)

Tlačna oprema, določena v drugem odstavku 5. člena, mora biti razvrščena po kategorijah v skladu s Prilogo II in naraščajočo stopnjo tveganja.

Fluidi so razvrščeni v dve skupini:

1. Skupina 1 – nevarni fluidi.

“Nevaren fluid” je snov ali pripravek opredeljen v pravilniku o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi (Uradni list RS, št. 73/99).

Skupina 1 zajema fluide, ki so opredeljeni kot:

- eksplozivni,
- zelo lahko vnetljivi,
- lahko vnetljivi,
- vnetljivi,
- zelo strupeni,
- strupeni,
- oksidirajoči.

2. Skupina 2 – vsi ostali fluidi, ki niso navedeni v prejšnji točki.

Kjer je posoda sestavljena iz več prostorov, mora biti razvrščena v ustrezno najvišjo kategorijo posameznega prostora. Kjer prostor vsebuje več fluidov, mora biti razvrščen po fluidu, ki sodi v najvišjo kategorijo.

10. člen

(Ugotavljanje skladnosti tlačne opreme)

Preden se da tlačna oprema v promet, mora proizvajalec ugotoviti skladnost vsakega dela te opreme po enem od postopkov za ugotavljanje skladnosti, navedenih v Prilogi III, ki je sestavni del tega pravilnika in skladno s pogoji navedenimi v tem členu.

Postopek ugotavljanja skladnosti, ki se uporablja pri posamezni enoti tlačne opreme z namenom namestitve oznake CE, se določi po kategorijah iz Priloge II in po skupinah iz prejšnjega člena.

Za posamezne kategorije tlačne opreme se uporabljajo naslednji postopki ugotavljanja skladnosti, ki so natančneje določeni v Prilogi III:

- kategorija I
postopek po modulu A
- kategorija II
postopek po modulu A1
postopek po modulu D1
postopek po modulu E1
- kategorija III
postopek po modulu B1 + D
postopek po modulu B1 + F
postopek po modulu B + E

postopek po modulu B + C1

postopek po modulu H

– kategorija IV

postopek po modulu B + D

postopek po modulu B + F

postopek po modulu G

postopek po modulu H1

Skladnost tlačne opreme se ugotavlja po enem izmed postopkov, ki ga proizvajalec lahko izbere med naštetimi za kategorijo, v katero je ta oprema razvrščena. Kolikor je to primerno, lahko proizvajalec izbere in uporabi tudi enega izmed postopkov, ki se uporabljajo za višjo kategorijo.

11. člen

(Ugotavljanje skladnosti sklopov)

Za sklope iz tretjega odstavka 5. člena se ugotavlja skladnost po celovitem postopku, ki obsega:

a) ugotavljanje skladnosti vsake enote tlačne opreme iz drugega odstavka 5. člena, ki skupaj sestavljajo sklop, za katero ni bil predhodno izveden postopek ugotavljanja skladnosti in postopek za samostojno namestitve oznake CE, se izvede ob upoštevanju kategorije vsake posamezne enote tlačne opreme;

b) ugotavljanje skladnosti ob sestavljanju posameznih sestavnih delov v sklop iz 2.3, 2.8 in 2.9 točke Priloge I, se izvede ob upoštevanju najvišje uporabljene kategorije posameznega dela, razen tiste kategorije, ki se nanaša na varovalno opremo;

c) ugotavljanje skladnosti varovanja sklopa proti preokretnosti dovoljenih obratovalnih omejitev iz 2.10 in 3.2.3 točke, Priloge I, se izvede ob upoštevanju najvišje uporabljene kategorije varovanja sklopa.

12. člen

(Izjeme)

Pristojni inšpekcijski organ lahko v upravičenih primerih dovoli dajanje v promet in obratovanje posamezne tlačne opreme in/ali sklopov, za katere ni bil uporabljen postopek ugotavljanja skladnosti določen v 10. in prejšnjem členu, če so namenjeni uporabi v eksperimentalne namene.

13. člen

(Uporaba jezika v izvajanju postopka)

Zapisi in dopisi, povezani z ugotavljanjem skladnosti, morajo biti sestavljeni v uradnem(ih) jeziku(ih) sedeža priglasenega organa v ES, odgovornega za izvajanje teh postopkov, ali v jeziku, ki ga sprejme ta organ.

14. člen

(Evropska odobritev materiala)

Evropsko odobritev materiala izda na zahtevo enega ali več proizvajalcev materialov ali tlačne opreme, eden izmed posebej priglasenih organov iz 15. člena. Priglašeni organ mora določiti in izvesti, ali zagotoviti izvedbo ustreznih pregledov in preskusov, ki potrjujejo skladnost tipov materiala z ustreznimi zahtevami tega pravilnika. Priglašeni organ se lahko pri ugotavljanju skladnosti materiala sklicuje na podatke o materialih, ki so priznani kot “varni za uporabo” pred 29. novembrom 1999.

Pred objavo evropske odobritve materialov mora priglašeni organ poslati ustrezne informacije Komisiji ES, državam članicam in ministrstvu, pristojnemu za trg. Komisija ES v roku treh mesecev poda svoje mnenje, ki ga mora priglašeni organ, kolikor je primerno, pred izdajo evropske odobritve materiala upoštevati.

Za materiale, ki so skladni z evropsko odobritvijo materiala in katerih referenčne številke so bile objavljene v Uradnem listu ES, velja domneva, da so skladni z ustreznimi bistvenimi zahtevami iz Priloge I.

Priglašeni organ, ki je izdal evropsko odobritev materiala, umakne odobritev, če ugotovi, da odobritev ne bi smel izdati, ali če je material že odobren v standardu iz Seznama standardov. O umiku odobritve priglašeni organ nemudoma obvesti druge priglašene organe, Komisijo ES in države članice.

15. člen (Priglašeni organi)

Priglašeni organi, ki so vključeni v postopke ugotavljanja skladnosti po določenih 10. in 11. člena, morajo pred začetkom opravljanja postopkov zadostiti minimalnim kriterijem, ki so določeni v Prilogi IV, ki je sestavni del tega pravilnika.

Usposobljenost priglasenih organov za izdajanje evropske odobritve materiala iz 14. člena, se preverja v skladu z minimalnimi kriteriji, ki so določeni v Prilogi V, ki je sestavni del tega pravilnika.

Priglasitev organov za ugotavljanje skladnosti Komisiji ES in državam članicam se izvaja v skladu z določili 14. člena zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti. S priglasitvijo se opredelijo tudi naloge, za katere je organ usposobljen ter identifikacijska številka, ki mu jo dodeli Komisija ES.

Ministrstvo, pristojno za trg, ki je priglasilo organ za ugotavljanje skladnosti, tako priglasitev umakne, če ugotovi, da priglašeni organ ne izpolnjuje pogojev iz prvega in drugega odstavka tega člena in o umiku priglasitve nemudoma obvesti Komisijo ES in države članice.

16. člen (Imenovani neodvisni organi)

Ministrstvo, pristojno za trg, imenuje neodvisne organe za ugotavljanje skladnosti, v skladu z zakonom o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti za namene izvajanja nalog naštetih v točkah 3.1.2 in 3.1.3, Priloge I.

Ministrstvo, pristojno za trg, mora pri odločanju o imenovanju neodvisnih organov upoštevati pogoje iz Priloge IV. Za imenovane neodvisne organe, ki izpolnjujejo pogoje, določene v ustreznih standardih iz Seznama standardov, velja domneva, da izpolnjujejo tudi pogoje iz Priloge IV.

Priglasitev organov za ugotavljanje skladnosti Komisiji ES in državam članicam se izvaja v skladu z določili 14. člena zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti. S priglasitvijo se opredelijo tudi naloge, za katere je organ usposobljen ter identifikacijska številka, ki mu jo dodeli Komisija ES.

Ministrstvo, pristojno za trg, ki je imenovalo neodvisni organ, tako imenovanje umakne, če ugotovi, da imenovani neodvisni organ ne izpolnjuje pogojev iz prvega in drugega odstavka tega člena in o umiku priglasitve nemudoma obvesti Komisijo ES in države članice.

17. člen (Notranji nadzorni organi)

Ministrstvo, pristojno za trg, lahko odobri notranji nadzorni organ za ugotavljanje skladnosti v skladu s pogoji iz tega člena in Priloge V.

Dovoljen je začetek obratovanja uporabnikove tlačne opreme ali sklopov opreme, če je skladnost z bistvenimi

zahtevami, ki jo sicer preverja priglašeni organ, je preveril notranji nadzorni organ za ugotavljanje skladnosti.

Na tlačno opremo in sklope, katerih skladnost so preverili notranji nadzorni organi za ugotavljanje skladnosti, ne sme biti nameščena oznaka CE.

Tlačna oprema in sklopi, ki so jo preverili notranji nadzorni organi, se smejo uporabljati le v skupinah podjetij, katerih sestavni del je določen uporabnikov notranji nadzorni organ. Ta skupina podjetij mora uporabiti skupen varnostni pristop pri tehnični specifikaciji za načrtovanje, proizvodnjo, pregled, vzdrževanje in uporabo tlačne opreme in sklopov.

Uporabniki notranji nadzorni organi smejo delovati izključno za skupino podjetij, katere sestavni del so.

Postopki ugotavljanja skladnosti, ki so primerni za uporabnikov notranji nadzor, so moduli A1, C1, F in G, kot so opisani v Prilogi III.

Ministrstvo, pristojno za trg, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije seznam odobrenih notranjih nadzornih organov, naloge za katere so bili ustanovljeni in, za vsak odobreni notranji nadzorni organ, seznam podjetij iz skupine podjetij, ki izpolnjujejo pogoje iz četrtega odstavka tega člena.

Pri izdaji dovoljenja določenemu notranjemu nadzornemu organu, ministrstvo, pristojno za trg, upošteva pogoje, določene v Prilogi V in preveri ali skupina podjetij, katere del je določen notranji nadzorni organ, izpolnjuje pogoje določene v četrtem odstavku tega člena. Ministrstvo, pristojno za trg, obvesti Komisijo ES in druge države članice, katere notranje nadzorne organe je odobrilo.

Ministrstvo, pristojno za trg, ki je odobrilo uporabnikov notranji nadzorni organ, odobritev umakne, če ugotovi, da uporabnikov notranji nadzorni organ ne izpolnjuje več pogojev iz prejšnjega odstavka tega člena. O tem obvesti Komisijo ES in druge države članice.

18. člen (Namestitev oznake CE)

Oznaka CE je sestavljena iz črk "CE" v skladu z vzorcem iz Priloge VI, ki je sestavni del tega pravilnika.

Nameščeni oznaki CE je dodana identifikacijska številka priglasenega organa iz prvega odstavka 15. člena, ki nadzira proizvodnjo.

Oznake CE mora biti nameščena na viden, lahko čitljiv in neizbrisen način na:

- vsaki enoti tlačne opreme iz drugega odstavka 5. člena ali

- vsakem sklopu iz tretjega odstavka 5. člena, ki je končni izdelek ali je v takem stanju, ki omogoča končno presojo po 3.2, Priloge I.

Oznake CE ni potrebno namestiti na vsak posamezni enoto tlačne opreme iz drugega odstavka 5. člena, ki sestavljajo sklop. Posamezne enote tlačne opreme, ki imajo nameščeno oznako CE, še naprej ohranijo to oznako tudi kadar so vključene v sklop.

Kadar je tlačna oprema ali sklop predmet določil drugih predpisov, ki zahtevajo namestitev oznake CE, se domneva, da je oprema ali sklop skladna tudi z zahtevami teh predpisov.

Če med prehodnim obdobjem, en ali več predpisov dopušča proizvajalcu izbiro, oznaka CE zagotavlja skladnost samo s predpisi, ki jih je uporabil proizvajalec. V primeru, da so podrobnosti teh predpisov različne, morajo biti navedene v dokumentaciji, zapiskih ali navodilih, zahtevanih v predpisih in biti priložene tlačni opremi ali sklopom.

Na tlačno opremo ali sklope je prepovedano namestiti oznake, ki so po pomenu ali obliki podobne oznaki CE in bi

lahko zavedle tretje osebe. Namestitev drugih oznak na tlačni opremi ali sklopih je dovoljena le, če je zagotovljeno, da s tem ni zmanjšana vidnost in čitljivost oznake CE.

19. člen

(Neupravičena namestitev oznake CE)

Če pristojni inšpekcijski organ ugotovi, da je oznaka CE nameščena neupravičeno, je proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES dolžan poskrbeti, da bo proizvod ustrezal pogojem, ki obravnavajo namestitev oznake CE.

Če pristojni inšpekcijski organ ugotovi, da kršitev ni prenehala, mora ukreniti vse potrebno, da omeji ali prepove dajanje spornega proizvoda v promet ali zagotovi njegov umik iz prometa skladno s postopki iz 16. člena zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti.

20. člen

(Postopek)

Vsaka odločitev, sprejeta v skladu z določili tega pravilnika, ki omejuje dajanje tlačne opreme ali sklopov v promet ali začetek obratovanja ali zahteva umik tlačne opreme ali sklopov iz prometa, mora biti natančno obrazložena. Taka odločitev mora biti posredovana vsem strankam, ki jih to zadeva in ji mora biti priložen pravni pouk.

21. člen

(Organi za nadzor)

Nadzor nad dajanjem tlačne opreme in sklopov v promet in v obratovanje izvaja Tržni inšpektorat Republike Slovenije v skladu z zakonom o tržni inšpekciji in 16. členom zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti, nadzor nad tlačno opremo in sklopi iz 2. točke drugega odstavka ter 1. in 3. točke tretjega odstavka 5. člena pravilnika pa izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor.

22. člen

(Domneva o skladnosti)

Za tlačno opremo in sklope, katerih skladnost je preverjal notranji nadzorni organ, v skladu s kriteriji, določenimi v 17. členu, se domneva, da ustrezajo zahtevam tega pravilnika.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

Določbe od 5. do 98. člena Pravilnika o tehničnih normativih za stabilne tlačne posode (Uradni list SFRJ, št. 16/83), prvi odstavek 2. člena, prvi odstavek 3. člena ter

4. do 6. člen pravilnika o pregledu in preskušanju tlačnih posod (Uradni list RS, št. 84/97) ter določbe tehničnih predpisov za izdelavo in uporabo parnih in vročevodnih kotlov, parnih posod, pregrevalcev in ogrevalcev vode (Uradni list SFRJ, št. 7/57, 22/57, 3/58, 56/72 in 61/72), se prenehajo uporabljati najkasneje 29. maja 2002.

24. člen

Določbe o obveznostih Republike Slovenije do Komisije ES in držav članic, določene v tem pravilniku, ter določbe, ki se nanašajo na nameščanje oznake CE, se začnejo uporabljati z dnem pristopa Republike Slovenije k ES oziroma z uveljavitvijo ustreznega mednarodnega sporazuma.

S pristopom Republike Slovenije k ES, oziroma z uveljavitvijo ustreznega mednarodnega sporazuma, se začnejo uporabljati:

- 13. člen,
- 14. člen in
- Priloga III glede izdajanja evropskih potrdil in izjav.

Do pristopa Republike Slovenije k ES se namesto uporabljenega izraza "ES izjava o skladnosti", uporablja izraz "izjava o skladnosti", namesto izraza "potrdilo o ES pregledu tipa" uporablja izraz "potrdilo o pregledu tipa", namesto izraza "potrdilo o ES pregledu načrtovanja" uporablja izraz "potrdilo o pregledu načrtovanja" in namesto izraza "ES potrdilo o skladnosti" uporablja izraz "potrdilo o skladnosti".

Do pristopa Republike Slovenije k ES oziroma do uveljavitve ustreznega mednarodnega sporazuma delo priglašeni organov opravljajo organi za ugotavljanje skladnosti.

Listine in oznake o skladnosti, izdane v državah članicah ES, veljajo v skladu z 18. členom zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti.

25. člen

Tlačna oprema in sklopi, ki ustrezajo zahtevam predpisov iz 23. člena, se lahko dajejo v promet do 29. maja 2002, v obratovanje pa tudi po tem datumu.

26. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 017-66/2002

Ljubljana, dne 23. januarja 2002.

dr. Tea Petrin l. r.
Ministrica
za gospodarstvo

Priloga I

Bistvene varnostne zahteve

Uvodne opombe

1. Obveznosti, ki izhajajo iz bistvenih varnostnih zahtev za tlačno opremo, opisanih v tej prilogi, veljajo tudi za sklope, pri katerih nastopajo tovrstne nevarnosti.
2. Bistvene varnostne zahteve, navedene v pravilniku, so obvezne. Obveznosti, ki so navedene v bistvenih varnostnih zahtevah, veljajo le, če se tovrstne nevarnosti v zvezi s tlačno opremo pojavljajo pri njeni uporabi v okoliščinah, ki jih predvideva proizvajalec.
3. Proizvajalec mora analizirati nevarnosti, da lahko opredeli tiste, ki so povezane z njegovo opremo pri tlačni obremenitvi; nato pa mora opremo načrtovati in proizvesti ob upoštevanju svoje analize.
4. Bistvene varnostne zahteve si je potrebno razlagati in jih uporabiti tako, da se upošteva stanje tehnike in obratovalne prakse v času načrtovanja in proizvodnje, prav tako pa je potrebno upoštevati tudi tehnične in gospodarske razloge, ki morajo biti združljivi z visoko stopnjo zdravstvene varnosti in zaščite.

1. Splošno

1.1. Tlačna oprema mora biti konstruirana, izdelana in preverjena, kadar ustreza, pa tudi opremljena in nameščena tako, da je zagotovljena njena varnost ob dajanju v uporabo v skladu z navodili proizvajalca oziroma v smiselno predvidljivih okoliščinah.

1.2. Pri izbiranju najustrežnejših rešitev mora proizvajalec upoštevati našeta načela v naslednjem vrstnem redu:

- odprava ali zmanjšanje nevarnosti, kolikor je smiselno izvedljivo,
- uporaba ustreznih varovalnih ukrepov pred nevarnostmi, ki jih ni mogoče odpraviti,
- kadar ustreza, obvestiti uporabnike o preostalih nevarnostih in opozoriti na nujnost sprejema posebnih ukrepov za zmanjšanje tveganj med nameščanjem in/ali med uporabo.

1.3. Kadar so možnosti neustrezne uporabe znane ali jasno predvidljive, mora biti tlačna oprema načrtovana tako, da so preprečene nevarnosti take neustrezne uporabe. Kolikor to ni mogoče, morajo biti dana ustrezna opozorila, da tlačne opreme ni dovoljeno uporabljati na določen način.

2. Načrtovanje

2.1. Splošno

Tlačna oprema mora biti primerno načrtovana ob upoštevanju vseh ustreznih dejavnikov, tako da je zagotovljena njena varnost v celotni predvideni življenjski dobi.

Načrtovanje mora vključevati ustrezne varnostne faktorje in uporabo vsestranskih metod, za katere je znano, da dosledno vključujejo ustrezne varnostne dodatke za vse možnosti porušitve.

2.2. Načrtovanje za ustrezno trdnost

2.2.1. Tlačna oprema mora biti načrtovana glede na obremenitve, značilne za njeno predvideno uporabo in druge smiselno predvidljive obratovalne okoliščine. Posebej morajo biti upoštevani naslednji dejavniki:

- notranji/zunanji tlak,
- temperature okolice in obratovalne temperature,
- statični tlak in masa vsebine v obratovalnih in preskusnih okoliščinah,
- obremenitve prometa, vetrov in potresov,
- reakcijske sile in navori na podporah, priključkih, ceveh itd.,
- korozija in erozija, utrujenost itd.,
- razpad nestabilnih fluidov.

Preučiti je treba sočasne različne obremenitve ob upoštevanju verjetnosti njihovega sočasnega pojavljanja.

2.2.2. Načrtovanje na ustrezno trdnost mora temeljiti:

- kot splošno pravilo, na računski metodi, ki je opisana v 2.2.3., po potrebi dopolnjeni z metodo načrtovanja s preskušanjem, ki je opisana v 2.2.4., ali
- na metodi načrtovanja s preskušanjem brez izračunov, ki je opisana v 2.2.4., kadar je produkt najvišjega dovoljenega tlaka PS in volumna V manjši od 6000 bar.l ali produkt PS.DN manjši od 3000 bar.

2.2.3. Računska metoda

a) Tlačna trdnost in drugi vidiki obremenitev

Dopustne napetosti v tlačni opremi morajo biti omejene glede na smiselno predvidljiva stanja porušitve v obratovalnih okoliščinah. V ta namen morajo biti uporabljeni varnostni faktorji za popolno odpravo vseh negotovosti v zvezi s proizvodnjo, dejanskimi obratovalnimi okoliščinami, napetostmi, računskimi modeli ter lastnostmi in obnašanjem materialov.

Te računske metode morajo dosledno zagotavljati zadostne varnostne dodatke, kjer je potrebno, z zahtevami določenimi v 7. točki.

Zgoraj opisane zahteve je mogoče izpolniti z ustrezno uporabo ene od naslednjih metod, po potrebi dopolnjeno ali kombinirano z drugimi metodami:

- načrtovanje z empiričnimi enačbami,
- načrtovanje z analitskimi postopki,
- načrtovanje z lomno mehaniko.

b) Odpornost

Za določitev odpornosti obravnavane tlačne opreme morajo biti narejeni ustrezni konstrukcijski izračuni.

Zlasti:

- računski tlaki ne smejo biti nižji od najvišjih dopustnih tlakov, pri čemer morajo biti upoštevane statične tlačne višine in dinamični tlaki v fluidih in razpad nestabilnih fluidov. Kjer je posoda razdeljena v posamezne tlačne komore mora biti delilna stena med komorami načrtovana na podlagi največjega možnega tlaka v določeni komori in najmanjšega možnega tlaka v sosednji komori.
 - računske temperature morajo upoštevati primerne varnostne dodatke,
 - pri načrtovanju je potrebno upoštevati vse možne kombinacije temperature in tlaka, do katerih lahko pride pri razumno predvidljivih obratovalnih pogojih tlačne opreme,
 - najvišje napetosti in vršne lokalne napetosti morajo biti v varnih mejah,
 - tlačni izračun mora upoštevati vrednosti, ki ustrezajo dokumentiranim lastnostim materiala, ob upoštevanju določil točke 4 in ustreznih varnostnih dodatkov.

Lastnosti materialov, ki jih je treba ustrezno upoštevati so:

- dopustna trdnost, 0,2% ali 1,0% preskusne napetosti, kot je primerno pri določeni računski temperaturi,
 - natezna trdnost,
 - časovno odvisna trdnost ali t.i. trdnost pri lezenju,
 - dinamični trdnostni podatki,
 - modul elastičnosti E,
 - zadostna razteznost A,
 - udarna trdnost,
 - lomna žilavost.
- upoštevani morajo biti izbranim materialom primerni faktorji spojev, odvisno na primer od načina preskušanja brez porušitve, vrste spojenih materialov in predvidenih obratovalnih okoliščin;
 - načrtovanje mora primerno upoštevati vse upravičeno predvidljive mehanizme poteka propadanja (npr. korozija, lezenje, utrujanje, obraba...) primerne nameravani uporabi tlačne opreme. Pozornost mora biti usmerjena, kot je navedeno v točki 3.4., k posebnim značilnostim načrtovanja, ki vplivajo na življenjsko dobo tlačne opreme, npr. glede:

- lezenja: načrtovano število obratovalnih ur pri določenih temperaturah,
- utrujenosti: načrtovano število nihajev pri določenih napetostih,
- korozije: načrtovan pribitek za korozijo

(c) Vidiki stabilnosti

Kadar izračunana debelina ne zagotavlja zadostne stabilnosti konstrukcije, je potrebno izvesti ustrezne ukrepe za odpravo tega problema, ob upoštevanju tveganj, ki se pojavljajo pri transportu opreme in rokovanju z njo.

2.2.4. Načrtovanje s preskušanjem

Celotno načrtovanje opreme je lahko preverjeno, v celoti ali delno, z ustreznim programom preskusov, izvedenih na vzorcu, ki predstavlja konkreten tip ali kategorijo opreme.

Program preskusov mora biti jasno opredeljen pred izvedbo preskusov, potrditi ga mora tudi priglašeni organ, odgovoren za modul preverjanja skladnosti načrtovanja, kadar tak organ obstaja.

Ta program mora opredeljevati preskusne pogoje in merila za potrditev oziroma zavrnitev. Dejanske vrednosti bistvenih mer in karakteristik materialov, iz katerih je izdelana preskušana oprema, je treba izmeriti pred preskušanjem.

Kadar ustreza, mora biti med preskušanjem omogočeno opazovanje kritičnih mest na tlačni opremi z ustreznimi merilnimi napravami, ki omogočajo zaznavanje napetosti in deformacij z zadostno natančnostjo.

Program preskusov mora obsegati:

a) trdnostni tlačni preskus, kjer je tlak večji za določen varnostni pribitek k najvišjemu dovoljenemu tlaku, katerega namen je preveriti, ali se na tlačni opremi pojavljajo opazna puščanja ali deformacije, ki bi presegala določeno mejno vrednost.

Preskusni tlak mora biti določen na podlagi razlike med geometrijskimi vrednostmi in karakteristikami materialov, izmerjenih v preskusnih pogojih, in vrednostmi, uporabljenimi pri načrtovanju; upoštevati mora tudi razlike med preskusno in načrtovano temperaturo,

b) kadar obstaja nevarnost lezenja ali utrujanja – ustrezne preskuse, določene na podlagi obratovalnih okoliščin za opremo, na primer preskus z zadrževanjem na določeni temperaturi, preskus z nihajočimi napetostmi pri določenih vrednostih napetosti itd.,

c) po potrebi dodatne preskuse, ki se nanašajo na druge dejavnike, omenjene v 2.2.1., na primer korozijo, zunanje poškodbe itd.

2.3. Določila za zagotovitev varnega upravljanja in obratovanja

Način delovanja in upravljanja, predpisan za tlačno opremo, mora biti tak, da odpravlja vsa smiselno predvidljiva tveganja med njenim obratovanjem. Posebna pozornost mora biti posvečena:

- zapiralom in odprtinam,
- nevarnim sproščanjem tlaka pri varovalnih ventilih, izpustih izpuhih,
- napravam za preprečevanje fizičnega dostopa, kadar je oprema pod tlakom ali vakuumom,
- temperaturam na površini, ob upoštevanju predvidene uporabe,
- razkroju nestabilnih fluidov.

Tlačna oprema z vgrajenimi dostopnimi vrati mora biti opremljena z ročno ali avtomatsko napravo, s pomočjo katere se lahko uporabnik prepriča, da odpiranje vrat ne bo povzročilo kakršnekoli nevarnosti. Če je mogoče odprtino odpreti hitro, mora biti tlačna oprema opremljena z napravo, ki preprečuje odpiranje, kadarkoli bi lahko tlak ali temperatura fluida lahko povzročila nevarnost.

2.4. Možnosti pregledovanja

a) Tlačna oprema mora biti načrtovana in proizvedena tako, da je mogoče opraviti vse preglede, ki so potrebni za zagotavljanje varnosti.

b) Omogočeno mora biti ugotavljanje stanja v notranjosti opreme, kadar je to potrebno za zagotavljanje njene trajne varnosti, na primer z odprtinami za fizični dostop v notranjost tlačne opreme, tako da je mogoče ustrezne preglede izvajati varno in ergonomično.

c) Uporabljeni so lahko posebni načini zagotavljanja varnosti tlačne opreme, kadar:

- je oprema premajhna za dostop v notranjost ali
- bi odpiranje tlačne opreme škodovalo njeni notranjosti ali

- snov v posodi dokazano ne škoduje materialu, iz katerega je izdelana tlačna oprema, in kadar ni smiselno predvidljivih nobenih drugih vrst propadanja notranjosti.

2.5. Možnosti praznjenja in odzračevanja

Kadar je potrebno, morajo biti zagotovljene ustrezne možnosti praznjenja in odzračevanja tlačne opreme, tako da:

- ne more priti do škodljivih učinkov, na primer hidravličnih udarov, zrušitev zaradi podtlaka, korozije ali nenadzorovanih kemičnih reakcij. Upoštevati je treba vse faze delovanja in preskušanja, posebej tlačnih preskušanj,
- se mogoči varno čiščenje, pregledovanje in vzdrževanje.

2.6. Korozija in drugi škodljivi kemični vplivi

Kadar je potrebno, morajo biti predvideni ustrezni dodatki ali zaščita pred korozijo ali drugimi kemičnimi učinki, upoštevajoč predvideno in smiselno pričakovano uporabo.

2.7. Obraba

Kadar se lahko pojavijo hude erozije ali abrazije, morajo biti izvedeni ustrezni ukrepi za:

- zmanjšanje teh učinkov z ustreznim načrtovanjem, npr. z dodatki k debelini sten materiala ali z uporabo premazov ali oblog,
- zamenjavo najbolj prizadetih delov,
- opozarjanje na ukrepe za zagotovitev trajne varne uporabe, navedene v točki 3.4.

2.8. Sklopi

Sklopi morajo biti načrtovani tako, da so:

- njihovi sestavni deli zanesljivi in primerni svoji namembnosti,
- vsi sestavni deli pravilno združeni in ustrezno sestavljeni.

2.9. Ukrepi za polnjenje in praznjenje

Kjer ustreza, mora biti tlačna oprema načrtovana in opremljena z napravami oziroma pripravljena za opremljanje s priborom, tako, da sta zagotovljena varno polnjenje in praznjenje, posebej glede na naslednja tveganja:

a) pri polnjenju:

- prenapolnitev ali tlačna preobremenitev, posebej glede na delež polnitve in parni tlak pri referenčni temperaturi,
- nestabilnost tlačne opreme,

b) pri praznjenju: nenadzorovano iztekanje fluida pod tlakom,

c) pri polnjenju ali praznjenju: nevaren priklop in odklop.

2.10. Zaščita pred preseganjem dovoljenih omejitev tlačne opreme

Kadar bi pri smiselno predvidljivi uporabi lahko prišlo do preseganj dovoljenih omejitev, mora biti tlačna oprema opremljena ali pripravljena za opremljanje z ustreznimi zaščitnimi napravami, razen če je predvideno, da bo oprema varovana z drugimi zaščitnimi napravami v okviru sklopa.

Ustrezno zaščitno napravo ali kombinacijo takšnih naprav je treba določiti glede na posebne karakteristike opreme ali sklopa.

Ustrezne zaščitne naprave ali njihove kombinacije obsegajo:

a) varovalno opremo, opredeljeno v točki 1.3., 2. člena tega pravilnika,

b) kjer je primerno, ustrezne nadzorne naprave, npr. kazalnike in/ali alarme, ki omogočajo ustrezno ukrepanje, avtomatsko ali ročno, za zadržanje tlačne opreme v okviru dovoljenih omejitev.

2.11. Varovalna oprema

2.11.1. Varovalna oprema mora:

- biti načrtovana in proizvedena tako, da je zanesljiva in primerna za opravljanje predvidenih funkcij ter da upošteva zahteve v zvezi z vzdrževanjem in preskušanjem, kjer je to potrebno,
- biti neodvisna od drugih funkcij, razen če te ne ogrožajo njenih varovalnih funkcij,
- biti skladna z ustreznimi načeli načrtovanja, tako da zagotavlja primerno in zanesljivo zaščito. Med ta načela spadajo zlasti "varen propad", redundanca, raznovrstnost in samo-dijagnostika.

2.11.2. Naprave za omejevanje tlaka

Te naprave morajo biti konstruirane tako, da tlak ne more trajno preseči najvišjega dovoljenega tlaka PS; kjer je primerno so dopustni kratkotrajni sunki tlaka, če le-ti ostanejo v okviru določil iz točke 7.3.

2.11.3. Naprave za nadzor temperature

Te naprave morajo imeti s stališča varovanja ustrezne odzivne čase, skladne s svojimi merilnimi funkcijami.

2.12. Požar

Kjer je potrebno, mora biti tlačna oprema načrtovana in opremljena z ustrezno opremo oziroma s priključnimi mesti za opremljanje z ustrezno opremo, da izpolnjuje zahteve glede omejevanja škode pri požarih, pri čemer je treba posebej upoštevati predvideno uporabo opreme.

3. Proizvodnja

3.1. Proizvodni postopki

Proizvajalec mora, z uporabo primernih tehnik in ustreznih postopkov, zagotoviti strokovno izvedbo določil, predpisanih v fazi načrtovanja, zlasti pa upoštevati vidike, našteje v nadaljevanju.

3.1.1. Priprava sestavnih delov

Priprava sestavnih delov (npr. preoblikovanje, posnemanje robov) ne sme povzročati poškodb, razpok ali sprememb mehanskih lastnosti, ki bi lahko škodljivo vplivale na varnost tlačne opreme.

3.1.2. Spajanje

Spoji in območja v njihovi okolici ne smejo imeti nobenih površinskih ali notranjih poškodb, ki bi škodovala varnosti tlačne opreme.

Lastnosti stalnih spojev morajo biti vsaj enake minimalnim lastnostim spojenih materialov, razen če so drugačne vrednosti lastnosti stalnih spojev upoštevane v konstrukcijskih izračunih.

Pri proizvodnji tlačne opreme mora stalne spoje komponent, ki prispevajo k tlačni odpornosti opreme, in drugih komponent, neposredno pritrjenih na te, izvajati ustrezno usposobljeno osebje v skladu z ustreznimi delovnimi postopki.

Pri tlačni opremi II., III. in IV. kategorije mora delovne postopke in osebje odobriti imenovani neodvisni organ, ki je lahko po presoji proizvajalca:

- priglašeni organ,
- imenovani neodvisni organ, po določbah 16. člena tega pravilnika

V okviru take odobritve mora imenovani neodvisni organ opraviti preglede in preskuse, kakršne predpisujejo ustrezní standardi iz Seznama standardov, ali enakovredne preglede in preskuse ali pa poskrbeti za njihovo izvedbo.

3.1.3. Preskusi brez porušitve

Pri tlačni opremi mora preskuse brez porušitve stalnih spojev opravljati ustrezno usposobljeno osebje. Pri tlačni opremi III. in IV. kategorije mora osebje potrditi imenovani neodvisni organ za ugotavljanje skladnosti po določbah 16. člena.

3.1.4. Toplotna obdelava

Če obstaja tveganje, da bo proizvodni postopek toliko spremenil lastnosti materialov, da bi lahko bila ogrožena varnost tlačne opreme, mora biti v ustrezni fazi proizvodnje opravljena primerna toplotna obdelava.

3.1.5. Sledljivost

Vzpostavljeni in izvajani morajo biti primerni postopki za identifikacijo materialov, iz katerih so izdelane tiste komponente opreme, ki prispevajo k tlačni odpornosti, od prevzema, prek proizvodnje do končnih preskusov izdelane tlačne opreme.

3.2. Končna presoja

Opravljena mora biti končna presoja tlačne opreme, opisana v nadaljevanju.

3.2.1. Končni pregled

Opravljen mora biti končni pregled tlačne opreme, katerega namen je vizualno in na osnovi spremne dokumentacije presoditi skladnost z zahtevami tega pravilnika. Pri tem pregledu so lahko upoštevani tudi preskusi, opravljeni med proizvodnjo. Kolikor je iz varnostnih razlogov potrebno mora biti pregled zunanosti in notranjosti vsakega dela opreme, kjer ustreza, opravljen že med proizvodnjo (npr. kjer pregledovanje med končnim pregledom ni več mogoče).

3.2.2. Izvedba preskusa

Končna presoja tlačne opreme mora vključevati tudi trdnostni tlačni preskus, ki je običajno opravljen kot hidrostatski tlačni preskus s tlakom vsaj enake vrednosti, kjer je primerno, kot je predpisana v točki 7.4.

Pri serijsko izdelani tlačni opremi I. kategorije to preskušanje lahko poteka na statistični osnovi.

Kadar je preskus s hidrostatskim tlakom škodljiv ali neizvedljiv, se lahko opravijo drugi enakovredni preskusi. Pred izvedbo takšnih preskusov morajo biti izvedeni dodatni preskusi, na primer preskusi brez porušitve ali druge enakovredne preskusne metode.

3.2.3. Pregled varovalne opreme

Pri sklopih mora končna presoja obsegati tudi preverjanje varovalnih naprav, katerega namen je ugotoviti njihovo polno skladnost z zahtevami, omenjenimi v točki 2.10.

3.3. Oznake in napisi

Poleg oznake "CE", omenjene v 18. členu tega pravilnika, morajo biti navedeni naslednji podatki:

a) pri vsej tlačni opremi:

- ime in naslov ali drugi podatki, potrebni za razpoznavanje proizvajalca, oziroma, kjer je primerno, njegovega pooblaščenega predstavnika s sedežem v ES,
- leto izdelave,
- razpoznavni podatki tlačne opreme v skladu z njeno vrsto, na primer tip, številka serije ali lota in serijska številka,
- bistvene najvišje in najnižje dovoljene vrednosti.

b) odvisno od tipa tlačne opreme, dodatni podatki, ki so potrebni za varno vgradnjo, obratovanje oziroma uporabo, ter podatki potrebni za vzdrževanje in redne preglede, kot so na primer:

- volumen (V) tlačne opreme v litrih,
- imenska velikost cevni napeljav (DN),
- tlak nastavitve varovalnih naprav v bar,
- izhodna moč tlačne opreme v kW,
- napajalna napetost v V (volt),
- preskusni tlak (PT) v bar in datum preskusa s tem tlakom,
- predvidena uporaba,
- razmerje polnjenja kg/l,
- največja masa polnjenja v kg,
- tara masa tlačne opreme v kg,
- skupina proizvoda,

c) kjer ustreza, na tlačno opremo pritrjena opozorila o možni neustrezni uporabi, do katere bi po izkušnjah lahko prišlo.

Oznaka "CE" in zahtevani podatki morajo biti navedeni na tlačni opremi ali na napisni ploščici, pritrjeni na tlačno opremo, z naslednjimi izjemami:

- kjer ustreza, je lahko uporabljena dokumentacija, da se izognemo ponavljanju oznak na posameznih komponentah, npr. na ceveh, namenjenih za isti sklop. To velja za oznako "CE" ter za druge oznake in napise, omenjene v tej prilogi,
- če je tlačna oprema premajhna, npr. armature, so lahko podatki, naštet v točki b), na napisni ploščici, pritrjeni na tlačno opremo,
- za maso polnjenja in opozorila, omenjena v točki c), so lahko uporabljene napisne ploščice ali drug ustrezen način označevanja, če ostanejo taki podatki čitljivi primerno dolgo.

3.4. Navodila za obratovanje

- a) Ko je tlačna oprema dana na trg, mora biti opremljena z navodili za uporabnika, če so ta potrebna, vsebovati pa morajo vse potrebne varnostne informacije o:
- vgradnji, vključno s sestavljanjem delov tlačne opreme,
 - zagonu,
 - uporabi,
 - vzdrževanju, vključno s preverjanji, ki jih mora opravljati uporabnik.
- b) Navodila morajo vsebovati tudi podatke, pritrjene na tlačno opremo v skladu s točko 3.3., razen serijskih podatkov, če ustreza, pa jim morajo biti priloženi: tehnična dokumentacija, načrti in sheme, potrebni za popolno razumevanje teh navodil.
- c) Po potrebi morajo ta navodila navajati tudi nevarnosti, ki bi jih lahko povzročila neustrezna uporaba v skladu z 1.3., ter posebne značilnosti načrtovanja v skladu z 2.2.3.

4. Materiali

Materiali, uporabljeni pri izdelavi tlačne opreme, morajo biti primerni za predvideno uporabo v celotni in življenjski dobi opreme, razen če je predvidena njihova zamenjava.

Varilni dodatni materiali in drugi materiali za spajanje morajo izpolnjevati ustrezne zahteve, določene v 4.1. in 4.2. (a) in 4.3, tako posamič kot v izvedenem spoju.

4.1. Materiali za tlačne dele:

- a) morajo imeti ustrezne lastnosti za vse obratovalne okoliščine, ki jih je mogoče razumno predvideti, ter za vse preskusne pogoje, zlasti morajo biti dovolj gnetljivi (duktilni) in žilavi. Kjer ustreza, morajo lastnosti materialov izpolnjevati zahteve iz 7.5. Kjer ustreza je potrebno posvetiti posebno skrb izbiri materialov s stališča preprečevanja krhkega loma; kjer je iz posebnih razlogov potrebno uporabiti krhek material, je treba izvesti ustrezne ukrepe,
- b) morajo biti dovolj kemično odporni proti fluidom, ki bodo v tlačni opremi; kemične in fizikalne lastnosti, potrebne za obratovalno varnost, v predvideni življenjski dobi opreme ne smejo biti občutno prizadete,
- c) ne smejo biti občutno podvrženi staranju,
- d) morajo biti primerni za predvidene procesne postopke,
- e) morajo biti izbrani tako, da ne pride do občutnih nezaželenih učinkov pri stiku različnih materialov.

4.2. a) Proizvajalec tlačne opreme mora ustrezno opredeliti vrednosti, potrebne za konstrukcijske izračune, omenjene v 2.2.3., ter glavne lastnosti materialov in njihovih obdelav, omenjenih v 4.1;

b) proizvajalec mora v tehnični dokumentaciji navesti elemente, ki se nanašajo na skladnost s specifikacijami materialov v tem pravilniku, v eni od naslednjih oblik:

- z uporabo materialov, skladnih s standardi iz seznama standardov,
- z uporabo materialov, ki jih zajema evropska odobritev materialov za tlačno opremo v skladu s 14. členom tega pravilnika,
- s posebno oceno materialov;

c) za tlačno opremo III. in IV. kategorije mora posebno oceno materialov, omenjeno v tretji alineji odstavka b), opraviti priglašeni organ, pristojen za postopke ugotavljanja skladnosti tlačne opreme.

4.3. Proizvajalec tlačne opreme mora izvesti ustrezne ukrepe za zagotovitev skladnosti uporabljenih materialov z zahtevami specifikacij. Predvsem mora od proizvajalcev materialov za vse materiale pridobiti dokumentacijo o skladnosti le-teh s specifikacijami.

Za glavne na tlak obremenjene dele opreme II., III. in IV. kategorije mora biti ta dokumentacija v obliki potrdila posebne kontrole kakovosti.

Če ima proizvajalec materialov vzpostavljen ustrezen sistem zagotavljanja kakovosti, potrjen s strani pristojnega priglašene organa, in če je opravil posebno presojo skladnosti materialov, se smatra, da so izdana potrdila proizvajalca, skladna z ustreznimi zahtevami iz 4. točke.

Posebne zahteve za tlačno opremo

Poleg ustreznih zahtev iz točk od 1. do 4., veljajo za tlačno opremo, tudi zahteve obravnavane v točkah 5. in 6.

5. Kurjena ali drugače greta tlačna oprema

pri kateri obstaja tveganje pregrevanja, omenjena v drugem odstavku 5. člena pravilnika.

Ta tlačna oprema vključuje:

- naprave za proizvodnjo pare in vroče vode, omenjene v 2. točki drugega odstavka 5. člena pravilnika, na primer kurjeni parni ali vročevodni kotli, pregrevalniki ali neposredni grelniki, kotli za izkoriščanje odpadne toplote, kotli za sežiganje odpadkov, električno elektrodno ali potopno greti kotli, tlačne kuhalne posode, skupaj s priborom, in kjer ustreza, njihovi sistemi za pripravo vode in dovod goriva,
- procesno grelna opremo za pridobivanje drugih vročih medijev (ne vroče vode ali pare), ki jih obravnava 1. točka drugega odstavka 5. člena, na primer grelniki v kemičnih in drugih podobnih procesih ter tlačna oprema za obdelavo hrane.

Ta tlačna oprema mora biti preračunana, načrtovana in proizvedena tako, da so odpravljena ali kar najbolj zmanjšana tveganja občutne izgube zmožnosti zadrževanja tlaka zaradi pregrevanja. Kjer je primerno, mora biti izrecno zagotovljeno da so:

- a) na voljo ustrezne možnosti varovanja, ki omejujejo obratovalne parametre, na primer dovod ali odjem toplote, in kjer ustreza, raven fluida, tako da so odpravljena vsa tveganja lokalnega ali splošnega pregrevanja,
- b) kjer je potrebno, na voljo mesta za vzorčenje za ovrednotenje lastnosti fluida, tako da so odpravljena tveganja, povezana z nalaganjem usedlin in/ali s korozijo,
- c) na voljo ustrezne možnosti za odpravo tveganja poškodb zaradi usedlin,
- d) na voljo možnosti odvoda preostale toplote po zaustavitvi,
- e) izvedeni vsi ukrepi za preprečitev nevarnega kopičenja vnetljivih zmesi, gorljivih snovi in zraka ali povratnih udarcev plamena.

6. Cevovodi, navedeni v 3. točki drugega odstavka 5. člena

Konstruiranje in proizvodnja morata zagotoviti:

- a) da je tveganje prekoračitve napetosti zaradi nedopustnega prostega premikanja ali nastanka prevelikih sil, npr. na prirobnicah, spojih, mehovih ali gibkih ceveh, primerno omejeno z ukrepi, kot so podpiranje, omejevanje, sidranje, poravnavanje in prednapenjanje,
- b) da so tam, kjer se lahko pojavi notranja kondenzacija v ceveh za prenos plinskih fluidov, na voljo možnosti za odvod kapljevin in odstranjevanje usedlin z nižjih mest napeljav, tako da je preprečena nevarnost hidravličnih udarcev ali korozije,
- c) da so skrbno upoštevane možnosti poškodb zaradi turbulenc in tvorbe vrtincev. Za to veljajo ustrezna določila v 2.7.
- d) da je skrbno upoštevano tveganje utrujanja materialov zaradi tresljajev cevi,
- e) da so tam, kjer je v ceveh določen fluid iz 1. skupine, na voljo ustrezne možnosti za osamitev snemljivih cevi, katerih velikost povzroča občutna tveganja,
- f) na stalni strani snemljivega priključka odjemnega mesta jasno oznako fluida tako, da je kar najbolj zmanjšano tveganje nehotenega izlita,
- g) da so položaji in poteki podzemnih cevovodov vsaj zapisani v tehnični dokumentaciji, tako da se omogoči varno vzdrževanje, pregledovanje in popraviljanje.

7. Posebne kvantitativne zahteve za določeno tlačno opremo

Naslednja določila veljajo kot splošna pravila. Kadar ta pravila niso uporabljena, vključno v primerih ko proizvajalec ne navede materialov in ne uporabi standardov iz seznama standardov, mora proizvajalec dokazati, da je izvedel ustrezne ukrepe za doseganje enakovredne skupne ravni varnosti.

To poglavje je neločljivi del Priloge I. Zahteve opisane v tem poglavju, dopolnjujejo bistvene varnostne zahteve od 1. do 6. za tlačno opremo, za katero veljajo.

7.1. Dopustne napetosti

7.1.1. Simboli

$R_{e/t}$, dopustna napetost, označuje vrednosti naslednjih veličin pri računski temperaturi:

- zgornjo mejo tečenja pri materialih, ki imajo zgornjo in spodnjo mejo tečenja,
- trdnost preskušanca pri raztezu 1,0% pri avstenitnih jeklih in nelegiranem aluminiju,
- trdnost preskušanca pri raztezu 0,2% pri drugih materialih.

$R_{m/20}$ označuje najmanjšo vrednost skrajne natezne trdnosti pri 20 °C,

$R_{m/t}$ pomeni skrajno trdnost pri računski temperaturi.

7.1.2. Dopustna splošna membranska napetost pri pretežno statičnih obremenitvah in pri temperaturah zunaj območja, v katerem prihaja do občutnega lezenja, ne sme presegati nižje od naslednjih vrednosti glede na uporabljene materiale:

- pri feritnih jeklih, vključno z normaliziranimi (normaliziranimi valjanimi) jekli, in vendar brez drobnozrnatih jekel in posebej toplotno obdelanih jekel: 2/3 vrednosti $R_{e/t}$ in 5/12 vrednosti $R_{m/20}$,
- pri avstenitnih jeklih:
 - če raztezek jekla ob porušitvi presega 30%: 2/3 vrednosti $R_{e/t}$
 - oziroma če raztezek ob porušitvi presega 35%: 5/6 vrednosti $R_{e/t}$ in 1/3 vrednosti $R_{m/t}$,
- pri nelegiranih ali nizkolegiranih litih jeklih: %: 10/19 vrednosti $R_{e/t}$ in 1/3 vrednosti $R_{m/20}$,
- pri aluminiju: 2/3 vrednosti $R_{e/t}$,
- pri aluminijevih zlitinah, vendar ne pri utrjenih zlitinah: 2/3 vrednosti $R_{e/t}$ in 5/12 vrednosti $R_{m/20}$.

7.2. Koeficienti spojev

Za varjene spoje koeficienti spojev ne smejo presegati naslednjih vrednosti:

- pri opremi, na kateri so izvedeni preskusi s porušitvijo in preskusi brez porušitve, s katerimi se dokaže, da celotna serija zvarov ne kaže nobenih občutnih napak: koeficient spoja 1,
- pri opremi, na kateri so izvedeni naključni preskusi brez porušitve: koeficient spoja 0,85,
- pri opremi, na kateri niso izvajani nobeni preskusi brez porušitve razen vizualnih pregledov: koeficient spoja 0,7.

Po potrebi je treba upoštevati tudi vrsto napetosti ter mehanske in tehnološke lastnosti spoja.

7.3. Naprave za omejevanje tlaka, posebej za tlačne posode

Trenutni sunki tlaka, omenjeni v točki 2.11.2., morajo ostati v mejah do 10% največjega dopustnega tlaka.

7.4. Tlak pri hidrostatičnih tlačnih preskusih

Pri tlačnih posodah tlak pri hidrostatičnih tlačnih preskusih, omenjenih v točki 3.2.2., ne sme biti manjši od:

- vrednosti, ki ustreza največji obremenitvi, ki ji je lahko izpostavljena tlačna oprema med obratovanjem, ob upoštevanju najvišjega dopustnega tlaka in najvišje dopustne temperature, pomnoženim s koeficientom 1,25, ali
- največjega dopustnega tlaka, pomnoženega s koeficientom 1,43 upošteva večjega od njiju.

7.5. Lastnosti materialov

Razen če druga merila, ki jih je treba upoštevati, zahtevajo drugače, velja jeklo za zadostno gnetljivo po določbah odstavka a) točke 4.1., če pri nateznem preskusu, opravljenem po standardnem postopku, njegov raztezek do pretrga ni manjši od 14% in če energija zloma pri udarnem preskusu po Charpy-ju na preskušancu, z zarezo V po standardu ISO, ni manjša od 27 J pri temperaturi, ki ni višja od 20 °C, vendar tudi ne višja od predvidene najnižje obratovalne temperature.

Priloga II

TABELE ZA UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

1. Sklicevanja na kategorije modulov v tabelah so naslednje:

I = modul A

II = moduli A1, D1, E1

III = moduli B1 + D, B1+ F, B + E, B + C1, H

IV = moduli B + D, B + F, G, H1

2. Varovalna oprema, definirana v 1.3. 2. člena in navedena v 4. točki drugega odstavka 5. člena, je uvrščena v IV. kategorijo. Izjemoma je lahko varovalna oprema, izdelana za posebno opremo, uvrščena v isto kategorijo kot oprema, ki jo varuje.

3. Tlačni pribor, definiran v 1.4. 2. člena in naveden v 4. točki drugega odstavka 5. člena, je uvrščen na podlagi:

- svojega največjega dopustnega tlaka PS in
- svoje prostornine V oziroma imenske mere DN, kar od tega ustreza, in
- skupine fluidov, za katero je namenjen.

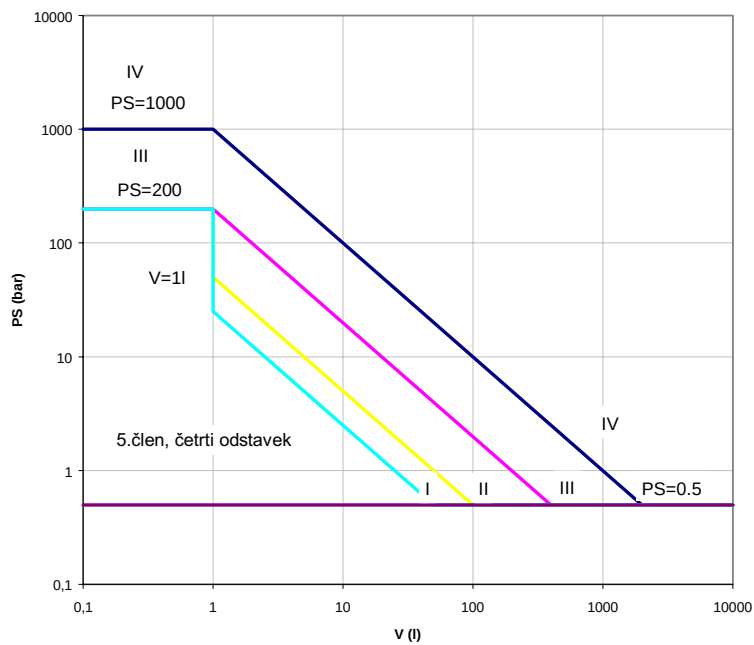
Za določitev kategorije za ugotavljanje skladnosti mora biti uporabljena ustrezna tabela za posode ali cevi.

Kadar tako prostornina kot imenska mera veljata kot ustrezna podlaga za uvrstitev v kategorijo, mora biti tlačni pribor uvrščen v najvišjo kategorijo.

4. Ločilne črte v tabelah za ugotavljanje skladnosti v nadaljevanju označujejo zgornje meje vsake kategorije.

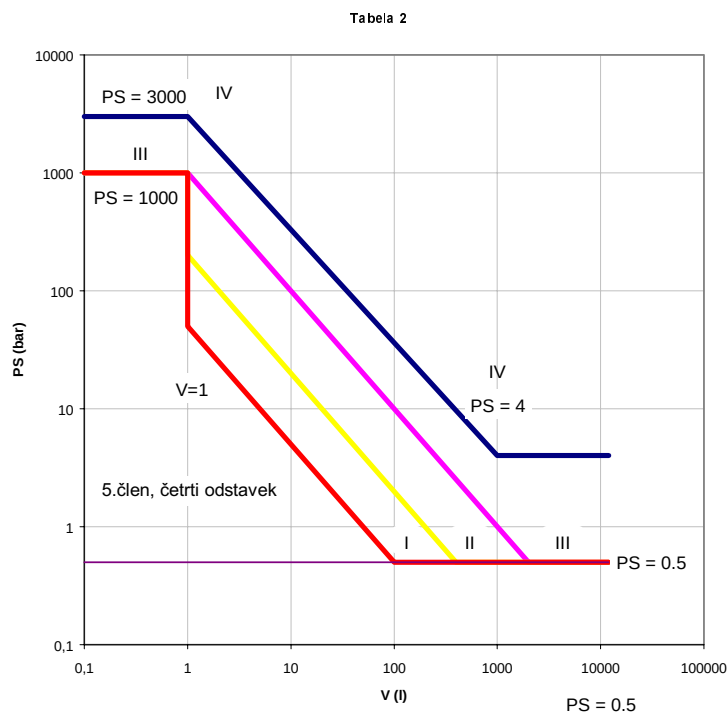
Tabela 1
Posode, navedene v 1. točki drugega odstavka 5. člena, prva alineja a)

Tabela 1

Izjemoma morajo biti posode, namenjene za hranjenje nestabilnih plinov in po tabeli 1 uvrščene v I. ali II. kategorijo, premeščene v III. kategorijo.

Tabela 2
Posode, navedene v 1. točki drugega odstavka 5. člena, druga alineja a)

Izjemoma morajo biti prenosni gasilni aparati in posode dihalnih aparatov uvrščeni najmanj v III. kategorijo.

Tabela 3
Posode navedene v 1. točki drugega odstavka 5. člena, prva alineja b)

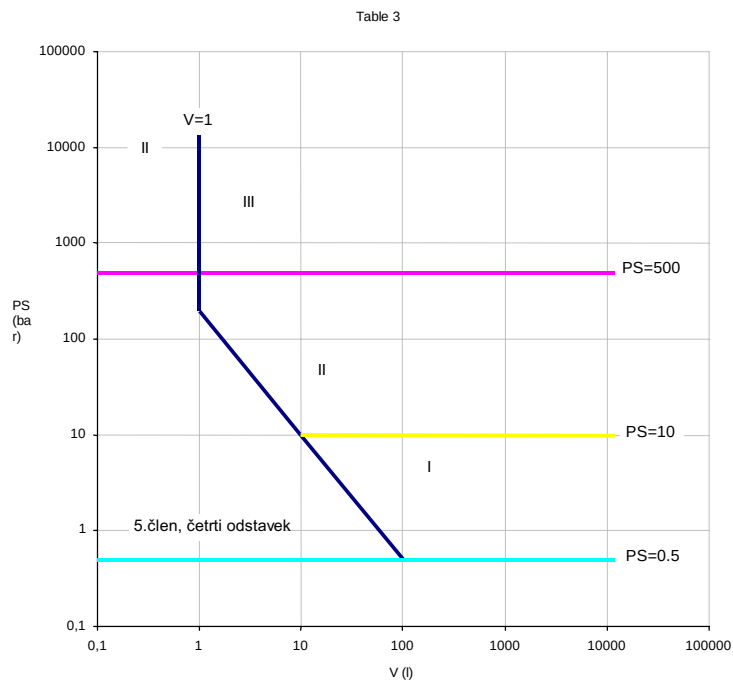
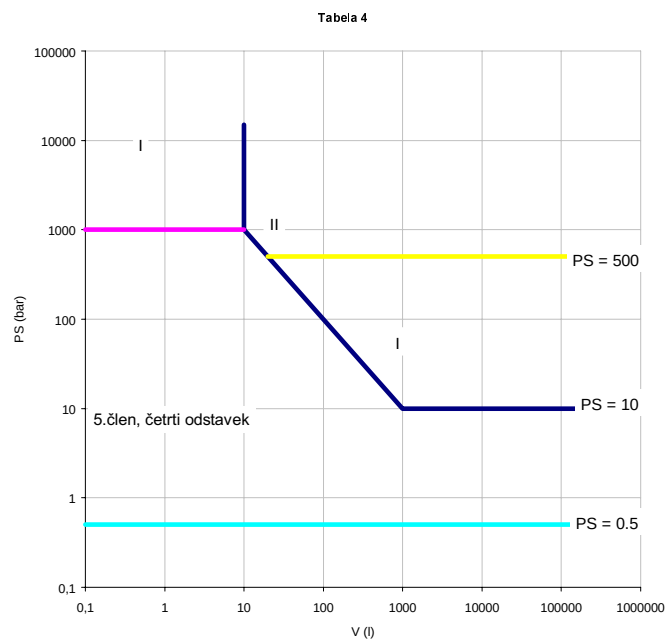
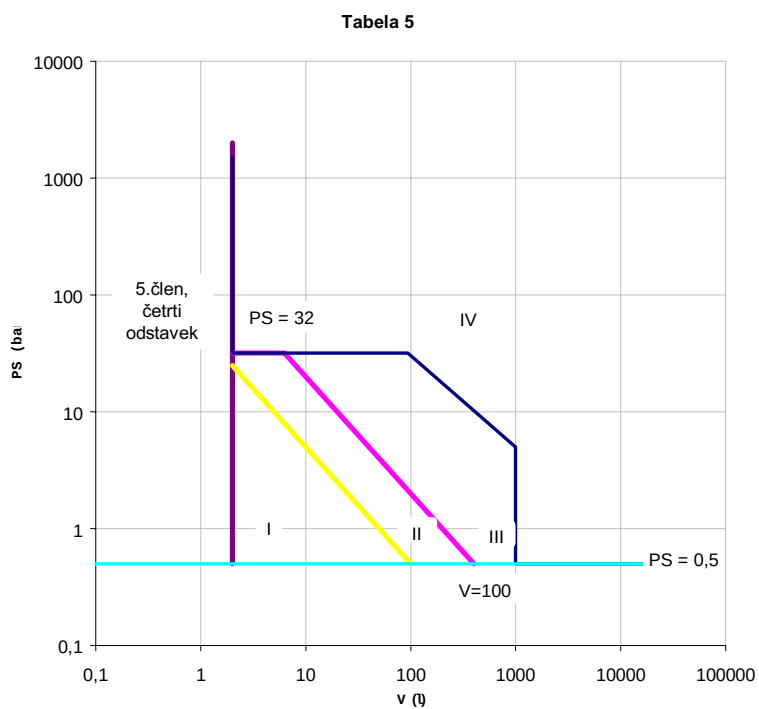

Tabela 4
Posode, navedene v 1. točki drugega odstavka 5. člena, druga alineja b)

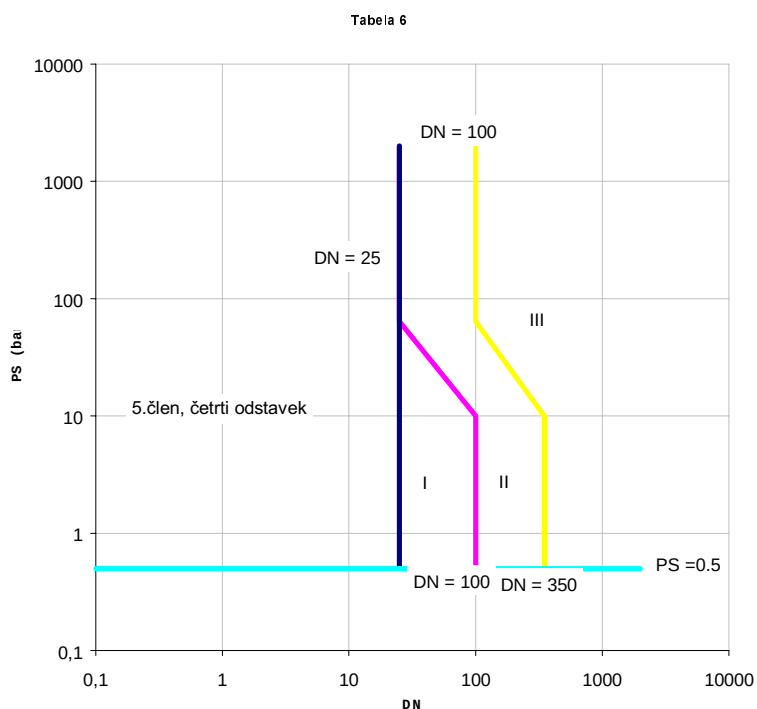
Izjemoma mora biti na sklopih, ki so namenjeni za pridobivanje tople vode in navedeni v 3. točki tretjega odstavka 5. člena, opravljen bodisi ES pregled načrtovanja (modul B1) glede skladnosti z bistvenimi zahtevami, navedenimi v 2.10., 2.11. in 3.4. ter odstavkih a) in d) 5. točke Priloge I, ali poln postopek zagotavljanja kakovosti (modul H).

Tabela 5
Tlačna oprema, navedena v 2. točki drugega odstavka 5. člena

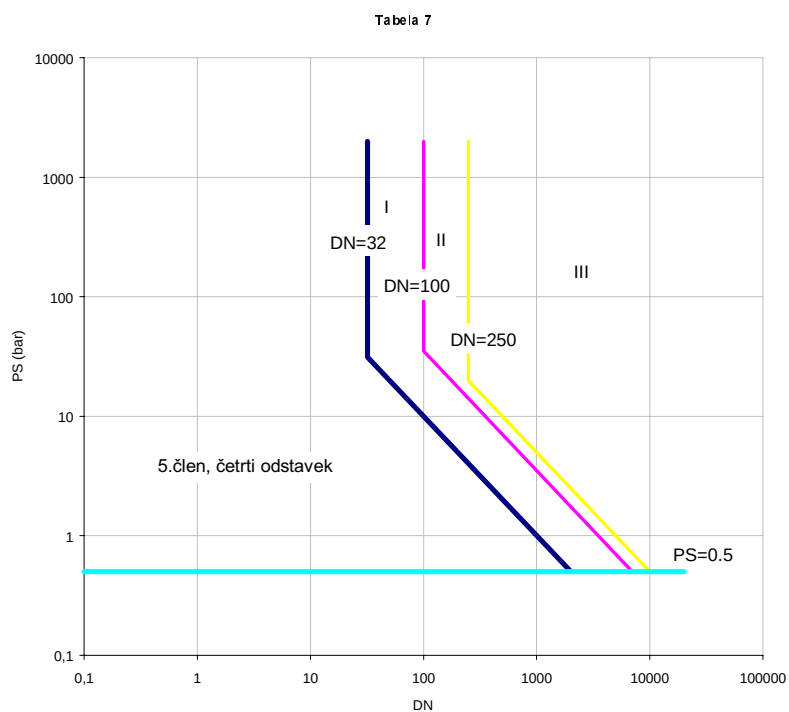
Izjemoma mora biti pri tlačni kuhalni posodi opravljen postopek presoje skladnosti načrtovanja, ki je vsaj enakovreden postopkom katerega od modulov III. kategorije.

Tabela 6
Cevovodi, navedeni v 3. točki drugega odstavka 5. člena, prva alineja a)

Izjemoma morajo biti cevovodi, ki so namenjeni za prenos nestabilnih plinov in po tabeli 6 uvrščeni v I. ali II. kategorijo, premeščeni v III. kategorijo.

Tabela 7
Cevovodi, navedeni v 3. točki drugega odstavka 5. člena, druga alineja a)

Izjemoma se vse cevovode s fluidi pri temperaturah nad 350 °C in so na osnovi tabele 7 v kategoriji II, premesti v kategorijo III.

Tabela 8
Cevovodi, navedeni v 3. točki drugega odstavka 5. člena, prva alineja b)

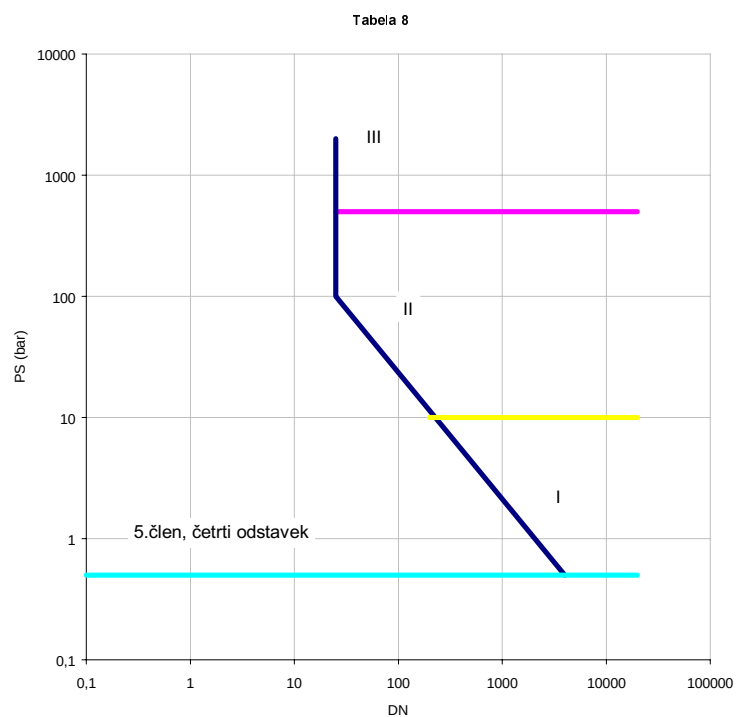
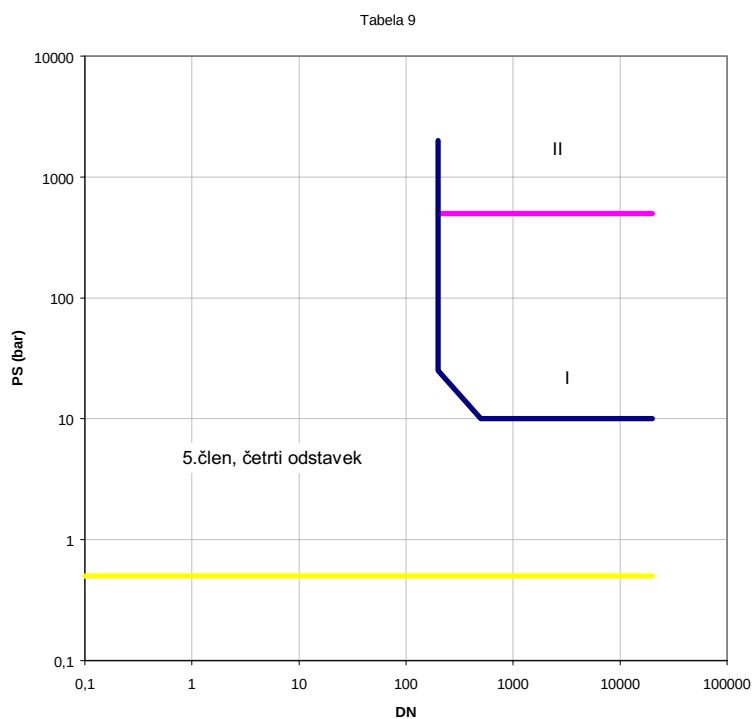

Tabela 9
Cevovodi, navedeni v 3. točki drugega odstavka 5. člena, druga alineja b)

Priloga III

Postopki ugotavljanja skladnosti

Obveznosti, ki izhajajo iz določil te priloge za tlačno opremo veljajo tudi za sklope.

Modul A (notranji nadzor proizvodnje)

1. Ta modul opisuje postopek pri katerem proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, ki prevzema obveznosti iz 2. točke, zagotavlja in izjavlja da oprema izpolnjuje zahteve, ki se nanjo nanašajo. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES mora namestiti oznako CE na vsako enoto tlačne opreme in napisati izjavo o skladnosti.

2. Proizvajalec mora sestaviti tehnično dokumentacijo opisano v 3. točki in jo mora sam ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, hraniti in razpolagati z njo za potrebe nacionalnih nadzornih organov za dobo najmanj 10 let po tem, ko je bila proizvedena zadnja tlačna oprema.

Kolikor niti proizvajalec niti njegov pooblaščen zastopnik nimata sedeža v ES, je za hranjenje tehnične dokumentacije odgovorna oseba, ki opremo daje v promet in obratovanje.

3. Tehnična dokumentacija mora omogočiti ugotavljanje skladnosti opreme z zahtevami pravilnika. Kolikor je to potrebno za takšno ugotavljanje, mora obsegati načrtovanje, proizvodnjo in obratovanje tlačne opreme, ter vsebovati:

- splošni opis tlačne opreme,
- zasnovo konstrukcije, proizvodne risbe in sheme sestavnih delov, pod-sklopov, tokokrogov itd.,
- opise in razlage potrebne za razumevanje omenjenih risb in shem ter delovanja tlačne opreme,
- seznam standardov iz 7. člena, uporabljenih v celoti ali delno, ter opis sprejetih rešitev za izpolnitev bistvenih zahtev pravilnika, kolikor standardi iz 7. člena niso bili uporabljeni,
- rezultate konstrukcijskih izračunov, izvedenih pregledov itd.,
- poročila o preskusih.

4. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES mora hraniti en izvod izjave o skladnosti s tehnično dokumentacijo.

5. Proizvajalec mora zagotoviti vse potrebne ukrepe, da bo proizvodni postopek zahteval skladnost izdelane tlačne opreme s tehnično dokumentacijo navedeno v 2. točki in zahtevami pravilnika.

Modul A1 (notranja proizvodna kontrola z nadzorom končne presoje)

Dodatno k zahtevam modula A velja še naslednje:

Končno presojo mora izvajati proizvajalec, ki ga z občasnimi obiski preverja priglašeni organ po izbiri proizvajalca. Med takimi obiski mora priglašeni organ:

- zagotoviti, da proizvajalec dejansko izvaja končno presojo v skladu s 3.2, Priloge I,
- vzeti vzorce opreme na mestu proizvodnje ali skladiščenja z namenom izvedbe pregleda. Priglašeni organ oceni potrebno število vzorcev, ter oceni ali je potrebno izvesti ali dati izvesti celotno ali delno končno presojo na vzorcih tlačne opreme.

Kolikor je en ali več enot tlačne opreme neskladnih, mora priglašeni organ ustrezno ukrepati.

Na odgovornost priglašene organa, pritrdi proizvajalec identifikacijsko številko priglašene organa na vsako enoto tlačne opreme.

Modul B (ES pregled tipa)

1. Ta modul opisuje del postopka s katerim priglašeni organ ugotovi in potrdi da je vzorec, ki predstavlja predvideno proizvodnjo, v skladu z zahtevami pravilnika.

2. Vlogo za EU pregled tipa mora vložiti proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES pri priglašenem organu po lastnem izboru.

Vloga mora vsebovati:

- ime in naslov proizvajalca in, kolikor je vloga vložena s strani pooblaščenega zastopnika s sedežem v ES, tudi njegovo ime in naslov,
- pisno izjavo, da vloga ni bila posredovana nobenemu drugemu priglašenemu organu,
- tehnično dokumentacijo, opisano v 3. točki.

Vlagatelj mora priglašenemu organu dati na razpolago vzorec, ki predstavlja predvideno proizvodnjo, v nadaljevanju imenovan "tip". Priglašeni organ lahko zahteva dodatne vzorce, v kolikor bi to zahteval preskusni program.

Tip lahko pokriva več različic opreme, kolikor razlike med njimi ne vplivajo na stopnjo varnosti.

3. Tehnična dokumentacija mora omogočiti oceno skladnosti tlačne opreme z zahtevami pravilnika. Kolikor je primerno za takšno oceno, mora dokumentacija obsegati načrtovanje, proizvodnjo in obratovanje tlačne opreme ter vsebovati:

- splošni opis tipa,
- zasnovo konstrukcije, proizvodne risbe in sheme sestavnih delov, pod-sklopov, tokokrogov, itd.,
- opise in pojasnila potrebna za razumevanje omenjenih risb in shem ter delovanja tlačne opreme,
- Seznam standardov iz 7. člena, uporabljenih v celoti ali delno, ter opis sprejetih rešitev za izpolnitev bistvenih zahtev pravilnika, kolikor standardi iz Seznama standardov niso bili uporabljeni,
- rezultate konstrukcijskih izračunov, izvedenih pregledov itd.,
- poročila o preskusih,
- informacije o predvidenih preskusih med proizvodnjo,
- informacije o usposobljenosti ali odobritvah, zahtevanih v 3.1.2 in 3.1.3., Priloge I.

4. Priglašeni organ mora:

4.1. Pregledati tehnično dokumentacijo, potrditi, da je bil tip izdelan v skladu z njo in identificirati sestavne dele načrtovane skladno z ustreznimi zahtevami standardov iz Seznama standardov, kakor tudi tiste, ki so bile načrtovane brez uporabe zahtev teh standardov.

Priglašeni organ mora zlasti:

- pregledati tehnično dokumentacijo glede načrtovanja in proizvodnih postopkov,
- oceniti uporabljene materiale kadar ti niso v skladu z ustreznimi standardi iz Seznama standardov ali nimajo Evropske odobritve materiala za tlačno opremo in preveriti izdano potrdilo proizvajalca materiala skladno s točko 4.3., Priloge I tega pravilnika.
- odobriti postopke za spajanje delov tlačne opreme ali preveriti, če so bili le-ti predhodno odobreni v skladu s 3.1.2., Priloge I,
- preveriti ali je osebje, ki izvaja spajanje delov tlačne opreme in preskuse brez porušitve usposobljeno ali odobreno v skladu s 3.1.2 ali 3.1.3, Priloge I.

4.2. Izvesti ali dati izvesti ustrezne preglede in potrebne preskuse, da ugotovi, če uporabljene rešitve proizvajalca izpolnjujejo bistvene zahteve pravilnika v primeru, ko niso bili uporabljeni standardi iz 7. člena;

4.3. Izvesti ali dati izvesti ustrezne preglede in potrebne preskuse, da ugotovi, če je proizvajalec, ki se je odločil uporabiti ustrezne standarde, te tudi dejansko uporabil.

4.4. Z vlagateljem določiti kraj, kjer se bodo izvedli potrebni pregledi in preskusi.

5. Kjer tip ustreza zahtevam pravilnika, mora priglašeni organ izdati vlagatelju potrdilo o ES pregledu tipa. Potrdilo, ki naj bi veljalo 10 let z možnostjo podaljšanja, mora vsebovati ime in naslov proizvajalca, sklepe pregledov in potrebne podatke za identifikacijo odobrenega tipa.

Seznam ustreznih delov tehnične dokumentacije mora biti priložen potrdilu, katerega izvod mora hraniti priglašeni organ.

Kolikor priglašeni organ odkloni proizvajalcu ali njegovemu pooblaščenemu zastopniku s sedežem v ES, izdajo potrdila o ES pregledu tipa, mora navesti podrobne razloge za odklonitev. Dana mora biti možnost pritožbe.

6. Vlagatelj mora obvestiti priglasi organi, ki poseduje tehnično dokumentacijo v zvezi s potrdilom o ES pregledu tipa, o vsaki spremembi v zvezi z odobreno tlačno opremo. Te spremembe so predmet dodatnih odobritev, kolikor lahko vplivajo na skladnost z bistvenimi zahtevami ali predpisanimi pogoji za uporabo tlačne opreme. Ta dodatna odobritev mora biti podana v obliki dodatka k originalnemu potrdilu o ES pregledu tipa.

7. Vsak priglasi organi mora sporočati državam članicam ustrezne informacije o umaknjenih potrdilih o ES pregledih tipa, in na zahtevo tudi o tistih, ki jih je izdal.

Vsak priglasi organi mora sporočati drugim priglasi organom vse ustrezne podatke o potrdilih o ES pregledu tipa, ki jih je umaknil ali zavrnil njihovo izdajo.

8. Drugi priglasi organi lahko pridobijo izvod potrdil o ES pregledih tipa in/ali njihovih dodatkih. Dodatki k potrdilom morajo biti dostopni drugim priglasi organom.

9. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, mora hraniti izvod tehnične dokumentacije, skupaj s potrdili o ES pregledu tipa in njihovimi dodatki najmanj 10 let po tem, ko je bila proizvedena zadnja enota tlačne opreme.

Kolikor niti proizvajalec niti njegov pooblaščen zastopnik nimata sedeža v ES, je za hranjenje tehnične dokumentacije odgovorna oseba, ki da tlačno opremo v promet in obratovanje.

Modul B1 (ES pregled načrtovanja)

1. Ta modul opisuje del postopka, v katerem priglasi organi ugotavlja in potrjuje, da enota tlačne opreme izpolnjuje zahteve pravilnika. Metoda načrtovanja s preskušanjem, določena v 2.2.4., Priloge I, se ne sme uporabljati v povezavi s tem modulom.

2. Proizvajalec ali njegov zastopnik s sedežem v ES, mora vložiti zahtevo za ES pregled načrtovanja le pri enem priglasi organu.

Vloga mora vsebovati:

- ime in naslov proizvajalca in, kolikor je vložena s strani pooblaščenega zastopnika s sedežem v ES, tudi njegovo ime in naslov,
- pisno izjavo, da vloga ni bila posredovana nobenemu drugemu priglasi organu,
- tehnično dokumentacijo opisano v 3. točki.

Vloga lahko pokriva več različic opreme, kolikor razlike med njimi ne vplivajo na stopnjo varnosti.

3. Tehnična dokumentacija mora omogočiti ugotavljanje skladnosti opreme z zahtevami pravilnika. Kolikor je to potrebno za tako ugotavljanje, mora obsegati načrtovanje, proizvodnjo in obratovanje tlačne opreme ter vsebovati:

- splošni opis tlačne opreme,
- zasnovo konstrukcije, proizvodne risbe in sheme sestavnih delov, pod-sklopov, tokokrogov itd.,
- opise in razlage potrebne za razumevanje omenjenih risb in shem ter delovanja tlačne opreme,
- sezname standardov iz Seznama standardov, uporabljenih v celoti ali delno ter opis sprejetih rešitev za izpolnitev bistvenih zahtev pravilnika, kolikor standardi iz Seznama standardov niso bili uporabljeni,
- potrebna dodatna dokazila o primernosti izbrane konstrukcijske rešitve, posebno kadar standardi iz Seznama standardov niso bili v celoti uporabljeni. Dodatna dokazila morajo vsebovati rezultate preskusov izvedenih v ustreznem laboratoriju proizvajalca ali v njegovem imenu,
- rezultate konstrukcijskih izračunov, izvedenih pregledov itd.,
- podatke, ki se nanašajo na usposobljenost ali odobritve zahtevane v 3.1.2. in 3.1.3., Priloge I.

4. Priglasi organi mora:

4.1. Pregledati tehnično dokumentacijo in identificirati sestavne dele, ki so bili načrtovani v skladu z ustreznimi zahtevami standardov iz Seznama standardov, kot tudi tiste, ki so bili načrtovani brez upoštevanja ustreznih zahtev teh standardov.

Priglašeni organ mora zlasti:

- oceniti materiale, kadar ti niso v skladu z ustreznimi standardi iz Seznama standardov ali Evropsko odobritvijo materialov za tlačno opremo,
- odobriti postopke za spajanje delov tlačne opreme ali preveriti če so bili predhodno odobreni v skladu s 3.1.2., Priloge I,
- preveriti ali je osebe, ki izvaja spajanje delov tlačne opreme in preskuse brez porušitve usposobljeno ali odobreno skladno s 3.1.2. in 3.1.3., Priloge I.

4.2. Izvesti potrebne preglede, da ugotovi, ali proizvajalčeve rešitve izpolnjujejo bistvene zahteve pravilnika, kolikor standardi iz 7. člena niso bili uporabljeni.

4.3. Izvesti potrebne preglede, da ugotovi ali so v primeru, ko se je proizvajalec odločil uporabiti ustrezne standarde, ti tudi dejansko uporabljeni.

5. V primeru, da načrtovanje ustreza zahtevam tega pravilnika, mora priglašeni organ izdati vlagatelju potrdilo o ES pregledu načrtovanja. Potrdilo mora vsebovati ime in naslov vlagatelja, sklepe pregleda, pogoje za njegovo veljavnost in potrebne podatke za identifikacijo odobrenega načrtovanja.

Seznam ustreznih delov tehnične dokumentacije mora biti dodan potrdilu, katerega en izvod mora hraniti priglašeni organ.

Kolikor priglašeni organ proizvajalcu ali njegovemu pooblaščenemu predstavniku s sedežem v ES zavrne izdajo potrdila o ES pregledu načrtovanja, mora za to podati podrobne razloge. Odločitvi mora biti priložen pravni pouk.

6. Vlagatelj mora obvestiti priglašeni organ, ki poseduje tehnično dokumentacijo v zvezi s potrdilom o ES pregledu načrtovanja, o vseh spremembah odobrenega načrtovanja. Te so predmet dodatnega potrjevanja v primeru, ko spremembe vplivajo na skladnost opreme z bistvenimi zahtevami iz pravilnika ali predpisanimi pogoji uporabe tlačne opreme. Dodatna potrditev mora biti izdana v obliki dodatka k originalnemu potrdilu o ES pregledu načrtovanja.

7. Vsak priglašeni organ mora sporočati državam članicam ES ustrezne informacije o umaknjenih potrdilih o ES pregledu načrtovanja, in na zahtevo tudi o tistih, ki jih je izdal.

Vsak priglašeni organ mora sporočati drugim priglašeni organom vse ustrezne podatke o potrdilih o ES pregledu načrtovanja, ki jih je umaknil ali zavrnil njihovo izdajo.

8. Drugi priglašeni organi lahko na zahtevo pridobijo ustrezne informacije o:

- izdanih potrdilih o ES pregledu načrtovanja in njihovih dodatkih;
- umaknjenih potrdilih o ES pregledu načrtovanja in njihovih dodatkih.

9. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, mora hraniti izvod tehnične dokumentacije omenjene v 3. točki, skupaj s potrdili o ES pregledu načrtovanja in njihovimi dodatki, najmanj 10 let po zaključku proizvodnje zadnje enote tlačne opreme.

Kolikor niti proizvajalec niti njegov pooblaščen zastopnik nimata sedeža v ES, je za hranjenje tehnične dokumentacije odgovorna oseba, ki da tlačno opremo v promet in obratovanje.

Modul C1 (skladnost s tipom)

1. Ta modul opisuje del postopka, s katerim proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, zagotavlja in izjavlja, da je oprema v skladu s tipom kot je to opisano v potrdilu o ES pregledu tipa in ustreza zahtevam pravilnika. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, mora pritrditi oznako CE na vsako enoto tlačne opreme in napisati izjavo o skladnosti.

2. Proizvajalec mora izvesti vse ukrepe s katerimi zagotovi, da bo proizvodni proces zagotavljal proizvodnjo tlačne opreme skladno s tipom, opisanim v potrdilu o ES pregledu tipa in z zahtevami pravilnika.

3. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, mora hraniti izvod izjave o skladnosti najmanj 10 let po proizvodnji zadnje enote tlačne opreme.

Kolikor niti proizvajalec niti njegov pooblaščen zastopnik nimata sedeža v ES, je za hranjenje tehnične dokumentacije odgovorna oseba, ki da tlačno opremo v promet in obratovanje.

4. Končna presoja mora biti predmet nadzora v obliki nenapovedanih obiskov priglašenega organa po izbiri proizvajalca. Med takimi obiski mora priglašeni organ:

- zagotoviti, da proizvajalec dejansko izvaja končno presojo skladno s 3.2., Priloge I.,
- odvzeti vzorce tlačne opreme iz proizvodnih ali skladiščnih prostorov proizvajalca z namenom izvedbe pregleda. Priglašeni organ mora oceniti potrebno število enot - vzorcev za pregled ter oceniti ali je potrebno izvesti ali dati izvesti celotno ali delno končno presojo na vzorcih tlačne opreme.

Kolikor en ali več enot tlačne opreme ni v skladu, mora priglašeni organ sprejeti ustrezne ukrepe.

Na odgovornost priglašene organa mora proizvajalec pritrčiti identifikacijsko priglašenega organa številko na vsako enoto tlačne opreme.

Modul D (zagotavljanje kakovosti proizvodnje)

1. Ta modul opisuje postopek pri katerem proizvajalec, ki izpolnjuje zahteve iz 2. točke zagotavlja in izjavlja, da je tlačna oprema skladna s tipom opisanim v potrdilu o ES pregledu tipa ali v potrdilu o ES pregledu načrtovanja in izpolnjuje zahteve pravilnika. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, mora pritrčiti oznako CE na vsako enoto tlačne opreme in napisati izjavo o skladnosti. Oznaki CE mora biti dodana identifikacijska številka priglašenega organa, ki je odgovoren za nadzor, kot je opisano v 4. točki.

2. Proizvajalec mora vzdrževati odobren sistem kakovosti za proizvodnjo, končni nadzor in preskušanje kot je opredeljeno v 3. točki in biti podvržen nadzoru kot je opredeljeno v 4. točki.

3. Sistem kakovosti

3.1. Proizvajalec mora vložiti vlogo za presojo njegovega sistema kakovosti priglašenemu organu po lastnem izboru.

Vloga mora vsebovati:

- vse ustrezne podatke o predmetni tlačni opremi,
- dokumentacijo o sistemu kakovosti,
- tehnično dokumentacijo odobrenega tipa in izvod potrdila o ES pregledu tipa ali ES pregledu načrtovanja.

3.2. Sistem kakovosti mora zagotavljati skladnost tlačne opreme s tipom, ki je opisan v potrdilu o ES pregledu tipa ali ES pregledu načrtovanja in z zahtevami pravilnika.

Vsi elementi, zahteve in ukrepi, sprejeti s strani proizvajalca morajo biti dokumentirani na sistematičen in urejen način v obliki napisanih ciljev kakovosti, postopkov in navodil. Dokumentacija sistema kakovosti mora dopuščati dosledno razlago programov kakovosti, načrtov, priročnikov in zapisov.

Zlasti mora vsebovati ustrezen opis:

- ciljev kakovosti in organizacijske strukture, odgovornosti in pooblastil vodstva glede kakovosti tlačne opreme,
- proizvodnje, nadzora kakovosti in načinov zagotavljanja kakovosti, postopkov in sistematskih ukrepov, ki bodo uporabljeni, še posebno postopkov uporabljenih za spajanje delov kot so navedeni v točki 3.1.2., Priloge I,
- pregledov in preskusov, ki se bodo pred, med in po proizvodnji izvajali in pogostost njihovega izvajanja,
- zapisov o kakovosti, kot so poročila o pregledih in podatki o preskusih, podatki o umerjanju, poročila o usposobljenosti ali odobritvah osebja v procesu, še posebej osebja, ki izvaja spajanje delov in preskuse brez porušitve v skladu s 3.1.2. in 3.1.3., Priloge I,
- sredstev za spremljanje doseganja zahtevane kakovosti in učinkovitega delovanja sistema kakovosti.

3.3. Priglašeni organ mora oceniti sistem kakovosti, da lahko ugotovi, če sistem ustreza zahtevam navedenim v 3.2. Za elemente sistema kakovosti, ki so skladni z zahtevami ustreznih standardov iz Seznama standardov, se domneva da so skladni tudi z ustreznimi zahtevami, navedenimi v 3.2.

Skupina za presojo mora imeti vsaj enega člana z izkušnjami pri ocenjevanju tehnologije predmetne tlačne opreme. Postopek presoje mora vsebovati obisk prostorov proizvajalca.

Proizvajalec mora biti obveščen o odločitvi. Obvestilo mora vsebovati sklepe pregleda in utemeljitev presoje. Dana mora biti možnost pritožbe.

3.4. Proizvajalec mora sprejeti vse ukrepe za izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti in zagotoviti, da ostane zadovoljiv in učinkovit.

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, mora obvestiti priglašeni organ, ki je odobril sistem kakovosti, o vsaki nameravani prilagoditvi sistema kakovosti.

Priglašeni organ mora oceniti predlagane spremembe in odločiti ali predlagane spremembe še zadoščajo zahtevam iz 3.2. ali pa je potrebna ponovna presoja. O svoji odločitvi obvesti proizvajalca. Obvestilo mora vsebovati sklepe pregleda in utemeljitev presoje.

4. Nadzor priglašene organa

4.1. Namen nadzora je zagotoviti, da proizvajalec primerno izpolnjuje obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti.

4.2. Proizvajalec mora priglašenemu organu za izvajanje nadzora omogočiti dostop v proizvodne prostore, prostore notranje kontrole, preskušanja in skladiščenja in mu priskrbeti vse potrebne podatke, zlasti:

- dokumentacijo o sistemu kakovosti;
- zapise o kakovosti, kot so poročila o pregledih, podatki o preskusih in umerjanju, poročila o usposobljenosti sodelujočega osebja itd.

4.3. Priglašeni organ mora izvajati občasne preglede, s katerimi se prepriča, da proizvajalec vzdržuje in uporablja sistem kakovosti in mora proizvajalcu o teh pregledih izdati poročilo. Pogostost občnih pregledov mora biti tolikšna, da je popolna presoja sistema kakovosti opravljena vsaka tri leta.

4.4. Priglašeni organ, lahko obišče proizvajalca tudi nenapovedano. Potreba in pogostost dodatnih obiskov bo določena na osnovi predvidenega sistema nadzornih obiskov priglašene organa. Pri opredeljevanju sistema nadzornih obiskov je potrebno upoštevati zlasti naslednje:

- kategorijo opreme,
- rezultate predhodnih nadzornih obiskov,
- potrebo po spremljanju izvajanja popravilnih ukrepov,
- posebne pogoje povezane z odobritvijo sistema kakovosti, kjer je to primerno,
- pomembne spremembe v organizaciji, pristopu ali metodah proizvodnje.

Priglašeni organ za ugotavljanje skladnosti lahko med takimi obiski izvede ali da izvesti preskuse, s katerimi po potrebi preveri ali sistem kakovosti deluje pravilno. Proizvajalcu mora izdati poročilo o obisku in poročilo o preskusih, kolikor so bili le-ti izvedeni.

5. Proizvajalec mora najmanj 10 let po zaključku proizvodnje tlačne opreme, hraniti in dati na razpolago nacionalnim nadzornim organom:

- dokumentacijo, kot je zahtevana v drugem odstavku 3.1.,
- popravke omenjene v drugem odstavku 3.4.,
- odločitve in poročila priglašene organa navedene v zadnjem odstavku 3.3. in zadnjem odstavku 3.4. ter v 4.3. ter 4.4.

6. Vsak priglašeni organ mora sporočati državam članicam ES ustrezne informacije o umaknjenih odobritvah sistemov kakovosti, in na zahtevo tudi o tistih, ki jih je odobril.

Vsak priglašeni organ mora sporočati drugim priglašenim organom vse ustrezne podatke o odobritvah sistemov kakovosti, katere je umaknil ali zavrnil.

Modul D1 (zagotavljanje kakovosti proizvodnje)

1. Ta modul opisuje postopek, kjer proizvajalec, ki izpolnjuje obveznosti iz 3. točke, zagotavlja in izjavlja, da enote obravnavane tlačne opreme zadoščajo zahtevam pravilnika. Proizvajalec, ali njegov pooblaščen predstavnik s sedežem v ES mora namestiti oznako CE na vsako enoto tlačne opreme in napisati izjavo o skladnosti. Oznaki CE mora biti dodana identifikacijska številka priglašene organa, odgovornega za izvajanje nadzora, kot je to določeno v 5. točki.

2. Proizvajalec mora sestaviti tehnično dokumentacijo, kot je spodaj navedeno.

Tehnična dokumentacija mora omogočiti oceno skladnosti opreme z zahtevami pravilnika. Kolikor je potrebno za takšno oceno mora dokumentacija obsegati načrtovanje, proizvodnjo in obratovanje tlačne opreme ter vsebovati:

- splošni opis tlačne opreme,
- zasnovno konstrukcije in proizvodne risbe, sheme sestavnih delov, pod-sklopov, tokokrogov itd.,
- opise in razlage potrebne za razumevanje omenjenih risb in shem ter delovanja tlačne opreme,
- seznam standardov iz Seznama standardov, uporabljenih v celoti ali delno ter opis sprejetih rešitev za izpolnitev bistvenih zahtev pravilnika, kolikor standardi iz Seznama standardov niso bili uporabljeni,
- rezultate konstrukcijskih izračunov, izvedenih pregledov itd.,
- poročila o preskusih.

3. Proizvajalec mora vzdrževati odobren sistem kakovosti za proizvodnjo, končni nadzor in preskušanje kot je predvideno v 4. točki in biti podvržen nadzoru ko je predvideno v 5. točki.

4. Sistem kakovosti

4.1. Proizvajalec mora vložiti vlogo za presojo njegovega sistema kakovosti pri priglašenem organu po lastni izbiri.

Vloga mora vsebovati:

- vse ustrezne podatke o obravnavani tlačni opremi,
- dokumentacijo o sistemu kakovosti.

4.2. Sistem kakovosti mora zagotavljati skladnost tlačne opreme z zahtevami pravilnika.

Vsi elementi, zahteve in ukrepi, sprejeti s strani proizvajalca morajo biti dokumentirani na sistematičen in urejen način v obliki napisanih ciljev kakovosti, postopkov in navodil. Dokumentacija sistema kakovosti mora dopuščati dosledno razlago programov kakovosti, načrtov, priročnikov in zapisov.

Zlasti mora vsebovati ustrezen opis:

- ciljev kakovosti in organizacijske strukture, odgovornosti in pooblastil vodstva glede kakovosti tlačne opreme,
- proizvodnje, nadzora kakovosti in načinov zagotavljanja kakovosti, postopkov in sistematskih ukrepov, ki bodo uporabljeni, še posebno postopkov uporabljenih za spajanje delov kot so navedeni v točki 3.1.2., Priloge I,
- pregledov in preskusov, ki se bodo pred, med in po proizvodnji izvajali in pogostost njihovega izvajanja,
- zapisov o kakovosti, kot so poročila o pregledih in podatki o preskusih, podatki o umerjanju, poročila o usposobljenosti ali odobritev osebja v procesu, še posebej osebja, ki izvaja spajanje delov v skladu s 3.1.2., Priloge I,
- sredstev za spremljanje doseganja zahtevane kakovosti in učinkovitega delovanja sistema kakovosti.

4.3. Priglašeni organ mora oceniti sistem kakovosti, da ugotovi, ali ustreza zahtevam navedenim v 4.2.

Za elemente sistema kakovosti, ki so skladni z zahtevami standardov iz Seznama standardov, se smatra, da so skladni tudi z zahtevami, navedenimi v točki 4.2.

Skupina za presojo mora imeti vsaj enega člana z izkušnjami pri ocenjevanju predmetne tehnologije tlačne opreme. Postopek presoje mora vsebovati obisk prostorov proizvajalca. Proizvajalec mora biti obveščen o odločitvi. Odločitev mora vsebovati sklepe pregleda in utemeljitev presoje. Dana mora biti možnost pritožbe.

4.4. Proizvajalec mora sprejeti vse ukrepe za izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti in zagotoviti, da ostane zadovoljiv in učinkovit.

Proizvajalec, ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, mora obvestiti priglašeni organ, ki je odobril sistem kakovosti, o vsaki nameravani prilagoditvi sistema kakovosti.

Priglašeni organ mora oceniti predlagane spremembe in odločiti ali spremenjeni sistem kakovosti še zadovoljuje zahteve navedene v točki 4.2. ali pa je potrebna ponovna presoja sistema. O svoji odločitvi obvesti proizvajalca. Obvestilo mora vsebovati sklepe pregleda in utemeljitev presoje.

5. Nadzor priglašenega organa

5.1. Namen nadzora je zagotoviti da proizvajalec primerno izpolnjuje obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti.

5.2. Proizvajalec mora priglašenemu organu za izvajanje nadzora omogočiti dostop v proizvodnje prostore, prostore notranje kontrole, preskušanja in skladiščenja in mu priskrbeti vse potrebne podatke, zlasti:

- dokumentacijo o sistemu kakovosti,
- zapise o kakovosti, kot so poročila o pregledih, podatki o preskusih in o umerjanju, poročila o usposobljenosti sodelujočega osebja itd.

5.3. Priglašeni organ mora izvajati občasne preglede, s katerimi se prepriča, da proizvajalec vzdržuje in uporablja sistem kakovosti in mora proizvajalcu o teh pregledih izdati poročilo. Pogostost občnih pregledov mora biti tolikšna, da je polna presoja sistema kakovosti opravljena vsaka tri leta.

5.4. Priglašeni organ lahko obišče proizvajalca tudi nenapovedano. Potreba in pogostost dodatnih obiskov bo določena na osnovi predvidenega sistema nadzornih obiskov priglašenega organa. Pri opredeljevanju sistema nadzornih obiskov je potrebno upoštevati zlasti naslednje:

- kategorijo opreme,
- rezultate predhodnih nadzornih obiskov,
- potrebo po spremljanju izvajanja popravnih ukrepov,
- posebne pogoje povezane z odobritvijo sistema, kjer je to primerno,
- pomembne spremembe v organizaciji proizvodnje, pristopu ali metodah proizvodnje.

Priglašeni organ lahko med takimi obiski izvede ali da izvesti preskuse, s katerimi po potrebi preveri ali sistem kakovosti pravilno deluje. Proizvajalcu mora izdati poročilo o obisku in poročilo o preskusih, kolikor so bili le-ti izvedeni.

6. Proizvajalec mora najmanj 10 let po zaključku proizvodnje tlačne opreme hraniti in dati na razpolago nacionalnim nadzornim organom:

- tehnično dokumentacijo navedeno v 2. točki,
- dokumentacijo navedeno v drugem odstavku 4.1.,
- prilagoditve navedene v drugem odstavku 4.4.,
- odločitve in poročila priglašenih organov navedene v zadnjem odstavku 4.3. in zadnjem odstavku 4.4., ter v 5.3 in v 5.4.

7. Vsak priglašeni organ mora sporočati državam članicam ES ustrezne informacije o umaknjenih odobritvah sistemov kakovosti, in na zahtevo tudi o tistih, ki jih je odobril.

Vsak priglašeni organ mora sporočati drugim priglašenim organom ustrezne podatke o odobritvah sistemov kakovosti, katere je umaknil ali zavrnil.

Modul E (zagotavljanje kakovosti proizvoda)

1. Ta modul opisuje postopek, kjer proizvajalec, ki izpolnjuje zahteve iz 2. točke zagotavlja in izjavlja, da je tlačna oprema skladna s tipom opisanim v potrdilu o ES pregledu tipa in izpolnjuje zahteve pravilnika, ki se nanašajo nanjo. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES mora pritrditi oznako "CE" na vsak proizvod in napisati izjavo o skladnosti. Oznaki "CE" mora biti dodana identifikacijska številka priglašenega organa, ki je odgovoren za nadzor, kot je navedeno v 4. točki.

2. Proizvajalec mora uporabljati odobren sistem kakovosti za končni nadzor tlačne opreme in preskušanje kot je opredeljeno v 3. točki in biti predmet nadzora kot je opredeljeno v 4. točki.

3. Sistem kakovosti

3.1. Proizvajalec mora vložiti vlogo za presojo njegovega sistema kakovosti za tlačno opremo pri priglašenem organu po lastni izbiri.

Vloga mora vsebovati:

- vse potrebne podatke o obravnavani tlačni opremi,
- dokumentacijo o sistemu kakovosti,
- tehnično dokumentacijo odobrenega tipa in potrdilo o ES pregledu tipa.

3.2. V okviru sistema kakovosti mora biti preskušena vsaka enota tlačne opreme. Izvedeni morajo biti ustrezni preskusi, predvideni v standardih iz Seznama standardov, ali enakovredni preskusi, še posebno končna presoja navedena v 3.2. Priloge I, z namenom, da se zagotovi skladnost tlačne opreme z zahtevami pravilnika.

Vsi elementi, zahteve in ukrepi sprejeti s strani proizvajalca morajo biti dokumentirani na sistematičen in urejen način v obliki napisanih ciljev kakovosti, postopkov in navodil. Dokumentacija sistema kakovosti mora dopuščati dosledno razlago programov kakovosti, načrtov, priročnikov in zapisov. Zlasti mora vsebovati primeren opis:

- ciljev kakovosti in organizacijske strukture, odgovornosti in pooblastil vodstva glede kakovosti tlačne opreme,
- pregledov in preskusov izvedenih po končani proizvodnji,
- sredstev za spremljanje učinkovitosti delovanja sistema kakovosti,
- zapisov o kakovosti, kot so poročila o pregledih, podatki o preskusih, podatki o umerjanju, poročila o usposobljenosti ali odobritvah osebja v procesu, še posebej osebja, ki izvaja spajanje delov in preskuse brez porušitve v skladu s 3.1.2 in 3.1.3 Priloge I.

3.3. Priglašeni organ mora oceniti sistem kakovosti in ugotoviti ali izpolnjuje zahteve navedene v 3.2. Za elemente sistema kakovosti, ki so skladni z ustreznimi standardi iz Seznama standardov se domneva, da so skladni tudi z zahtevami navedenimi v 3.2.

Skupina za presojo mora imeti vsaj enega člana z izkušnjami pri ocenjevanju tehnologije tlačne opreme v obravnavi. Postopek presoje mora vsebovati obisk prostorov proizvajalca. Proizvajalec mora biti obveščen o odločitvi. Obvestilo mora vsebovati sklepe pregleda in utemeljitev presoje.

3.4. Proizvajalec mora sprejeti vse ukrepe za izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti in zagotoviti, da bo ostal zadovoljiv in učinkovit.

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES mora obvestiti priglašeni organ, ki je odobril sistem kakovosti, o vsaki nameravani prilagoditvi njegovega sistema kakovosti.

Organ za ugotavljanje skladnosti mora oceniti predlagane spremembe in odločiti ali spremenjen sistem kakovosti še zadošča zahtevam iz 3.2 ali pa je potrebna ponovna presoja. O svoji odločitvi obvesti proizvajalca. Obvestilo mora vsebovati sklepe pregleda in utemeljitev presoje.

4. Nadzor priglašenega organa

4.1. Namen nadzora je zagotoviti, da proizvajalec primerno izpolnjuje obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti.

4.2. Proizvajalec mora priglašenemu organu za izvajanje nadzora omogočiti dostop v proizvodnje prostore, prostore notranje kontrole, preskušanja in skladiščenja in mu priskrbeti vse potrebne podatke, zlasti:

- dokumentacijo o sistemu kakovosti,
- tehnično dokumentacijo,
- zapise o kakovosti kot so poročila o pregledu in podatki preskusov, podatki o umerjanju, poročila o usposobljenosti sodelujočega osebja itd.

4.3. Organ za ugotavljanje skladnosti mora izvajati občasne preglede, s katerimi se prepriča, da proizvajalec vzdržuje in uporablja sistem kakovosti in mora proizvajalcu o teh pregledih izdati poročilo. Pogostost občnih pregledov mora biti tolikšna, da je popolna presoja sistema kakovosti opravljena vsaka tri leta.

4.4. Priglašeni organ lahko obišče proizvajalca tudi nenapovedano. Potreba in pogostost dodatnih obiskov bo določena na osnovi predvidenega sistema nadzornih obiskov priglašenega organa. Pri opredeljevanju sistema nadzornih obiskov je potrebno upoštevati zlasti naslednje:

- kategorijo opreme,
- rezultate predhodnih nadzornih obiskov;
- potrebo po spremljanju izvajanja popravnih ukrepov,
- posebne pogoje povezane z odobritvijo sistema kakovosti, kjer je to primerno,
- pomembne spremembe v organizaciji, pristopu ali metodah proizvodnje.

Priglašeni organ lahko med takimi obiski izvede ali da izvesti preskuse, s katerimi po potrebi preveri ali sistem kakovosti pravilno deluje. Proizvajalcu mora izdati poročilo o obisku in poročilo o preskusih, kolikor so bili le-ti izvedeni.

5. Proizvajalec mora najmanj 10 let po zaključku proizvodnje tlačne opreme hraniti in dati na razpolago nacionalnim nadzornim organom:

- dokumentacijo navedeno v drugem odstavku 3.1.,
- prilagoditve navedene v drugem odstavku 3.4.,
- odločitve in poročila priglašenega organa navedene v zadnjem odstavku 3.3., zadnjem odstavku 3.4, ter v 4.3. in 4.4.

6. Vsak priglašeni organ mora sporočati državam članicam ES ustrezne informacije o umaknjenih odobritvah sistemov kakovosti, in na zahtevo tudi o tistih, ki jih je odobril.

Vsak priglašeni organ mora sporočati drugim priglašenim organom vse ustrezne podatke o odobritvah sistemov kakovosti, katere je umaknil ali zavrnil.

Modul E1 (zagotavljanje kakovosti proizvoda)

1. Ta modul opisuje postopke, kjer proizvajalec, ki izpolnjuje obveznosti iz 3. točke, zagotavlja in izjavlja, da tlačna oprema izpolnjuje zahteve pravilnika. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES mora pritrditi oznako "CE" na vsako enoto tlačne opreme in napisati izjavo o skladnosti. Oznaki "CE" mora biti dodana identifikacijska številka priglašenega organa, ki je odgovoren za nadzor, kot je navedeno v 5. točki.

2. Proizvajalec mora sestaviti tehnično dokumentacijo kot je spodaj navedeno.

Tehnična dokumentacija mora omogočiti oceno skladnosti tlačne opreme z zahtevami pravilnika. Kolikor je potrebno za takšno oceno mora dokumentacija obsegati načrtovanje, proizvodnjo in obratovanje tlačne opreme ter vsebovati:

- splošni opis tlačne opreme,
- zasnovo konstrukcije, proizvodne risbe in sheme sestavnih delov, pod-sklopov, tokokrogov itd.,
- opise in razlage potrebne za razumevanje omenjenih risb in shem ter delovanja tlačne opreme,
- seznam standardov iz 7. člena, uporabljenih v celoti ali delno ter opis sprejetih rešitev za izpolnitev bistvenih zahtev pravilnika, v kolikor standardi iz 7. člena niso bili uporabljeni,
- rezultate konstrukcijskih izračunov, izvedenih pregledov itd.,
- poročila o preskusih.

3. Proizvajalec mora uporabljati odobren sistem kakovosti za končni nadzor tlačne opreme in preskuse določene v 4. točki in biti podvržen nadzoru kot je določeno v 5. točki.

4. Sistem kakovosti

4.1. Proizvajalec mora vložiti vlogo za presojo njegovega sistema kakovosti pri priglašenem organu po lastni izbiri.

Vloga mora vsebovati:

- vse potrebne podatke o predmetni tlačni opremi,
- dokumentacijo o sistemu kakovosti.

4.2. V okviru sistema kakovosti mora biti preskušena vsaka enota tlačne opreme. Izvedeni morajo biti ustrezni preskusi, predvideni v standardih iz Seznama standardov, ali enakovredni preskusi, še posebno končna presoja navedena v 3.2. Priloge I, z namenom, da se zagotovi skladnost tlačne opreme z zahtevami pravilnika. Vsi elementi, zahteve in ukrepi, sprejeti s strani proizvajalca morajo biti dokumentirani na sistematičen in urejen način v obliki napisanih ciljev kakovosti, postopkov in navodil. Dokumentacija sistema kakovosti mora dopuščati dosledno razlago programov kakovosti, načrtov, priročnikov in zapisov.

Še posebej mora vsebovati primeren opis:

- ciljev kakovosti in organizacijske strukture, odgovornosti in pooblastil vodstva glede kakovosti tlačne opreme,
- postopkov uporabljenih za spajanje delov, potrjenih skladno s 3.1.2., Priloge I,
- pregledov in preskusov izvedenih po končani proizvodnji,
- sredstev za spremljanje učinkovitosti delovanja sistema kakovosti,
- zapisov o kakovosti, kot so poročila o nadzoru, podatki o preskusih, podatki o umerjanju, poročila o usposobljenosti osebja, še posebej osebja, ki izvaja spajanje delov v skladu s 3.1.2, Priloge I.

4.3. Priglašeni organ mora oceniti sistem kakovosti in ugotoviti ali zadošča zahtevam navedenim v točki 4.2. Za elemente sistema kakovosti, ki so skladni s standardi iz Seznama standardov se domneva, da so skladni tudi z zahtevami, navedenimi v točki 4.2.

Skupina za presojo mora imeti vsaj enega člana z izkušnjami pri ocenjevanju tehnologije predmetne tlačne opreme. Postopek presoje mora vsebovati obisk prostorov proizvajalca.

Proizvajalec mora biti obveščen o odločitvi. Obvestilo mora vsebovati sklepe pregleda in utemeljitev presoje. Dana mora biti možnost pritožbe.

4.4. Proizvajalec mora sprejeti vse ukrepe za izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti in zagotoviti, da ostane zadovoljiv in učinkovit.

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, mora obvestiti priglašeni organ, ki je odobril sistem kakovosti, o vsaki nameravani prilagoditvi sistema kakovosti.

Priglašeni organ mora oceniti predlagane spremembe in odločiti ali spremenjeni sistem kakovosti še zadošča zahtevam iz 4.2. ali pa je potrebna ponovna presoja. O svoji odločitvi obvesti proizvajalca. Obvestilo mora vsebovati sklepe pregleda in utemeljitev presoje.

5. Nadzor priglašene organa

5.1. Namen nadzora je zagotoviti, da proizvajalec primerno izpolnjuje obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti.

5.2. Proizvajalec mora priglašenemu organu za izvajanje nadzora omogočiti dostop v proizvodne prostore, prostore notranje kontrole, preskušanja in skladiščenja in mu priskrbeti vse potrebne podatke, zlasti:

- dokumentacijo o sistemu kakovosti,
- tehnično dokumentacijo,
- zapise o kakovosti kot so poročila o pregledih, podatki o preskusih, podatki o umerjanju, poročila o usposobljenosti sodelujočega osebja itd.

5.3. Priglašeni organ mora izvajati občasne preglede, s katerimi se prepriča, da proizvajalec vzdržuje in uporablja sistem kakovosti in mora proizvajalcu o teh pregledih izdati poročilo. Pogostost občnih pregledov mora biti tolikšna, da je popolna presoja sistema kakovosti opravljena vsaka tri leta.

5.4. Priglašeni organ lahko obišče proizvajalca tudi nenapovedano. Potreba in pogostost dodatnih obiskov bo določena na osnovi predvidenega sistema nadzornih obiskov priglašenega organa. Pri opredeljevanju sistema nadzornih obiskov je potrebno upoštevati zlasti naslednje:

- kategorijo opreme,
- rezultate predhodnih nadzornih obiskov,
- potrebo po spremljanju izvajanja popravnih ukrepov,
- posebne pogoje povezane z odobritvijo sistema kakovosti, kjer je to primerno,
- pomembne spremembe v organizaciji, pristopu ali metodah proizvodnje.

Priglašeni organ lahko med takimi obiski izvede ali da izvesti preskuse, s katerimi po potrebi preveri ali sistem kakovosti pravilno deluje. Proizvajalcu mora izdati poročilo o obisku in poročilo o preskusih, kolikor so bili le-ti izvedeni.

6. Proizvajalec mora najmanj 10 let po zaključku proizvodnje tlačne opreme hraniti in dati na razpolago nacionalnim nadzornim organom:

- tehnično dokumentacijo navedeno v 2. točki.,
- dokumentacijo navedeno v drugem odstavku 4.1.,
- prilagoditve navedene v drugem odstavku 4.4.,
- odločitve in poročila priglašenega organa navedene v zadnjem odstavku 4.3., zadnjem odstavku 4.4., ter v 5.3. in 5.4.

7. Vsak priglašeni organ mora sporočati državam članicam ES ustrezne informacije o umaknjenih odobritvah sistemov kakovosti, in na zahtevo tudi o tistih, ki jih je odobril.

Vsak priglašeni organ mora sporočati drugim priglašenim organom vse ustrezne podatke o odobritvah sistemov kakovosti, katere je umaknil ali zavrnil.

Modul F (ugotavljanje skladnosti proizvoda)

1. Ta modul opisuje postopek, kjer proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, zagotavlja in izjavlja da je tlačna oprema, ki ustreza zahtevam 3. točke, skladna s tipom opisanim v:

- potrdilu o ES pregledu tipa
ali
- potrdilu o ES pregledu načrtovanja in izpolnjuje zahteve pravilnika.

2. Proizvajalec mora sprejeti vse ukrepe s katerimi zagotovi, da bo proizvodni proces za določeno tlačno opremo zagotavljal skladnost s tipom, opisanim v:

- potrdilu o ES pregledu tipa

ali

- potrdilu o ES pregledu načrtovanja
- in v zahtevah pravilnika.

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES mora pritrditi oznako "CE" na vso tlačno opremo in napisati izjavo o skladnosti.

3. Priglašeni organ mora izvesti ustrezne preglede in preskuse da preveri skladnost tlačne opreme z zahtevami pravilnika, s tem, da pregleda in preskusi vsak izdelek skladno s 4. točko.

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES mora hraniti izvod izjave o skladnosti najmanj 10 let od proizvodnje zadnje tlačne opreme.

4. Preverjanje s pregledovanjem in preskušanjem vsake enote tlačne opreme

4.1. Vsaka enota tlačne opreme mora biti posamično pregledana in mora prestati primerne preglede in preskuse kot so navedeni v standardih iz 7. člena ali enakovredne preglede in preskuse, ki potrdijo, da je določena enota tlačne opreme skladna s tipom in zahtevami pravilnika.

Priglašeni organ mora zlasti:

- preveriti da je osebje, ki izvaja spajanje delov in preskuse brez porušitve usposobljeno in odobreno skladno s 3.1.2. in 3.1.3. Priloge I,
- preveriti potrdila proizvajalca materialov skladno s 4.3. Priloge I,
- izvesti ali dati izvesti končni pregled in dokazni preskus, omenjen v 3.2 Priloge I in preveriti varnostne naprave, kjer je to izvedljivo.

4.2. Priglašeni organ mora pritrditi ali dati pritrditi svojo identifikacijsko številko na vsako enoto tlačne opreme in napisati potrdilo o skladnosti, ki se nanaša na izvedene preskuse.

4.3. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES mora zagotoviti, da so potrdila o skladnosti, izdana s strani priglašenega organa, v primeru zahteve na razpolago.

Modul G (evropsko ugotavljanje skladnosti enote tlačne opreme)

1. Ta modul opisuje postopek, kjer proizvajalec zagotavlja in izjavlja, da tlačna oprema, za katero je bilo izdano potrdilo navedeno v točki 4.1., zadošča zahtevam pravilnika. Proizvajalec mora pritrditi oznako "CE" na tlačno opremo in napisati izjavo o skladnosti.

2. Proizvajalec mora pri priglašenem organu po lastni izbiri vložiti vlogo za presojo posamezne enote tlačne opreme.

Vloga mora vsebovati:

- ime in naslov proizvajalca in mesto nahajanja tlačne opreme,
- pisno izjavo, da podobna vloga ni bila vložena pri drugem priglašenem organu,
- tehnično dokumentacijo.

3. Tehnična dokumentacija mora omogočiti presojo skladnosti tlačne opreme z zahtevami pravilnika ter razumevanje načrtovanja, proizvodnje in obratovanja tlačne opreme.

Tehnična dokumentacija mora vsebovati:

- splošni opis tlačne opreme,
- zasnovo konstrukcije in delavniške risbe ter sheme sestavnih delov, pod-sklopov, tokokrogov itd.

- opise in razlage potrebne za razumevanje navedenih risb in shem ter delovanja tlačne opreme,
- seznam standardov, navedenih v Seznamu standardov, uporabljenih v celoti ali delno in opise uporabljenih rešitev za izpolnitev bistvenih zahtev pravilnika v primeru, da standardi iz Seznama standardov niso bili uporabljeni,
- rezultate konstrukcijskih izračunov, izvedenih pregledov itd.,
- poročila o preskusih,
- primerne podrobnosti proizvodnih in preskusnih postopkov in potrdila o usposobljenosti ali odobritvah sodelujočega osebja skladno s 3.1.2 in 3.1.3 Priloge I.

4. Priglašeni organ mora preveriti načrtovanje in proizvodnjo vsake enote tlačne opreme in med proizvodnjo izvesti ustrezne preskuse kot jih določajo standardi iz Seznama standardov pravilnika ali enakovredne preskuse in preverjanja, ki zagotovijo skladnost enote tlačne opreme z zahtevami pravilnika.

Priglašeni organ mora zlasti:

- preveriti tehnično dokumentacijo glede na načrtovanje in proizvodni postopek,
- oceniti uporabljene materiale, kadar ti niso v skladu z ustreznimi standardi iz Seznama standardov ali nimajo Evropske odobritve materiala za tlačno opremo, in preveriti potrdila proizvajalca materiala kot sledi iz 4.3. Priloge I,
- odobriti postopke za spajanje delov ali preveriti ali so bili le-ti predhodno odobreni skladno z 3.1.2. Priloge I,
- preveriti usposobljenost ali odobritve zahtevane v 3.1.2. ali 3.1.3 Priloge I,
- izvesti končni pregled naveden v 3.2.1. Priloge I, izvesti ali dati izvesti dokazni preskus naveden v 3.2.2 Priloge I in pregledati varnostne naprave, kjer je to potrebno.

4.1. Priglašeni organ mora pritrditi ali dati pritrditi svojo identifikacijsko številko na tlačno opremo in napisati potrdilo o skladnosti za preskuse, ki so bili izvedeni. To potrdilo mora hraniti najmanj 10 let.

4.2. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES mora zagotoviti, da bosta izjava o skladnosti in potrdilo o skladnosti, izdana s strani priglašene organa, v primeru zahteve, na vpogled.

Modul H (polno zagotavljanje kakovosti)

1. Ta modul opisuje postopek, kjer proizvajalec, ki izpolnjuje pogoje iz 2. točke zagotavlja in izjavlja, da predmetna tlačna oprema izpolnjuje zahteve pravilnika, ki se nanjo nanašajo. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem ES mora namestiti oznako CE na vsako enoto tlačne opreme in napisati izjavo o skladnosti. Oznaki "CE" mora biti dodana tudi identifikacijska številka priglašene organa, odgovornega za nadzor, kot je navedeno v 4. točki.

2. Proizvajalec mora uporabljati odobreni sistem kakovosti za načrtovanje, proizvodnjo, končni nadzor in preskušanje kot je navedeno v 3. točki in biti podvržen nadzoru kot je navedeno v 4. točki.

3. Sistem kakovosti

3.1. Proizvajalec mora vložiti vlogo za presojo njegovega sistema kakovosti pri priglašenem organu po lastnem izboru.

Vloga mora vsebovati:

- vse pomembne podatke o predmetni tlačni opremi,
- dokumentacijo o sistemu kakovosti.

3.2. Sistem kakovosti mora zagotavljati skladnost tlačne opreme z zahtevami pravilnika.

Vsi elementi, zahteve in ukrepi, sprejeti s strani proizvajalca morajo biti dokumentirani na sistematičen in urejen način v obliki napisanih ciljev kakovosti, postopkov in navodil. Dokumentacija sistema kakovosti mora dopuščati dosledno razlago programov kakovosti, načrtov, priročnikov in zapisov.

Posebej mora vsebovati podroben opis:

- ciljev kakovosti in organizacijske strukture, odgovornosti in pooblastil vodstva glede kakovosti načrtovanja in kakovosti proizvoda,
- konstrukcijskih načrtov, vključno z uporabljenimi standardi in v primeru ko standardi, navedeni v 7. členu, niso uporabljeni v celoti, opis sprejetih ukrepov, ki bodo zagotovili izpolnitev bistvenih zahtev pravilnika,

- nadzora nad načrtovanjem ter načinov preverjanja načrtovanja in sistematičnih ukrepov, ki bodo uporabljeni pri načrtovanju tlačne opreme s posebnim poudarkom na materialih, ki jih opisuje 4. poglavje Priloge I.,
- načinov proizvodnje, nadzora kakovosti in zagotavljanja kakovosti, uporabljenih postopkov in sistematičnih ukrepov, posebno postopkov spajanja delov, kot so odobreni v 3.1.2. Priloge I,
- pregledov in preskusov, ki se bodo pred, med in po proizvodnji izvajali in pogostost njihovega izvajanja,
- zapisov o kakovosti, kot so poročila o nadzoru, podatki o preskusih, podatki o umerjanju, poročila o usposobljenosti ali odobritvah osebja v procesu, še posebej osebja, ki izvaja spajanje delov in preskuse brez porušitve v skladu s 3.1.2. in 3.1.3., Priloge I,
- sredstev za spremljanje zahtevanih rezultatov načrtovanja in kakovosti tlačne opreme ter učinkovitosti delovanja sistema kakovosti.

3.3. Priglašeni organ mora oceniti sistem kakovosti in ugotoviti ali ustreza zahtevam iz 3.2. Za sestavine sistema kakovosti, ki so skladne z zahtevami primernih standardov iz Seznama standardov se domneva, da so skladne tudi z zahtevami navedenimi v 3.2.

Skupina za presojo mora imeti vsaj enega člana z izkušnjami pri ocenjevanju tehnologije predmetne tlačne opreme. Postopek presoje mora vsebovati obisk prostorov proizvajalca.

Proizvajalec mora biti obveščen o odločitvi. Obvestilo mora vsebovati sklepe pregleda in utemeljitev presoje. Dana mora biti možnost pritožbe.

3.4. Proizvajalec mora sprejeti vse ukrepe za izpolnitev obveznosti, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti in zagotoviti, da ostane zadovoljiv in učinkovit.

Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v ES, mora obvestiti priglašeni organ, ki je odobril sistem kakovosti, o vsaki nameravani prilagoditvi sistema kakovosti.

Priglašeni organ mora oceniti predlagane spremembe in odločiti ali spremenjen sistem kakovosti še zadošča zahtevam iz 3.2. ali pa je potrebna ponovna presoja. O svoji odločitvi obvesti proizvajalca. Obvestilo mora vsebovati sklepe pregleda in utemeljitev presoje.

4. Nadzor priglašenega organa

4.1. Namen nadzora je zagotoviti, da proizvajalec primerno izpolnjuje obveze, ki izhajajo iz odobrenega sistema kakovosti.

4.2. Proizvajalec mora priglašenemu organu za izvajanje nadzora omogočiti dostop v proizvodnje prostore, prostore notranje kontrole, preskušanja in skladiščenja in mu priskrbeti vse potrebne podatke, še posebno:

- dokumentacijo o sistemu kakovosti,
- zapise o kakovosti za del, ki zadeva načrtovanje, kot so rezultati analiz, izračunov, preskusov itd.,
- zapise o kakovosti za proizvodni del sistema kakovosti kot so poročila o nadzoru, podatki o preskusih, podatki o umerjanju, poročila o usposobljenosti sodelujočega osebja itd.

4.3. Priglašeni organ mora izvajati občasne preglede, s katerimi se prepriča, da proizvajalec vzdržuje in uporablja sistem kakovosti in mora proizvajalcu o teh pregledih izdati poročilo. Pogostost občnih pregledov mora biti tolikšna, da je popolna presoja sistema kakovosti opravljena vsaka tri leta.

4.4. Priglašeni organ lahko obišče proizvajalca tudi nenapovedano. Potreba in pogostost dodatnih obiskov bo določena na osnovi predvidenega sistema nadzornih obiskov priglašenega organa. Pri opredeljevanju sistema nadzornih obiskov je potrebno upoštevati zlasti naslednje:

- kategorijo opreme,
- rezultate predhodnih nadzornih obiskov,
- potrebo po spremljanju izvajanja popravnih ukrepov,
- posebne pogoje povezane z odobritvijo sistema kakovosti, kjer je to primerno,
- pomembne spremembe v organizaciji, pristopu ali metodah proizvodnje.

Priglašeni organ lahko med takimi obiski izvede ali da izvesti preskuse, s katerimi po potrebi preveri ali sistem kakovosti pravilno deluje. Proizvajalcu mora izdati poročilo o obisku in poročilo o preskusih, če so ti bili izvedeni.

5. Proizvajalec mora najmanj 10 let po zaključku proizvodnje tlačne opreme hraniti in dati na razpolago nacionalnim nadzornim organom:

- dokumentacijo, kot je zahtevana v drugem pod-odstavku 3.1.,
- prilagoditve omenjene v drugem pod-odstavku 3.4.,
- odločitve in poročila priglašenega organa omenjene v zadnjem odstavku 3.3., zadnjem odstavku 3.4. in v 4.3. ter 4.4.

6. Vsak priglašeni organ mora sporočati državam članicam ES ustrezne informacije o umaknjenih odobritvah sistemov kakovosti, in na zahtevo tudi o tistih, ki jih je odobril.

Vsak priglašeni organ mora sporočati drugim priglašenim organom vse ustrezne podatke o odobritvah sistemov kakovosti, katere je umaknil ali zavrnil.

Modul H1 (polno zagotavljanje kakovosti s pregledom načrtovanja in poseben nadzor pri končni presoji)

1. Dodatno k zahtevam iz modula H veljajo še naslednje zahteve:

(a) proizvajalec mora pri priglašenem organu vložiti vlogo za pregled načrtovanja,

(b) vloga mora omogočiti razumevanje načrtovanja, proizvodnje in delovanja tlačne opreme in omogočiti oceno skladnosti z zahtevami pravilnika.

Vsebovati mora:

- tehnične specifikacije, vključno s standardi, ki so bili uporabljeni,
- potrebna dokazila o primernosti standardov, zlasti ko standardi navedenih v Seznamu standardov niso bili v celoti uporabljeni. Ta dokazila morajo vsebovati rezultate preskusov, izvedenih v primernem laboratoriju proizvajalca, ali v svojem imenu.

(c) priglašeni organ mora pregledati vlogo in v primeru ko načrtovanje ustreza zahtevam pravilnika, izdati vlagatelju potrdilo o ES pregledu načrtovanja. Potrdilo mora vsebovati sklepe pregleda, pogoje njegove veljavnosti, podatke potrebne za identifikacijo odobrenega načrtovanja in, kjer je primerno, tudi opis delovanja tlačne opreme ali pribora;

(d) vlagatelj mora obvestiti priglašeni organ, ki je izdal potrdilo o ES pregledu načrtovanja o vseh spremembah odobrenega načrtovanja. Spremembe odobrenega načrtovanja morajo biti dodatno odobrene s strani priglašenega organa, ki je izdal potrdilo o ES pregledu načrtovanja, v kolikor lahko vplivajo na skladnost z bistvenimi zahtevami pravilnika ali na predpisane pogoje za uporabo tlačne opreme. Ta dodatna odobritev mora biti dana v obliki dodatka k originalnemu potrdilu o ES pregledu načrtovanja;

(e) vsak priglašeni organ mora sporočati ostalim priglašenim organom ustrezne informacije o potrdilih o ES pregledu načrtovanja, ki jih je umaknil ali zavrnil njihovo odobritev.

2. Končna presoja, navedena v točki 3.2. Priloge I, je predmet povečanega nadzora v obliki nenapovedanih obiskov priglašenega organa. Med takimi obiski mora priglašeni organ izvajati preskušanje tlačne opreme.

Priloga IV

Minimalni pogoji pri določanju priglasih organov navedenih v 15. členu in imenovanih neodvisnih organov, navedenih v 16. členu

1. Organ, njegov direktor in osebje, odgovorno za izvajanje postopkov za ugotavljanje skladnosti, ne more biti načrtovalec, proizvajalec, dobavitelj, monter ali uporabnik tlačne opreme ali sklopa, ki ga ta organ nadzoruje, oziroma pooblašeni zastopnik katerekoli od teh strank. Prav tako ne smejo biti neposredno vpleteni v načrtovanje, proizvodnjo, trženje ali vzdrževanje tlačne opreme ali sklopov, niti ne smejo zastopati stranke v teh dejavnostih. To ne izključuje možnosti izmenjave tehničnih informacij med proizvajalcem tlačne opreme ali sklopov in priglasihim organom.
2. Organ in njegovo osebje mora ugotavljati skladnost z najvišjo stopnjo profesionalnosti in tehnične pristojnosti in mora biti razbremenjen vseh pritiskov in vplivov, posebno finančnih, ki bi lahko vplivali na njegovo presojo ali rezultate ugotavljanja skladnosti, posebno od oseb ali skupin oseb, ki bi lahko imeli koristi od rezultatov preverjanja.
3. Organ mora razpolagati s potrebnim osebjem in opremljenimi prostori, ki mu omogočajo primerno izvedbo tehničnih in administrativnih opravil v zvezi z ugotavljanjem skladnosti in pregledi ter imeti dostop do opreme za izvedbo posebnih preverjanj.
4. Osebje odgovorno za ugotavljanje skladnosti mora imeti:
 - temeljno tehnično in strokovno šolanje,
 - zadovoljivo poznavanje zahtev ugotavljanja skladnosti, ki ga izvaja in ustrezne izkušnje pri tem delu,
 - sposobnost za sestavo potrdil, zapisov in poročil, ki potrjujejo izvedeno ugotavljanje skladnosti.
5. Zagotovljena mora biti nepristranskost osebja, ki izvaja postopke ugotavljanja skladnosti. Njihovo plačilo ne sme biti odvisno niti od števila pregledov niti od rezultatov ugotavljanja skladnosti.
6. Organ mora zavarovati svojo odgovornost.
7. Osebje organa mora spoštovati poslovno tajnost upoštevajoč vse informacije pridobljene med izvedbo nalog (razen v odnosu do pristojnih administrativnih organov države, v kateri se dejavnost izvaja) v okviru pravilnika ali zahtev nacionalne zakonodaje.

Priloga V

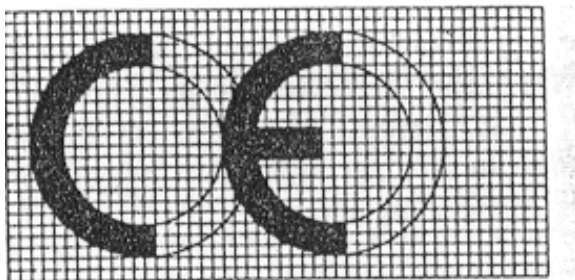
Pogoji pri določevanju uporabnikovega notranjega nadzornega organa, navedenega v 17. členu

1. Uporabnikov notranji nadzorni organ mora biti organizacijsko prepoznaven in mora imeti v okviru skupine, katere član je, takšne postopke poročanja, ki zagotavljajo in potrjujejo njegovo nepristranskost. Ne sme biti odgovoren za načrtovanje, proizvodnjo, dobavo, vgradnjo, obratovanje ali vzdrževanje tlačne opreme ali sklopov in ne sme biti vpleten v aktivnosti, ki bi lahko bile v nasprotju z njegovim neodvisnim mnenjem in celovitostjo pri izvajanju notranjega nadzora.
2. Uporabnikov notranji nadzorni organ in njegovo osebje mora izvajati ugotavljanje skladnosti z najvišjo stopnjo profesionalnosti in tehnične pristojnosti in mora biti razbremenjen vseh pritiskov in vplivov, posebno finančnih, ki bi lahko vplivali na njegovo presojo ali rezultate nadzora, posebno od oseb ali skupin oseb, ki bi lahko imeli koristi od rezultatov preverjanja.
3. Uporabnikov notranji nadzorni organ mora razpolagati s potrebnim osebjem in opremljenimi prostori, ki mu omogočajo primerno izvedbo tehničnih in administrativnih opravil v zvezi z ugotavljanjem skladnosti in pregledi, ter imeti dostop do opreme za izvedbo posebnih preverjanj.
4. Osebje odgovorno za nadzor mora imeti:
 - temeljno tehnično in strokovno šolanje,
 - zadovoljivo poznavanje zahtev nadzora, ki ga izvajajo in ustrezne izkušnje pri tem delu,
 - sposobnost za sestavo potrdil, zapisov in poročil, ki bodo potrjevale izvedeni nadzor.
5. Zagotovljena mora biti nepristranskost nadzornega osebja. Njihovo plačilo ne sme biti odvisno niti od števila pregledov niti od rezultatov ugotavljanja skladnosti.
6. Uporabnikov notranji nadzorni organ mora imeti ustrezno zavarovanje odgovornosti razen, če je odgovornost prevzela skupina katere sestavni del je.
7. Osebje uporabnikovega notranjega nadzornega organa mora spoštovati poslovno tajnost upoštevajoč vse informacije pridobljene med izvedbo nalog (razen v odnosu do pristojnih administrativnih organov države, v kateri se dejavnost izvaja) v okviru pravilnika ali zahtev nacionalne zakonodaje.

Priloga VI

"CE" označevanje

Oznaka "CE" je sestavljena iz začetnic "CE" v naslednji obliki:

Če je oznaka "CE" pomanjšana ali povečana morajo biti upoštevana razmerja na gornji mrežni ploskvi. Sestavine "CE" oznake morajo imeti enako višino, ki pa ne sme biti nižja kot 5mm.

Priloga VII

ES izjava o skladnosti

ES izjava o skladnosti mora vsebovati:

- ime in naslov proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika s sedežem v ES;
- opis tlačne opreme ali sklopa;
- uporabljene postopke ugotavljanja skladnosti;
- v primeru sklopov, opis tlačne opreme, ki sestavlja sklop in uporabljene postopke ugotavljanja skladnosti;
- kjer je primerno, ime in naslov priglašenega organa, ki je opravil pregled;
- kjer je primerno, sklicevanje na potrdilo o ES pregledu tipa, ES pregledu načrtovanja ali ES potrdilo o skladnosti;
- kjer je primerno, ime in naslov priglašenega organa, ki nadzira proizvajalčev sistem zagotavljanja kakovosti;
- kjer je primerno, sklicevanje na uporabljene standarde iz Seznama standardov;
- kjer je primerno, druge uporabljene tehnične standarde in podrobne opise;
- kjer je primerno, sklicevanje na druge predpise;
- podrobnosti o podpisniku, pooblaščenem za podpis pravno obvezujoče izjave proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika s sedežem v ES.

621. Pravilnik o meroslovnih zahtevah za merilnike tlaka v pnevmatikah

Na podlagi prvega in četrtega odstavka 9. člena in petega odstavka 11. člena zakona o meroslovju (Uradni list RS, št. 22/00) izdaja ministrica za šolstvo, znanost in šport

**PRAVILNIK
o meroslovnih zahtevah za merilnike tlaka
v pnevmatikah****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

Ta pravilnik določa meroslovne in z njimi povezane tehnične zahteve, ki jih morajo izpolnjevati merilniki tlaka v pnevmatikah (v nadaljnjem besedilu: merilniki tlaka), postopke ugotavljanja skladnosti in overitev, način označevanja ter rok redne overitve.

Merilniki tlaka so merilniki, ki merijo in prikazujejo razliko med tlakom zraka ali ekvivalentnega medija v pnevmatikah in zunanjim zračnim tlakom.

2. člen

Ta pravilnik se nanaša na merilnike tlaka:

- z mehanskim sistemom prenosa elastične deformacije zaznavalnega elementa na kazalno napravo in brez možnosti prednastavitve želene vrednosti tlaka v pnevmatiki,
- z drugimi ekvivalentnimi in meroslovno sledljivimi načini merjenja in prikazovanja deformacije kot posledice učinkov tlaka, ki lahko omogočajo tudi prednastavitev zelenega tlaka v pnevmatiki.

Ta pravilnik se označi s skrajšano oznako MP- 30-R 23.

3. člen

Ta pravilnik se ne nanaša na merilnike tlaka, ki delujejo na osnovi površinskih akustičnih signalov (SAW-Surface Acoustic Wave).

4. člen

Šteje se, da merilniki tlaka, ki izpolnjujejo vse zahteve mednarodnega priporočila OIML R 23 Mednarodne organizacije za zakonsko meroslovje (OIML), izpolnjujejo tudi zahteve tega pravilnika.

Sklicevanje na mednarodno priporočilo OIML izhaja iz članstva Republike Slovenije v Mednarodni organizaciji za zakonsko meroslovje (Organisation Internationale de Métrologie Légale).

Mednarodno priporočilo OIML R 23 v francoskem in angleškem jeziku je dosegljivo na Uradu RS za meroslovje v Ljubljani.

II. PODROČJE UPORABE**5. člen**

Ta pravilnik se nanaša na merilnike tlaka, ki se uporabljajo:

- na bencinskih črpalkah,
- v tehničnih bazah za opravljanje uradnih tehničnih pregledov vozil pri registraciji,
- pri opravljanju vulkanizerske dejavnosti.

III. MEROSLOVNE ZAHTEVE**6. člen**

Na skali merilnika tlaka mora biti izpisana merska enota za tlak bar tako, da se dobro razlikuje od ostalih oznak in napisov.

Če ima merilnik tlaka poleg skale z razdelbo v barih še eno ali več skal v drugih merskih enotah, se le-te štejejo kot dodatne oznake in morajo biti izpisane tako, da omogočajo ločljivost od skale v barih in enoumno razbiranje.

Pri digitalni kazalni napravi mora biti merska enota bar izpisana v neposredni bližini mesta z najmanjšo numerično vrednostjo.

7. člen

Mehanski kazalec in merilna skala analogne kazalne naprave mehanskega merilnika tlaka morata biti izdelana in prirejena tako, da je možno jasno in enoumno odčitavanje izmerjenih vrednosti brez optične povečave in brez množilnih faktorjev in z ločljivostjo manjšo od ene petine dolžine najmanjšega razdelka.

Šteje se, da so pogoji iz prejšnjega odstavka tega člena izpolnjeni, če:

- ima kazalec nožasto konico, katere kot ni večji od 60°,
- del kazalca, ki se prekriva z razdelbnimi črtami na skali ni debelejši od razdelbnih črt,
- kazalec prekriva eno do dve tretjini dolžine najkrajših razdelbnih črt,
- ravnina gibanja kazalca ni dvignjena nad gladino razdelbnih črt in drugih oznak na skali za več kot $0,02 \times l + 1$ mm, pri čemer je l razdalja med osjo gibanja kazalca in njegovo konico,
- dolžina najmanjšega razdelka ni manjša od 1,5 mm,
- je debelina razdelbnih črt konstantna po celi njihovi dolžini in ne presega $1/5$ dolžine najmanjšega razdelka,
- se vsaka peta razdelbna črta razlikuje od sosednjih po večji dolžini,
- je vsaka peta ali deseta razdelbna črta oštevilčena,
- je delovno področje merilne skale enoumno in prepoznavno označeno in
- so razdelbne črte in vse oznake na merilni skali berljive na razdalji najmanj 0,6 m brez vsake optične povečave.

8. člen

Digitalna kazalna naprava elektronskih merilnikov tlaka mora izpolnjevati naslednje zahteve:

- kazalna naprava mora biti sestavljena iz števil v eni vrsti in v takšni kombinaciji, da je možno (enolično) odčitavanje z zahtevano ločljivostjo,
- velikost, barva in kontrast števil in ostalih oznak, ki skupaj vizualno predstavljajo izmerjeno vrednost tlaka, morajo biti medsebojno tako usklajeni, da omogočajo enoumno razbiranje iz razdalje, večje od dveh metrov,
- kazalna naprava mora ponazoriti dejansko izmerjeno vrednost tlaka brez uporabe množilnih faktorjev,
- ostali pomožni indikatorji na kazalni napravi (n.pr. znak, ki kaže naraščanje ali padanje tlaka, medtem, ko je cev za polnjenje pnevmatike priključena) so dopustni le v primeru, da ne ovirajo enoličnega odčitavanja izmerjene vrednosti iz razdalj do (in vključno z) dveh metrov.

9. člen

Najmanjši razdelek pri analognem oziroma ločljivost pri digitalnem prikazu izmerjene vrednosti mora biti 0,1 bar.

10. člen

Največji dopustni merilni pogreški merilnikov tlaka so podani kot absolutne vrednosti glede na izmerjeno vrednost tlaka, in sicer:

1. za prve in izredne overitve
 - $\pm 0,08$ bar v področju do vključno 4 bar;
 - $\pm 0,16$ bar v področju od 4 bar do vključno 10 bar;
 - $\pm 0,25$ bar v področju nad 10 bar.
2. za redne overitve
 - $\pm 0,1$ bar v področju do vključno 4 bar;
 - $\pm 0,2$ bar v področju od 4 bar do vključno 10 bar;
 - $\pm 0,3$ bar v področju nad 10 bar.

11. člen

Če merilnik tlaka deluje na osnovi pretvorbe učinka tlaka v električni signal, lahko vključuje tudi kalibracijski način delovanja z večjo ločljivostjo, vendar mora biti ta opcija po overitvi zaščitena in nedostopna med normalno uporabo merilnika tlaka.

12. člen

Merilniki tlaka morajo izpolnjevati kriterij mejnih pogreškov v temperaturnem referenčnem področju od 15°C do 25°C .

13. člen

Spremembe kazanja izmerjenega tlaka pri temperaturah, ki so izven referenčnega temperaturnega območja, vendar med -10°C in $+40^{\circ}\text{C}$, ne smejo presegati vrednosti:

- $0,5\%$ od 10 bar na vsakih 10°C pri merilnikih tlaka z zgornjo mejo merilnega območja do 10 bar,
- $0,5\%$ od zgornje meje merilnega območja na vsakih 10°C pri merilnikih tlaka, katerih zgornja meja merilnega območja presega 10 bar.

14. člen

Razlika v kazanju istega tlaka pri merjenju v naraščajoči in padajoči smeri predstavlja histerezni pogrešek. Histerezni pogrešek znotraj referenčnega temperaturnega območja ne sme preseči absolutne vrednosti največjega dopustnega pogreška iz 10. člena tega pravilnika.

Ugotavljanje histereznega pogreška se izvaja pri konstantni temperaturi, pri čemer se vrednosti v padajoči smeri beležijo potem, ko je bil merilnik tlaka za 20 minut izpostavljen tlaku, enakemu zgornji vrednosti merilnega območja.

Izmerjena vrednost danega tlaka v naraščajoči smeri ne sme presegati izmerjene vrednosti istega tlaka v padajoči smeri. Preskus se izvede v najmanj petih točkah merilnega območja.

15. člen

Pri atmosferskem tlaku se mora:

- kazalec na kazalni napravi mehanskega merilnika tlaka vrniti na vrednost »0« ali na drugo ustrezno vrednost na skali, ki se mora jasno in enoumno razlikovati od vrednosti razdelka. Odstopanje ne sme preseči vrednosti največjega dopustnega pogreška iz 10. člena tega pravilnika,
- digitalna kazalna naprava elektronskega merilnika tlaka postaviti na vrednost »00,0«. Dejansko odstopanje od te vrednosti sme biti prepoznavno samo v kalibracijskem načinu delovanja z zmanjšano vrednostjo razdelka. V tem načinu delovanja ugotovljeno odstopanje ne sme presegati vrednosti, ki se pri zaokrožitvi navzgor, oziroma pri ponovnem preklopu iz kalibracijskega načina v normalni način delovanja, pokaže kot številčna vrednost najmanjšega razdelka (00,1 bar).

IV. TEHNIČNE ZAHTEVE

16. člen

Konstrukcija merilnikov tlaka mora zagotavljati časovno stabilnost njihovih meroslovnih lastnosti. Obseg preskusov meroslovne stabilnosti v mehanskem in elektromagnetnem okolju se usklajuje z meroslovno tehnično dokumentacijo proizvajalca merilnikov tlaka.

17. člen

Če merilnik tlaka razpolaga z opcijo prednastavitve želenega tlaka v pnevmatiki, mora izpolnjevati naslednje dodatne zahteve:

- odstopanje prednastavljene vrednosti od dejansko dosežene vrednosti tlaka v referenčnem temperaturnem območju ne sme presegati vrednosti največjega dopustnega pogreška iz 10. člena tega pravilnika,

– način polnjenja pnevmatike s prednastavitvijo tlaka in prikazom dosežene vrednosti tlaka mora biti jasno ločljiv od ročno krmiljenega preklapljanja med polnjenjem in prikazom. Če je merilnik tlaka konstruiran tako, da omogoča oba načina delovanja, mora biti izbira med enim ali drugim načinom izvedljiva na enostaven način,

- opcija prednastavitve ne sme povzročati histereznega pogreška, ki bi presegal vrednosti največjih dopustnih pogreškov iz 10. člena,

– odstopanje prednastavljene vrednosti od dejansko dosežene vrednosti tlaka izven referenčnega temperaturnega področja, vendar med -10°C in $+40^{\circ}\text{C}$, ne sme presegati vrednosti iz 13. člena tega pravilnika.

Vse zahteve iz prejšnjega odstavka tega člena morajo biti izpolnjene v območju izmeničnih napajalnih napetosti od -15% do $+10\%$ z ozirom na nazivno izmenično napajalno napetost.

18. člen

Preskus stabilnosti meroslovnih lastnosti v mehanskem okolju mora obsegati:

- obremenitev s tlakom, ki za 25% presega zgornjo mejo merilnega območja s trajanjem 15 minut,
- obremenitev s 1000 tlačnimi impulzi od 0 do $90-95\%$ zgornje meje merilnega območja,
- izpostavljanje 10 000 ciklom tlaka, ki se spreminja od ca. 20% do ca. 75% zgornje meje merilnega območja s ponavljalno frekvenco, ki ne presega 60 ciklov na minuto,
- izpostavljanje temperaturam -20°C in $+50^{\circ}\text{C}$ po šest ur pri vsaki od obeh temperatur.

Po zaključku preskusov iz prve, druge in tretje alinee prejšnjega odstavka tega člena in po enournem mirovanju morajo merilniki tlaka še vedno izpolnjevati zahteve 10., 14. in 15. člena tega pravilnika.

Po zaključku temperaturnega preskusa iz četrte alinee prvega odstavka tega člena morajo merilniki tlaka mirovati šest ur na temperaturi znotraj referenčnega temperaturnega območja, po preteku tega časa pa morajo izpolnjevati zahteve 10., 14. in 15. člena tega pravilnika.

Preskus stabilnosti meroslovnih lastnosti za merilnike tlaka, ki delujejo na osnovi pretvorbe učinka tlaka v električno veličino obsega poleg preskusov iz prvega odstavka tega člena še preskuse v elektromagnetnem okolju v okviru elektromagnetnega okoljskega razreda E1.

Obseg preskusov se določi glede na izvedbo merilnika tlaka kot celote z vsemi za normalno delovanje potrebnimi podsestavi in mora obsegati vsaj preskus na:

- prekinitve na električnem napajanju,

- redukcije na električnem napajanju,
- elektrostatično razelektritev,
- radiofrekvenčno elektromagnetno polje.

Med opravljanjem preskusa mora merilnik tlaka izpolnjevati kriterij največjega dopustnega pogreška iz 10. člena tega pravilnika, po izvedbi vseh preskusov pa še zahteve iz 14., 15. in 17. člena tega pravilnika.

V. UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

19. člen

Za merilnike tlaka so obvezne odobritev tipa in overitve.

Prva overitev obsega ugotavljanje skladnosti z odobrenim tipom in ugotavljanje točnosti kazanja v najmanj petih točkah merilnega območja, ki so enakomerno razporejene po celotnem merilnem območju.

VI. REDNE IN IZREDNE OVERITVE

20. člen

Rok redne overitve je eno leto. Redne in izredne overitve obsegajo ugotavljanje točnosti kazanja v najmanj petih točkah merilnega območja.

Preskus histereze se mora v skladu s 14. členom izvajati v petih točkah merilnega območja.

Ugotavljanje točnosti kazanja merilnikov tlaka se izvaja v primerjavi s kazanjem etalonskih merilnikov, katerih merilna negotovost ne sme presegati ene četrtnine vrednosti maksimalnega dovoljenega pogreška opazovanega merilnika, določenega v 10. členu tega pravilnika.

VII. PREHODNA IN KONČNI DOLOČBI

21. člen

Merilniki tlaka, ki imajo na dan uveljavitve tega pravilnika veljavno odobritev tipa merila na podlagi pravilnika o metroloških pogojih za manometre za merjenje tlaka v pnevmatikah (Uradni list SFRJ, št. 20/86 in 10/87), se smejo dati v promet in uporabo po tem pravilniku, če izpolnjujejo zahteve glede največjih dopustnih pogreškov iz 10. člena tega pravilnika.

22. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, se preneha uporabljati pravilnik o metroloških pogojih za manometre za merjenje tlaka v pnevmatikah (Uradni list SFRJ, št. 20/86 in 10/87).

23. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 009-1/02

Ljubljana, dne 5. februarja 2002.

Ministrica
za šolstvo, znanost in šport
dr. Lucija Čok l. r.

622. Pravilnik o vpisih v kataster stavb

Na podlagi 5. člena, 60. člena, prvega odstavka 62. člena in 99. člena zakona o evidentiranju nepremičnin, državne meje in prostorskih enot (Uradni list RS, št. 52/00) ter 10. člena stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 18/91-I, 9/94 – odl. US, 21/94, 23/96, 24/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 1/00 in 57/01 – odl. US) izdaja minister za okolje in prostor

PRAVILNIK o vpisih v kataster stavb

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(predmet urejanja)

(1) Ta pravilnik ureja vpise podatkov o stavbah in o delih stavb v kataster stavb ter vsebino in obliko obrazcev za vzpostavitev in vzdrževanje katastra stavb.

(2) Del stavbe je stanovanje, poslovni prostor ali drug prostor oziroma skupina prostorov v stavbi, ki je lahko samostojen predmet pravnega prometa. Kot del stavbe se v katastru stavb evidentirajo tudi skupni prostori.

(3) Ta pravilnik ureja tudi:

– začasen zajem podatkov o stavbah in delih stavb po predpisih, ki urejajo evidentiranje nepremičnin, državne meje in prostorskih enot;

– vpise podatkov o stanovanjih v register stanovanj po stanovanjskem zakonu;

– vpise podatkov o stavbah in stanovanjih po predpisih, ki urejajo popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v Republiki Sloveniji.

(4) Podatki iz prejšnjega odstavka se vodijo v katastru stavb.

2. PODATKI KATASTRA STAVB

2.1. Skupne določbe

2. člen

(podatki v katastru stavb)

(1) V katastru stavb se vodijo zlasti naslednji podatki o stavbah in o delih stavb:

- identifikacijska številka stavbe in delov stavbe,
- lega in oblika stavbe in delov stavbe,
- površina stavbe in delov stavbe,
- podatki o lastniku dela stavbe,
- podatki o upravljavcu delov stavbe, če je lastnik država,

- dejanska raba delov stavbe,
- število etaž stavbe,
- povezava stavbe z zemljiškim katastrom (parcelna številka parcele na ali pod katero je stavba oziroma je z njo funkcionalno povezana),

– povezava stavbe z registrom prostorskih enot (hišna številka, kadar je določena),

- leto zgraditve stavbe,
- leto zadnje prenove stavbe in delov stavbe,
- komunalna opremljenost stavbe,
- material nosilne konstrukcije stavbe,
- število sob v stanovanju,
- stanovanje ima kuhinjo, kopalnico, stranišče,
- podatki o stavbah in o delih stavb, za katere tako določa zakon.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka se vzpostavijo in vzdržujejo ali na zahtevo lastnika zemljišča, stavbe ali dela stavbe oziroma po uradni dolžnosti (v nadaljnjem besedilu: katastrski podatki), ali po prijavi oziroma s prevzemom podatkov iz drugih evidenc (v nadaljnjem besedilu: registrski podatki).

(3) Za stavbe in dele stavb se istočasno vodijo katastrski in registrski podatki. V katastru stavb in izpisih iz katastra stavb morajo biti katastrski in registrski podatki posebej označeni.

3. člen

(vpisi podatkov v kataster stavb)

(1) V kataster stavb se vpisujejo podatki o stavbah in o delih stavb.

(2) Vpisi podatkov o stavbah in o delih stavb v kataster stavb so prvi vpis stavbe in delov stavbe, vpis registrskih podatkov ter spremembe katastrskih in registrskih podatkov.

4. člen

(vpisi katastrskih podatkov)

Katastrski podatki se v kataster stavb vpišejo na podlagi elaboratov za vpis podatkov v kataster stavb.

5. člen

(vpisi registrskih podatkov)

(1) Registrski podatki se v kataster stavb vpišejo na podlagi prijave za vpis registrskih podatkov ali s prevzemom iz drugih evidenc.

(2) Prijavo za vpis registrskih podatkov lahko pri Geodetski upravi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: geodetska uprava) vloži:

- lastnik stavbe ali dela stavbe,
- najemnik stavbe ali dela stavbe,
- upravnik stavbe,
- investitor gradnje stavbe,
- občina.

(3) Prijava občine se šteje kot prevzem podatkov iz drugih evidenc.

(4) Ugotovitve na podlagi opazovanj, ki jih izvede geodetska uprava, se štejejo kot prijava za vpis registrskih podatkov po uradni dolžnosti.

(5) Prijavitelj vpiše podatke v prijavo na podlagi izmere in opazovanj, ki jih je izvedel sam, ali podatke prevzame iz druge dokumentacije.

(6) Pri vpisu registrskih podatkov geodetska uprava določi identifikacijsko številko stavbe in dela stavbe ter podatke o legi in obliki stavbe, povezavo z zemljiškim katasstrom in registrom prostorskih enot.

(7) Podatki o višini stavbe ter legi in obliki delov stavb se kot registrski podatki ne evidentirajo.

(8) Geodetska uprava registrskega podatka ne vpiše, če ugotovi, da je že vpisan podatek kakovostnejši ali izkazuje dejansko stanje.

6. člen

(obvestilo o vpisih)

(1) Geodetska uprava obvesti lastnika stavbe oziroma lastnike delov stavbe o vseh vpisih katastrskih podatkov po opravljenem vpisu.

(2) Geodetska uprava obvesti pristojno zemljiškoknjižno sodišče o določitvi ali spremembi identifikacijske številke dela stavbe ter površine dela stavbe, če so podatki vpisani kot katastrski podatki, po opravljenem vpisu.

(3) O vpisu registrskih podatkov geodetska uprava lastnikov in zemljiškoknjižnega sodišča ne obvešča.

2.2. Vsebina podatkov v katastru stavb

7. člen

(identifikacijska številka stavbe in identifikacijske številke delov stavb)

(1) Identifikacijska številka stavbe (v nadaljnjem besedilu: številka stavbe) se določi v okviru območja katastrske občine. Številko stavbe sestavljata štirimestna šifra katastrske občine in petmestna številka stavbe v okviru katastrske občine.

(2) Identifikacijsko številko dela stavbe (v nadaljnjem besedilu: številka dela stavbe) se določi v okviru posamezne stavbe kot poddelilko številke stavbe. Številka dela stavbe je sestavljena iz štirimestne šifre katastrske občine, petmestne številke stavbe v okviru katastrske občine ter trimestne številke delov stavbe v okviru stavbe.

(3) Številka dela stavbe se določi enemu ali več med seboj funkcionalno povezanih prostorov, ki so v isti ali v različnih etažah stavbe, in so lahko samostojen predmet pravnega prometa. Za del stavbe se štejejo tudi pomožni stanovanjski prostori, ki sodijo k stanovanju ali poslovnemu prostoru in so v isti stavbi, ter skupni prostori stavbe, na katerih obstajajo enaka solastninska razmerja.

(4) Stavbi, ki ima samo en del stavbe, se poleg številke stavbe določi tudi številka dela stavbe.

(5) V primeru združitve in delitve stavbe ali dela stavbe se dosedanje številke stavbe in številke delov stavbe izbrišejo, novim stavbam oziroma novim delom stavbe pa se določi nove številke stavbe in številke delov stavbe.

(6) V primeru dozidav ali nadzidav stavb in v primeru izločitve in priključitve prostorov iz dela stavbe se številke stavbe in številke delov stavbe ne spremenijo.

(7) Začasna identifikacijska številka prostora, ki se izloča iz dela stavbe, se določi kot številka dela stavbe.

(8) Številko stavbe in številko dela stavbe določi geodetska uprava ob prvem vpisu stavbe in delov stavbe v kataster stavb.

8. člen

(lega in oblike stavbe in delov stavb)

(1) Lega in oblika stavbe se evidentira s tlorisom stavbe in podatki o višini stavbe.

(2) Tloris stavbe je navpična projekcija zunanjih obrisov stavbe na vodoravno ravnino. Tloris stavbe se prikaže z grafičnim prikazom in seznamom horizontalnih koordinat točk, ki tloris določajo. Točke na obodu tlorisa se oštevilčijo za vsako stavbo posebej. Grafični prikaz se izdela v merilu 1:200 ali 1:500 ali 1:1000. Na grafičnem prikazu se označi smer proti severu.

(3) Za stavbo se prikažejo nadmorska višina, višina najnižje (H1) in najvišje (H2) točke stavbe ter karakteristična višina (H3) na površini zemljišča, ki opisuje lego stavbe glede na površino zemljišča. Lega teh točk se označi na grafičnem prikazu navpičnega prereza stavbe, ki označuje lego stavbe glede na površino zemljišča.

(4) Lega in oblika dela stavbe je evidentirana z grafičnim prikazom delov stavbe po etažah.

9. člen

(površina stavbe in dela stavbe)

(1) Površina se izračuna v skladu s slovenskim standardom SIST ISO/9836 Standardi za lastnosti stavb – Definicija in računanje indikatorjev površine in prostornine. Površina se izrazi v m² in zaokroži na dve decimalni mesti.

(2) Površina stavbe je vsota površin delov stavbe.

(3) Površina dela stavbe je vsota površin prostorov, ki sestavljajo del stavbe, izračunanih iz merskih podatkov.

(4) Površina prostora je neto tlorisna površina med navpičnimi elementi, ki omejujejo prostor. V površino prostora so vključeni elementi, ki jih je mogoče demontirati, kot npr. predelne stene, cevi, kanali za napeljave, niso pa vključene površine konstrukcijskih elementov, okenskih in vratnih odprtih ter niš v elementih, ki omejujejo prostor.

(5) Površina prostora se računa s svetlimi dimenzijami v višini tal, ne upoštevajoč obrobe, pragove, itd. Pokrite tlorisne površine, ki niso zaprte do polne višine ali so samo delno zaprte in nimajo elementov, ki omejujejo prostor, se določijo z navpično projekcijo zunanjega roba krova. Površine, na katerih se višina etaže v enem talnem nivoju spreminja, se izračunajo posebej. Pri poševnih ploskvah se izračuna površina navpične projekcije ploskve na vodoravno ravnino.

(6) Površina delov stavb, ki se raztezajo v več etaž (npr. stopnišča, dvigala...), se izračuna kot vsota površin tega dela stavbe v vsaki etaži posebej.

(7) Površina delov stavbe se ne ugotavlja za prazne prostore med zemljiščem in spodnjo stranjo stavbe (kot npr. vzdrževalni rovi), za prostore znotraj prezračevanih streh ter strehe, po katerih se hodi samo med vzdrževanjem.

(8) Površina dela stavbe se ponovno izračuna, če iz načrta dela stavbe izhaja, da se je spremenila njegova površina.

(9) Površina stavbe se ponovno izračuna, če se spremeni površina dela stavbe.

10. člen

(lastnik, upravljavec in uporabnik dela stavbe)

(1) Podatek o lastniku dela stavbe, ki je prevzet iz zemljiške knjige, je katastrski podatek.

(2) Podatek o upravljavcu dela stavbe, ki ga določi Vlada Republike Slovenije po predpisu, ki ureja vpise upravljavcev v zemljiški kataster in kataster stavb, je katastrski podatek.

(3) Kot registrski podatek se na podlagi prijave ali s prevzemom iz drugih evidenc vpiše verjetnega lastnika, upravljavca ali uporabnika dela stavbe. Dokler lastnik dela stavbe ni vpisan v zemljiško knjigo, se v kataster stavb vpiše kot verjetni lastnik.

11. člen

(dejanska raba)

(1) Dejanska raba dela stavbe je: stanovanjska, nestanovanjska in skupna raba.

(2) Stanovanjska raba se določi tistim delom stavb, ki so stanovanja po stanovanjskem zakonu.

(3) Skupna raba se določi tistim delom stavb, ki so namenjeni skupni rabi vseh lastnikov.

(4) Za ostale dele stavb se določi nestanovanjska raba.

(5) Del stavbe ima lahko le eno dejansko rabo.

12. člen

(število etaž)

Etaže se oštevilčijo z zaporednimi števkami od najnižje ležeče etaže stavbe navzgor. Medetaže se oštevilčujejo kot etaže.

13. člen

(povezava stavbe z zemljiškim katastrom)

(1) Če je zemljišče pod stavbo vpisano v zemljiški kataster, se v kataster stavb vpiše parcela ali več parcel, na katerih je v zemljiškem katastru evidentirano to zemljišče.

(2) Če se zemljišče pod ali nad stavbo po pravilih zemljiškega katastra ne vpiše v zemljiški kataster, je podatek o parcelni številki parcele, ki je z njo funkcionalno poveza-

na, tista parcela, na katero ima ta stavba vhod oziroma izhod.

(3) Če ima stavba vhod in izhod v drugo stavbo, je podatek o parcelni številki parcele, ki je z njo funkcionalno povezana, tista parcela, na kateri stoji stavba, v katero ima ta stavba vhod oziroma izhod.

14. člen

(povezava stavbe z registrom prostorskih enot)

Kadar je stavbi določena hišna številka, se v kataster stavb vpiše naselje, ulica, hišna številka ter dodatek k hišni številki. Če ima stavba več hišnih števil, se navedejo vse hišne številke in dodatki k tej hišni številki.

15. člen

(leto zgraditve in prenove)

(1) Za leto zgraditve stavbe se šteje leto dokončanja zgraditve stavbe.

(2) Za stavbe, ki so bile po zgraditvi prenovljene, se navede leto dokončanja zadnje prenove stavbe.

16. člen

(komunalna opremljenost stavbe)

(1) Komunalna opremljenost stavbe je opredeljena z razpoložljivostjo napeljav v stavbi in z razpoložljivostjo priključkov stavbe na objekte javne infrastrukture.

(2) Razpoložljivost napeljav v stavbi je opredeljena z obstojem inštalacij, napeljav in opreme vodovoda, kanalizacije, elektrike, plina, centralnega ogrevanja in telekomunikacijskih storitev oziroma telefona in televizije v stavbi. Šteje se, da je razpoložljivost določene vrste napeljave v stavbi zagotovljena, če je njen priključek najmanj v enem prostoru stavbe.

(3) Razpoložljivost priključkov stavbe na objekte javne infrastrukture je opredeljena z obstojem priključkov na javno vodovodno, kanalizacijsko, elektroenergetsko, plinovodno, daljinsko ogrevanje in telekomunikacijsko oziroma kabelsko informacijsko omrežje. Šteje se, da je razpoložljivost določene vrste priključka zagotovljena, če je na zemljiški parceli ali v stavbi vodovodni priključek do javnega vodovoda, kanalizacijski priključek na javno kanalizacijo ali malo čistilno napravo (greznico), elektroenergetski priključek, plinski priključek, vročevodni, toplovodni ali parovodni priključek na ustrezno javno omrežje in telekomunikacijski priključek do ustreznega telekomunikacijskega oziroma kabelsko informacijskega omrežja.

17. člen

(material nosilne konstrukcije stavbe)

Kot material nosilne konstrukcije stavbe se v kataster stavb vpiše pretežno uporabljeni gradbeni material nosilne konstrukcije stavbe (okvira oziroma nosilnih sten).

18. člen

(število sob v stanovanju)

(1) Navede se podatek o številu sob v stanovanju.

(2) Soba je prostor, namenjen za stanovanje, ki je od drugih prostorov stanovanja ločen z zidovi, ima neposredno dnevno svetlobo in najmanj 6m² površine.

19. člen

(podatek o kuhinji, kopalnici, stranišču)

(1) Navede se podatek o razpoložljivosti kuhinje, kopalnice in stranišča.

(2) Kuhinja je poseben prostor, ki je bil ob gradnji ali ob prenovi namenjen za kuhinjo in se tudi uporablja kot kuhinja.

(3) V stanovanjski enoti je razpoložljiva kopalnica, če je v stanovanju poseben prostor s kadjo ali prho in v katerem sta napeljana vodovod in kanalizacija.

(4) Stranišče v stanovanju je lahko v posebnem prostoru ali v kopalnici.

3. OBRAZCI ZA VPIS V KATASTER STAVB

20. člen

(elaborati za vpis katastrskih podatkov)

(1) Elaborati za vpis podatkov v kataster stavb se izdelajo na obrazcih z vsebino in v obliki, določeni s tem pravilnikom. Obrazci:

- prva stran elaborata, obrazec K-0;
 - povezava z zemljiškim katastrom in registrom prostorskih enot, obrazec K-1;
 - lega in oblika stavbe, obrazec K-2;
 - načrt stavbe in delov stavb, obrazec K-3;
 - načrt dela stavbe, obrazec K-4;
 - spremembe podatkov o delih stavb, obrazec K-5;
- so sestavni del tega pravilnika in so objavljeni skupaj z njim.

(2) Elaborati za vpis podatkov v kataster stavb so sestavljeni iz prve strani elaborata in iz vsebine, določene s tem pravilnikom za posamezno vrsto elaborata.

(3) Prva stran elaborata se izdelava na obrazcu K-0. Prva stran elaborata in je enaka ne glede na vrsto elaborata. Na njem so oblikovani razdelki za vpis podatkov o katastrski občini, številki stavbe, vrsti elaborata, podjetju, ki je elaborat izdelalo, skupnem številu strani elaborata in o potrditvi elaborata.

(4) Na eni strani je lahko več obrazcev, razen obrazca K-0, ki mora biti izdelan sam na eni strani. Če je obrazec izdelan na več straneh, mora biti na vsaki strani ponovljen naslov obrazca.

(5) Dokumenti v elaboratu morajo biti zloženi na format SIST ISO A4 (21 x 29,7 cm). Vse strani elaborata se oštevilčijo. Dokumenti, izdelani na prozornem materialu, se oštevilčijo kot ena stran. Skupno število strani elaborata se vpiše na prvo stran elaborata.

(6) Elaborat za vpis podatkov v kataster stavb potrdi odgovorni geodet s svojo identifikacijsko številko (IZS) in podpisom na prvi strani elaborata. Če elaborat za prvi vpis stavbe v kataster stavb izdelava projektivno podjetje, elaborat potrdi odgovorni projektant s svojo identifikacijsko številko (IZS) in podpisom na prvi strani elaborata.

(7) Elaborat se izdelava na papirju in v digitalni obliki. Datoteke se izdelajo v formatih, ki so določeni s posebno priložo, ki je sestavni del tega pravilnika in jo geodetska uprava objavi v posebni izdaji.

(8) Za izdelavo elaborata geodetsko podjetje ali podjetje, ki izdeluje projektno dokumentacijo, predhodno pridobi številko stavbe in že obstoječe številke delov stavbe na geodetski upravi.

21. člen

(obrazec K-1 Povezava z zemljiškim katastrom in registrom prostorskih enot)

Na obrazcu K-1 Povezava z zemljiškim katastrom in registrom prostorskih enot se navede parcelna številka parcele, na ali pod katero je stavba oziroma je z njo funkcionalno povezana, z naslednjimi podatki: šifra in ime katastrske občine, številka parcele in opis povezave stavbe in parcele ter naselje, ulica, hišna številka in dodatek k hišni številki.

22. člen

(obrazec K-2 Lega in oblika stavbe)

Na obrazcu K-2 Lega in oblika stavbe se grafično prikaže tloris stavbe in navedejo podatki o koordinatah točk, ki tloris določajo ter podatke o višini stavbe. Koordinate in višine morajo biti določene v državnem koordinatnem sistemu, izražene v metrih zaokrožene na dve decimalni mesti.

23. člen

(obrazec K-3 Načrt stavbe in delov stavb)

(1) Načrt stavbe in delov stavb se izdelava na obrazcu K-3 Načrt stavbe in delov stavb. Načrt stavbe in delov stavb vsebuje značilne prereze stavbe ali tridimenzionalni prikaz stavbe in prikaz delov stavbe po etažah. Deli stavbe morajo biti med seboj ločeni in oštevilčeni. Če je del stavbe sestavljen iz prostorov v več etažah, se prikaže in oštevilči v vsaki etaži. V načrtu stavbe se etaže oštevilčijo.

(2) Načrt stavbe vsebuje:

a) seznam vseh delov stavbe z naslednjimi podatki:

- številka dela stavbe,
- površina dela stavbe,
- dejanska raba dela stavbe,
- številka etaže,

– za stanovanje podatke o številu sob in podatke o tem, ali ima stanovanje kuhinjo, kopalnico in stranišče,

b) podatke o površini stavbe, ločene po dejanski rabi

delov stavbe, in podatke o skupni površini stavbe;

c) podatke o lastnikih, verjetnih lastnikih ali upravljavcih dela stavbe.

24. člen

(obrazec K-4 Načrt delov stavbe in skupnih prostorov)

(1) Načrt delov stavbe in skupnih prostorov se izdelava za vsak del stavbe posebej ali po etažah na obrazcu K-4 Načrt dela stavbe.

(2) V načrtu delov stavbe in skupnih prostorov se prikažejo prostori v posameznem delu stavbe. Mere prostorov se kotirajo in izražajo v metrih, zaokroženo na dve decimalni mesti. Debeline zidov se ne kotirajo.

(3) Če je del stavbe v več etažah, se prikaže v vsaki etaži posebej.

(4) V načrtu se zidovi med prostori prikažejo z dvojno ali enojno črto. Če se prikažejo z dvojno črto, se senčijo. Zidovi med posameznimi deli stavb se označijo tako, da se senčijo najmanj 30% temneje kot ostali zidovi ali se prikažejo z dvakrat debelejšo črto kot prostori med ostalimi zidovi.

25. člen

(obrazec K-5 Sprememba podatkov o delih stavb)

Spremembe podatkov o delih stavbe se izdelajo na obrazcu K-5 Sprememba podatkov o delih stavb, ki vsebuje:

a) podatke o starem in novem stanju delov stavbe: številka stavbe in dela stavbe, ki je vpisana v kataster stavb ter številka stavbe in dela stavbe z vsemi podatki, ki izkazujejo novo stanje in opis spremembe;

b) podatke o novih lastnikih, verjetnih lastnikih ali upravljavcih dela stavbe.

26. člen

(prijava za vpis registrskih podatkov)

(1) Prijava za vpis registrskih podatkov se na obrazcih z vsebino in v obliki, določeni s tem pravilnikom. Obrazca:

- prijava za vpis registrskih podatkov, obrazec R-1,
- prijava za vpis spremembe registrskih podatkov, obrazec R-2,

sta sestavni del tega pravilnika in sta objavljena skupaj z njim.

(2) Na obrazcu R-1 in R-2 so razdelki za vpis podatkov o prijavitelju, podatki o stavbi, delih stavbe ter podatki o lastnikih, upravljavcih delov stavb in v primeru obrazca R-2 še opis spremembe.

4. VZPOSTAVITEV KATASTRA STAVB

27. člen

(način vzpostavitve katastra stavb)

(1) Katastrski podatki se vzpostavijo s prvimi vpisi stavbe in delov stavbe v kataster stavb.

(2) Registrski podatki se vzpostavijo s prevzemom podatkov o stavbah in stanovanjih iz obstoječih evidenc, ki jih vodijo državni organi, organi lokalnih skupnosti, izvajalci javnih služb in drugi subjekti, in na podlagi prijave.

28. člen

(elaborat za prvi vpis stavbe)

(1) Elaborat za prvi vpis stavbe v kataster stavb vsebuje etažni načrt stavbe in načrt delov stavbe.

(2) Etažni načrt stavbe se izdelata na obrazcih: K-1 Povezava z zemljiškim katastrom in registrom prostorskih enot, K-2 Lega in oblika stavbe, K-3 Načrt stavbe in delov stavb.

(3) Na zahtevo naročnika ali kadar je to potrebno zaradi nedvoumne določitve dela stavbe, se izdelata podrobnejši načrt dela stavbe na obrazcu K-4 Načrt dela stavbe.

(4) V elaboratu za prvi vpis stavbe morajo biti deli stavb že oštevilčeni.

29. člen

(prvi vpis stavbe v kataster stavb)

(1) Po prejemu elaborata za prvi vpis stavbe v kataster stavb izvede geodetska uprava prvi vpis stavbe v kataster stavb, če so izpolnjeni pogoji, ki jih za evidentiranje stavb določajo predpisi s področja urejanja prostora in graditve objektov.

(2) Zahtevo za prvi vpis stavbe v kataster stavb geodetska uprava zavrne, če zahtevi ni predloženo predpisano dovoljenje za gradnjo.

(3) Če so izpolnjeni pogoji za prvi vpis stavbe v kataster stavb iz prvega odstavka tega člena, geodetska uprava določi številko stavbe in številke delov stavbe, po predlogu iz elaborata za prvi vpis stavbe v kataster stavb.

(4) Elaborat za prvi vpis stavbe vložijo geodetska uprava v kataster stavb in podatke o stavbi in delih stavb vpiše v kataster stavb.

(5) Stavba, ki ima samo en del stavbe, se evidentira kot stavba z enim delom stavbe.

(6) Pri prvem vpisu stavbe in delov stavbe v kataster stavb se vpišejo tudi registrski podatki.

(7) Vpis stavbe in njenih delov v kataster stavb postane dokončen, ko so vpisani podatki o stavbi in vseh delih stavbe, ne glede na vpis lastništva v zemljiško knjigo.

30. člen

(elaborat stavbe)

(1) Ob določitvi številke stavbe oziroma najkasneje ob prvem vpisu stavbe geodetska uprava odpre elaborat stavbe. V elaborat stavbe vložijo elaborat za prvi vpis stavbe ter vse nadaljnje elaborate, s katerimi se spreminjajo podatki stavbe ali delov stavbe.

(2) Elaborat stavbe mora biti urejen tako, da je nedvoumno jasna veljavna vsebina in arhivski del.

(3) Elaborat stavbe se lahko vodi računalniško.

5. VZDRŽEVANJE KATASTRA STAVB

5.1. Spremembe katastrskih podatkov

31. člen

(spremembe katastrskih podatkov)

(1) Spremembe katastrskih podatkov v katastru stavb so: sprememba številke stavbe ali številke delov stavbe, združitve in delitve stavbe ali dela stavbe, izločitve in priključitve prostorov iz dela stavbe, nov vpis dela stavbe ter izbris stavbe ali dela stavbe in spremembe dejanske rabe.

(2) Spremembe identifikacijske številke stavbe ali dela stavbe izvede geodetska uprava po uradni dolžnosti. Izbris stavbe ali dela stavbe lahko geodetska uprava izvede po uradni dolžnosti na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja.

(3) Združitve in delitve stavbe ali dela stavbe in izbris stavbe ali dela stavbe se izvede na zahtevo lastnika stavbe ali dela stavbe. Izločitve in priključitve prostorov iz dela stavbe se izvede na skupno zahtevo obeh lastnikov.

(4) Sprememba dejanske rabe stavbe ali delov stavbe se izvede na zahtevo lastnika stavbe ali dela stavbe.

(5) Kadar se postopek spremembe vpisa podatkov uvede na zahtevo lastnika stavbe ali dela stavbe, mora biti zahtevi priložen elaborat. Elaborat izdelata geodetsko podjetje.

32. člen

(pogoji za izvedbo sprememb podatkov)

(1) Spremembe katastrskih podatkov se lahko izvedejo, če so stavba in deli stavb vpisani v kataster stavb in če so lastniki stavbe ali delov stavb vpisani v zemljiško knjigo pristojnega zemljiškoknjižnega sodišča.

(2) Izločitve in priključitve prostorov iz dela stavbe se lahko izvede samo med deli iste ali različnih stavb, ki se med seboj dotikajo (imajo skupne zidove).

33. člen

(pridobitev podatkov)

(1) Geodetsko podjetje pridobi za potrebe izdelave elaboratov sprememb vpisov podatke iz katastra stavb na geodetski upravi.

(2) Podatke o lastnikih pridobi geodetsko podjetje pri pristojnem zemljiškoknjižnem sodišču.

34. člen

(sprememba številke stavbe ali številke delov stavbe)

(1) O spremembah številke stavbe ali številke delov stavbe izdelata geodetska uprava primerjalni seznam sprememb številke, ki za vsako stavbo oziroma del stavbe izkazuje podatke o stari in novi številki stavbe ali dela stavbe.

(2) V primeru preoštevilčbe se dosedanje številke stavbe in številke delov stavbe ne smejo ponovno uporabiti.

(3) O spremembi številke stavbe ali številke delov stavbe geodetska uprava obvesti lastnika stavbe oziroma lastnike delov stavbe ter pristojno zemljiškoknjižno sodišče.

(4) Če se spremeni številka stavbe, geodetska uprava novo številko stavbe vpiše v kataster stavb in elaborat stavbe.

(5) Geodetska uprava vpiše spremenjene številke delov stavb v kataster stavb in vložijo primerjalni seznam spremenjenih številke delov stavb v elaborat stavbe.

35. člen

(elaborat o združitvi in delitvi stavbe ali dela stavbe)

(1) Elaborat o združitvi ali delitvi stavbe ima enako vsebino kot elaborat za prvi vpis stavbe, dodan je še opis

sprememb ter seznam sprememb podatkov o delih stavb na obrazcu K-5 Spremembe podatkov o delih stavb.

(2) Elaborat o združitvi ali delitvi delov stavbe vsebuje nov načrt stavbe in nove načrte delov stavbe ter opis sprememb in seznam sprememb podatkov o delih stavb na obrazcu K-5 Spremembe podatkov o delih stavb.

(3) Za izdelavo elaboratov iz prvega in drugega odstavka tega člena geodetsko podjetje uporabi podatke iz elaborata stavbe.

(4) V primeru združitve ali delitve stavbe geodetska uprava odpre nov elaborat stavbe. V arhivski del novega elaborata stavbe geodetska uprava vloži vso dokumentacijo iz elaboratov stavb, ki so se združile ali delile. Pri delitvi stavb vloži dokumentacijo le v en nov elaborat stavbe.

36. člen

(elaborat o izločitvi in priključitvi prostorov iz dela stavbe)

Elaborat o izločitvi in priključitvi prostorov iz dela stavbe ima enako vsebino kot elaborat za prvi vpis stavbe, dodan je še:

- opis sprememb in seznam sprememb podatkov o delih stavb na obrazcu K-5 Spremembe podatkov o delih stavb;
- nov načrt stavbe in delov stavbe, ki prikazuje izločene prostore;
- nov načrt stavbe in delov stavbe, ki prikazuje stanje po izvedeni priključitvi.

37. člen

(postopek izločitve in priključitve prostorov iz dela stavbe)

(1) Prostoru, ki se izloča iz dela stavbe, geodetska uprava določi začasno identifikacijsko številko dela stavbe in ugotovi površino prostora, ki se izloča iz dela stavbe in površino dela stavbe, iz katerega se je izločil prostor.

(2) O določitvi začasne identifikacijske številke delu stavbe in o novih površinah dela stavbe, iz katere se izloča prostor, geodetska uprava obvesti pristojno zemljiškoknjižno sodišče in lastnika dela stavbe, iz katerega se izloča prostor, ter ga opozori na pravne posledice, če v zakonskem roku ne bo vložil predloga za vpis v zemljiško knjigo. Obvestilo o določitvi začasne identifikacijske številke in o površini mora vsebovati podatek o tem, kateri številki dela stavbe se bo priključil prostor z začasno identifikacijsko številko.

(3) Po vpisu spremembe lastništva geodetska uprava izvede priključitev prostora z začasno identifikacijsko številko k delu stavbe, izbriše začasno identifikacijsko številko prostora in ugotovi spremembo površine dela stavbe, kateremu se je priključil prostor. O tem obvesti lastnika dela stavbe, kateremu se je priključil prostor, ter pristojno zemljiškoknjižno sodišče.

(4) Če predlog za vpis spremembe lastništva ni bil vложен ali je bil pravnomočno zavržen ali zavrnjen, geodetska uprava izbriše začasno identifikacijsko številko, spremeni površino dela stavbe, iz katerega je bil izločen prostor, na stanje pred izločitvijo in o tem obvesti vlagatelja zahteve in pristojno zemljiškoknjižno sodišče.

38. člen

(vpis novega dela stavbe)

(1) Če je na stavbi, ki je že vpisana v kataster stavb, zgrajen en ali več novih delov stavb, se ti vpišejo po enakem postopku kot velja za prvi vpis stavbe.

(2) Elaborat vpisa novega dela stavbe ima enako vsebino kot elaborat za prvi vpis stavbe, dodan pa je še opis

sprememb ter seznam sprememb podatkov o delih stavb na obrazcu K-5 Spremembe podatkov o delih stavb.

39. člen

(izbris stavbe ali dela stavbe)

(1) Zahtevo za izbris stavbe ali dela stavbe lahko vloži lastnik stavbe ali lastnik dela stavbe. V zahtevi mora navesti razlog za izbris stavbe ali dela stavbe iz katastra stavb.

(2) V postopku izbrisa stavbe geodetska uprava z ugotovitvijo dejanskega stanja preveri navedbe vlagatelja zahteve. Če ugotovi, da je zahteva upravičena, opravi predlagan izbris stavbe ter o tem obvesti vlagatelja zahteve in pristojno zemljiškoknjižno sodišče.

(3) Zahtevi za izbris dela stavba mora biti priložen elaborat o izbrisu dela stavbe. Elaborat o izbrisu dela stavbe ima enako vsebino kot elaborat za prvi vpis stavbe, dodan pa je še:

- opis sprememb ter seznam sprememb podatkov o delih stavb na obrazcu K-5 Spremembe podatkov o delih stavb;
 - nov prikaz lege in oblike stavbe;
 - nov načrt stavbe in delov stavbe.
- (4) Enako postopa geodetska uprava, kadar opravi izbris stavbe ali dela stavbe po uradni dolžnosti.

40. člen

(spremembe dejanske rabe)

Elaborat o spremembi dejanske rabe je sestavljen iz obrazca K-0 Prva stran elaborata in iz opisa sprememb ter seznama sprememb podatkov o delih stavb, ki se izdelata na obrazcu K-5 Spremembe podatkov o delih stavb.

5.2. Spremembe registrskih podatkov

41. člen

(spremembe registrskih podatkov)

(1) Spremembe registrskih podatkov se izvedejo po uradni dolžnosti ali po prijavi.

(2) Prijava za vpis spremembe registrskih podatkov se vloži na obrazcu R-2 Prijava za vpis spremembe registrskih podatkov.

(3) Podatki o legi in površini stavbe ali delov stavbe, ki so vpisani kot registrski podatki, se lahko spremenijo samo na podlagi zahteve za prvi vpis stavbe v kataster stavb oziroma zahteve za vpis sprememb katastrskih podatkov, ali na podlagi obstoječih evidenc, ki jih vodi geodetska uprava oziroma drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti, izvajalci javnih služb in drugi subjekti.

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

42. člen

(povezava postopkov)

(1) Če zemljišče pod stavbo ni vpisano v zemljiškem katastru, pa bi po pravilih zemljiškega katastra moralo biti, mora elaborat za prvi vpis stavbe v kataster stavb vsebovati tudi elaborat za vpis zemljišča pod stavbo v zemljiški kataster.

(2) Če spremembe podatkov, vpisanih v kataster stavb, vplivajo na evidentiranje zemljišča pod stavbo v zemljiškem katastru, mora elaborat za spremembo podatkov vsebovati tudi elaborat za spremembo vpisa zemljišča pod stavbo v zemljiški kataster.

(3) V primeru zahteve za izbris stavbe mora vlagatelj zahteve za izbris stavbe vložiti tudi zahtevo za spremembo v

zemljiškem katastru, če ima stavba hišno številko, pa tudi v registru prostorskih enot.

(4) Če stavbi ni določena hišna številka, pa bi po predpisih o imenovanju in evidentiranju naselij, ulic in stavb morala biti, mora vlagatelj zahteve vložiti tudi zahtevo za določitev hišne številke in naslova stavbi.

43. člen

(izmenjevalni format)

Geodetska uprava Republike Slovenije objavi v posebni izdaji, kot prilogo tega pravilnika, vhodno izhodne formate za izmenjavo podatkov med katastrom stavb in drugimi evidencami ter formate datotek elaboratov za vpise v kataster stavb.

44. člen

(označitev stanovanj in poslovnih prostorov)

(1) Če poseben predpis ne določa drugače, se stanovanjski, nestanovanjski in skupni prostori označijo s številko dela stavbe v okviru stavbe oziroma naslova, pomožni in drugi prostori, ki pripadajo stanovanju ali poslovnemu prostoru, pa se označijo s številko in dodatkom sestavljenim iz črk.

(2) Če so stanovanja in poslovni prostori že označeni s številko in dodatkom iz črk, se pri vzpostavitvi katastra stavb uporabi ta podatek. Če oštevilčenje ni v skladu z določili tega pravilnika, geodetska uprava pred vpisom podatkov v kataster stavb spremeni oštevilčenje.

45. člen

(vpis registrskih podatkov o stavbah, ki so zgrajene brez predpisanih dovoljenj ali v nasprotju z njimi)

(1) Geodetska uprava vpiše v kataster stavb kot registrske podatke tiste podatke o stavbah, zgrajenih brez predpisanih dovoljenj ali v nasprotju z njimi, ki jih je prevzela iz obstoječih evidenc, ki jih vodijo drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti, izvajalci javnih služb in drugi subjekti.

(2) Prevzeti podatki o stavbah iz prejšnjega odstavka se v katastru stavb posebej označijo.

46. člen

(evidentiranje spremembe vrste rabe v zemljiškem katastru)

(1) Dokler geodetska uprava vodi v zemljiškem katastru podatke o vrstah rabe zemljišč, se zemljišče pod stavbo vpiše v zemljiški kataster kot vrsta rabe.

(2) Zahteva za vpis vrste rabe v zemljiškem katastru in zahteva za prvi vpis stavbe v kataster stavb oziroma za vpis spremembe, ki vpliva na evidentiranje zemljišča pod stavbo v zemljiškem katastru, je skupna.

(3) Postopek evidentiranja spremembe vrste rabe v zemljiškem katastru in postopek prvega vpisa stavbe oziroma vpisa sprememb podatkov v kataster stavb se izvedeta skupaj na podlagi dveh elaboratov, ki vsebujeta sestavine elaborata za spremembo vrste rabe v zemljiškem katastru in elaborata za vpis podatkov v kataster stavb.

47. člen

(vpis stavb iz E knjige zemljiške knjige)

(1) Vpis stavb iz E knjige zemljiške knjige se izvede kot prvi vpis stavbe v kataster stavb. Geodetska uprava na podlagi dokumentacije za vpis v E knjigo izdela elaborate za prvi vpis stavbe v kataster stavb.

(2) Če dokumentacija, s katero razpolaga zemljiška knjiga, ne omogoča izdelave etažnih načrtov, geodetska uprava povabi lastnike zaradi razjasnitve zadeve. Če se lastniki ne odzovejo vabilu, lahko geodetska uprava izdela etažne načrte na podlagi druge dokumentacije ali podobnosti razporeditve prostorov v posameznih etažah, kar posebej navede v elaboratu.

(3) Enako postopa geodetska uprava z etažnimi načrti za stavbe, za katere so izdelani etažni načrti po 49. členu pravilnika o vodenju zemljiške knjige (Uradni list RS, št. 77/95), če bodo predlogi za vpis stavbe v zemljiško knjigo vloženi na zemljiško knjigo najkasneje v roku šest mesecev po uveljavitvi tega pravilnika.

48. člen

(prvi vpis stavbe, kadar so posamezni deli stavbe že vpisani po zakonu o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe v zemljiško knjigo)

(1) Elaborat za prvi vpis stavbe, kadar so posamezni deli že vpisani po zakonu o posebnih pogojih za vpis lastninske pravice na posameznih delih stavbe v zemljiško knjigo (Uradni list RS, št. 89/99 in 97/01 - v nadaljnjem besedilu: ZPPLPS), se izdela tako, da skupaj z že evidentiranimi deli stavbe predstavlja celoto.

(2) Če je etažni načrt delov stavbe, ki so že evidentirani v posebni evidenci stavb in delov stavb, izdelalo geodetsko podjetje, se v kataster stavb vpiše številka dela stavbe, ki je že določena.

(3) Če je etažni načrt delov stavbe, ki so že evidentirani v posebni evidenci stavb in delov stavb, izdelal imetnik pravice na posameznem delu stavbe sam, se v kataster stavb vpiše že določena številka dela stavbe z opombo »ZPPLPS«.

49. člen

(postopek prvega vpisa stavbe, kadar so posamezni deli že vpisani po ZPPLPS)

(1) Geodetska uprava dopolni etažne načrte delov stavbe, ki so že vpisani po ZPPLPS, če je to potrebno, in izvede vpis stavbe pod pogoji in na način, kot je določen za prvi vpis stavbe, ter določi številke delov stavbe tistim delom stavbe v stavbi, ki še niso bili vpisani po ZPPLPS.

(2) O številkah delov stavbe, ki še niso bili vpisani po ZPPLPS, in o pripadajočih površinah geodetska uprava obvesti lastnike stavbe in delov stavb ter pristojno zemljiškoknjižno sodišče. V obvestilu posebej opozori na vpise na podlagi etažnih načrtov, ki so jih izdelali imetniki pravice na posameznih delih stavbe sami.

7. VELJAVNOST PRAVILNIKA

50. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 451-00-5/01

Minister
za okolje in prostor
mag. Janez Kopač l. r.

PRILOGE

Prva stran elaborata

Obrazec K-0**Elaborat za vpis podatkov v kataster stavb**

Ime katastrske občine	
Šifra katastrske občine	
Identifikacijska številka stavbe	

Vrsta elaborata	
-----------------	--

Podjetje, ki je elaborat izdelalo

Ime podjetja	
Identifikacijska številka podjetja	

Ta elaborat ima strani!

Elaborat potrjuje

Ime in priimek	
Datum:	
Žig	
Podpis	

**Povezava z zemljiškim katastrom
in registrom prostorskih enot**

Datum:

Obrazec K-1

Ime katastrske občine	
Šifra katastrske občine	
Identifikacijska številka stavbe	

Podatki o parcelah

Šifra katastrske občine	Ime katastrske občine	parcela	opis povezave stavb in parcele

Podatki o hišnih številkah

naselje			
ulica			
hišna številka, dodatek k hišni številki			

Lega in oblika stavbe

Datum:

Obrazec K-2

Ime katastrske občine	
Šifra katastrske občine	
Identifikacijska številka stavbe	

Tloris stavbe

M =

Koordinate točk tlorisa v metrih					
Številka	y	x	Številka	y	x

Višine stavbe: nadmorska višina v metrih			Navpičen prerez:
višina najnižje točke stavbe	H1		
višina najvišje točke stavbe	H2		
karakteristična višina na površini zemljišča	H3		
Število etaž			

Leto zgraditve stavbe:		Leto zadnje prenove stavbe	
------------------------	--	----------------------------	--

Komunalna opremljenost stavbe	vodovod		elektrika		telefon	
	kanalizacija		plin		kabelska televizija	
	mala čistilna naprava		daljinsko ogrevanje		centralno ogrevanje	

Material in nosilna konstrukcija stavbe	opeka		les		mešani materiali	
	beton, železobetón		kamen		drug material	

Načrt stavbe in delov stavbe

Datum:

Obrazec K-3

Ime katastrske občine	
Šifra katastrske občine	
Identifikacijska številka stavbe	

--	--

Deli stavbe

Številka dela stavbe	Površina m ²	Dejanska raba dela stavbe	Številka etaže	Število sob	Kuhinja	Kopalnica	Stranišče	Naselje	Ulica	Hišna številka

Površina stavbe v kvadratnih metrih

Stanovanjska raba	Nestanovanjska raba	Skupna raba	Skupna površina stavbe

Lastniki / upravljavci dela stavbe

Številka dela stavbe	Ime Priimek Firma	Lastnik Verjetni lastnik Upravljavec	Matična številka	Naslov

Načrt dela stavbe

Datum:

Obrazec K-4

Ime katastrske občine	
Šifra katastrske občine	
Identifikacijska številka stavbe	

Številka etaže	
Številke delov stavbe	

Obrazec K-5

Datum:

Sprememba podatkov o delih stavb

Ime katastrske občine	
Šifra katastrske občine	
Identifikacijska številka stavbe	

Deli stavbe

Staro stanje		Novo stanje										Opis spremembe	
Številka stavbe	Številka dela stavbe	Številka dela stavbe	Površina m ²	Dejanska raba dela stavbe	Številka etaže	Število sob	Kuhinja	Kopalnica	Stranišče	Naselje	Ulica		Hišna številka

Novi podatki o lastnikih / upravljalcih delov stavbe

Številka dela stavbe	Ime Priimek Firma	Lastnik Verjetni lastnik Upravljaec	Matična številka	Naslov

Prijava za vpis registrskih podatkov

Obrazec R-1

Ime priimek Firma	
Naslov	

Kot lastnik stavbe – lastnik dela stavbe – najemnik stavbe ali dela stavbe - upravnik stavbe – investitor gradnje stavbe prijavljam(o) vpis podatkov o stavbi in njenih delih.

Naslov stavbe	
Katastrska občina, parcela	

Leto zgraditve stavbe:		Leto zadnje prenove stavbe	
---------------------------	--	-------------------------------	--

Komunalna opremljenost stavbe	vodovod		elektrika		telefon	
	kanalizacija		plin		kabelska televizija	
	mala čistilna naprava		daljinsko ogrevanje		centralno ogrevanje	

Material in nosilna konstrukcija stavbe	opeka		les		mešani materiali	
	beton, železobetons		kamen		drug material	

Deli stavbe

Številka dela stavbe	Površina m ²	Dejanska raba dela stavbe	Številka etaže	Število sob	Kuhinja	Kopalnica	Stranišče	Naselje	Ulica	Hišna številka

Lastniki / upravljavci dela stavbe

Številka dela stavbe	Ime Priimek Firma	Lastnik Verjetni lastnik Upravljavec	Matična številka	Naslov

Datum:

Podpis

Vpis registrskih podatkov

Datum:

Obrazec R-1

Ime katastrske občine	
Šifra katastrske občine	
Identifikacijska številka stavbe	

Podatki o parcelah

Šifra katastrske občine	Ime katastrske občine	parcela	Opis povezave stavb in parcele

Podatki o hišnih številkah

Naselje			
Ulica			
hišna številka			

Tloris stavbe**M =**

Koordinate točk tlorisa v metrih					
Številka	y	x	Številka	y	X

Prijava za vpis spremembe registrskih podatkov**Obrazec R-2**

Ime priimek	
Firma	
Naslov	

Kot lastnik stavbe – lastnik dela stavbe – najemnik stavbe ali dela stavbe - upravnik stavbe – investitor gradnje stavbe prijavljam(o) spremembo podatkov o stavbi in njenih delih.

Podatki o stavbi iz katastra stavb

Ime katastrske občine	
Šifra katastrske občine	
Identifikacijska številka stavbe	

Naslov stavbe	
Katastrska občina, parcela	

Leto zgraditve stavbe:		Leto zadnje prenove stavbe	
-------------------------------	--	-----------------------------------	--

Komunalna opremljenost stavbe	vodovod		elektrika		telefon	
	kanalizacija		plin		kabelska televizija	
	mala čistilna naprava		daljinsko ogrevanje		centralno ogrevanje	

Material in nosilna konstrukcija stavbe	opeka		les		mešani materiali	
	beton, železobetons		kamen		drug material	

Deli stavbe

Številka dela stavbe	Dejanska raba dela stavbe	Številka etaže	Številka sob	Kuhinja	Kopalnica	Stranišče	Naselje	Ulica	Hišna številka

Novi lastniki / upravljavci dela stavbe

Številka dela stavbe	Ime Priimek Firma	Lastnik Verjetni lastnik Upravljavec	Matična številka	Naslov

Opis spremembe	
-----------------------	--

Datum:

Podpis

623. Navodilo o sistemskem obratovanju distribucijskega omrežja za električno energijo

Na podlagi tretjega odstavka 40. člena energetskega zakona (Uradni list RS, št. 79/99 in 8/00) izdaja minister za okolje in prostor

**NAVODILO
o sistemskem obratovanju distribucijskega omrežja za električno energijo****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

S tem navodilom se predpisuje sistem obratovanja za elektroenergetska distribucijska omrežja, naloge upravljalca distribucijskega omrežja, opredeljuje storitev prenosa električne energije po distribucijskem omrežju, postopki za sistemske storitve, obratovanje in razvoj distribucijskega omrežja, pogoji in postopek za priključitev na distribucijsko omrežje, pogoji za dostop do distribucijskega omrežja, baza podatkov in njihova zaupnost analize ter poročila objave.

To navodilo se označi s skrajšano oznako SONDO-E (sistemska obratovalna navodila distribucijskega omrežja za električno energijo).

2. člen

To navodilo velja za družbe Elektro Celje, d.d., Elektro Gorenjska, d.d., Elektro Ljubljana, d.d., Elektro Maribor, d.d. in Elektro Primorska, d.d. in uporabnike distribucijskega elektroenergetskega omrežja.

3. člen

V tem navodilu imajo posamezni izrazi naslednji pomen:

Interni akt

Je akt, s katerim se urejajo zlasti razmerja med izvajalci gospodarskih javnih služb distribucije, upravljanja distribucijskega omrežja ter dobave električne energije tarifnim odjemalcem.

Izpad

Pomeni slučajen, z okvaro pogojen prehod nekega dela omrežja v stanje, ko to ni sposobno opravljati svoje funkcije.

Ločilno mesto

Je mesto, ki je namenjeno za povezavo ali ločitev med omrežjem, ki ga upravlja upravljelec distribucijskega omrežja in omrežjem, ki ga upravlja upravljelec prenosnega omrežja ali napravami uporabnikov.

Merilne naprave

So naprave za merjenje in registracijo porabe električne energije. Merilne naprave morajo ustrezati zakonsko določenim zahtevam.

Moteno obratovanje in razpad

So vsa stanja omrežja, ki so različna od normalnega obratovanja omrežja.

Motnje pri obratovanju

Se odražajo kot:

- stanje, ko niso napajani vsi odjemalci;
- odstopanje kakovosti električne energije od referenčnih vrednosti.

Normalno obratovanje

Je obratovanje, ko so:

- vsi odjemalci napajani;
- vse veličine v dovoljenih mejah.

Odjemalec

Je pravna ali fizična oseba, ki je na pogodbeni osnovi oskrbovana z električno energijo. Ta izraz se uporablja le za prejemnike energije – tako upravičene kot tudi tarifne, ne pa tudi za proizvajalce.

Pogodba o dobavi električne energije

Je pogodba, ki se sklepa med dobaviteljem tarifnim odjemalcem in posameznim tarifnim odjemalcem. Pogodba vsebuje za vsako prevzemno-predajno mesto poleg količin električne energije tudi splošne in tehnične pogoje dobave ter komercialne pogoje.

Pogodba o dostopu do distribucijskega omrežja

Je pogodba, ki jo skleneta upravljelec omrežja in uporabnik omrežja. Z njo pridobi uporabnik omrežja za določen čas zagotovljen dostop do distribucijskega omrežja za določeno količino energije ob določenem času in v določeni smeri. Pogoji za sklenitev te pogodbe je pogodba o nakupu ali prodaji električne energije.

Pogodba o priključitvi na distribucijsko omrežje

Je pogodba, ki jo skleneta upravljelec distribucijskega omrežja in uporabnik distribucijskega omrežja in dokončno zagotovi delovanje omrežja v skladu s predpisi, specificira nedopustne povratne vplive glede na konkretno vgrajene naprave, dokončno določa način merjenja električne energije na prevzemno-predajnih mestih in ureja najpomembnejša organizacijska vprašanja. Sestavni del pogodbe o priključitvi so po potrebi tudi obratovalna navodila.

Prevzemno-predajno mesto

Je mesto opremljeno z ustreznimi merilnimi napravami, ki zagotavlja potrebne podatke za obračun električne energije in nadzor realizacije vozniških redov.

Priključno mesto

Je stično mesto proizvajalca ali odjemalca z javnim omrežjem. Uporabniki omrežja imajo lahko priključna mesta v omrežju v več točkah prenosnega ali distribucijskega omrežja.

Stično mesto

Je točka povezave med omrežjem in odjemalcem ali proizvajalcem ali med dvema omrežjema.

Soglasje za priključitev

Je soglasje, ki ga izda upravljelec distribucijskega omrežja in vsebuje pogoje za priključitev na energetska omrežja.

Tarifni odjemalec

Je odjemalec, ki po energetskega zakonu ni upravičeni odjemalec.

Upravičeni odjemalec

Je odjemalec, ki lahko prosto izbira dobavitelja po določbah energetskega zakona.

Uporabnik distribucijskega omrežja

Je pravna ali fizična oseba, ki ima po določbah energetskega zakona in uredbe o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb s področja distribucije električne energije (Uradni list RS, št. 54/00, 31/00 in 99/01) pravico dostopa do omrežja.

4. člen

Tehnične in organizacijske zahteve za priključitev, dostop in uporabo distribucijskega omrežja obsegajo standarde, predpise ter interne organizacijske predpise in navodila javnega podjetja za distribucijo električne energije.

5. člen

Upravljalcu distribucijskega omrežja služi to navodilo kot osnova za urejanje enakopravnega dostopa uporabnikov omrežja do distribucijskega omrežja in na trg električne energije.

6. člen

S tem navodilom se določajo minimalne zahteve za usklajeno delovanje distribucijskih omrežij s sosednjimi distribucijskimi omrežji, s prenosnim omrežjem, s proizvajalci in z omrežjem odjemalcev. Upravljalec distribucijskega omrežja lahko presega te minimalne zahteve, če na ta način dosega višji razred kakovosti opravljanja storitev.

7. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja in vsi ostali uporabniki omrežja morajo pri vodenju in obratovanju distribucijskega omrežja upoštevati predpisane minimalne zahteve.

II. NALOGE UPRAVLJALCA DISTRIBUCIJSKEGA OMREŽJA

8. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja je odgovoren za obratovanje svojega omrežja v skladu z določili energetskega zakona. Naloga upravljalca distribucijskega omrežja je zagotavljati varnost in zanesljivost obratovanja distribucijskega omrežja glede na okolje ter kakovostno dobavo električne energije odjemalcem skladno z izpolnjevanjem minimalnih tehničnih in organizacijskih zahtev za priključitev, dostop in uporabo distribucijskega omrežja.

9. člen

Meja pristojnosti upravljanja elektroenergetskega omrežja upravljalca distribucijskega omrežja je od stične točke med upravljalcem prenosnega omrežja in upravljalcem distribucijskega omrežja (v skladu s sistemskimi obratovalnimi navodili za prenosno elektroenergetsko omrežje) ter na drugi strani pri proizvajalcih in odjemalcih električne energije na merilnem mestu. Pri proizvajalcih električne energije vključuje pristojnost upravljalca distribucijskega omrežja tudi ločilno mesto.

10. člen

Določbe v tem navodilu se smiselno uporabljajo tudi pri izdelavi soglasja za priključitev in pri pripravi vseh potrebnih pogodb z uporabniki omrežja.

11. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja mora zagotavljati obratovanje svojega omrežja in razdeljevati električno energijo uporabnikom omrežja s primerno kakovostjo, z ustreznimi stroški, ter zanesljivo in okolju prijazno.

12. člen

Distributer električne energije mora priključiti na svoje omrežje vse uporabnike omrežja v okviru dobavnih pogojev, razen če obstajajo za takšno priključitev tehnični ekonomski in tehnični vzroki, ki ne dopuščajo priključitve. Če upravljalec distribucijskega omrežja ne more izdati soglasja za priključitev na električno energetska omrežje, izda sklep o zavrnitvi.

13. člen

Če razdeljevanje električne energije uporabnikom omrežja ogroža obratovanje distribucijskega omrežja in zanesljivost dobave električne energije, mora upravljalec distribucijskega omrežja ustrezno ukrepati za odpravo vzroka.

14. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja lahko ustavi dobavo električne energije z odklopom od omrežja v primerih, ki jih določa energetski zakon in podzakonski akti.

15. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja ima naslednje naloge:

1. vodenje in obratovanje distribucijskega omrežja,
2. zagotavljanje dostopa do omrežja upravičenim odjemalcem in proizvajalcem električne energije,
3. zagotavljanje sistemskih storitev in
4. prednostno dispečiranje za kvalificirane proizvajalce, priključene na distribucijsko omrežje.

16. člen

Vodenje obratovanja distribucijskega elektroenergetskega sistema obsega zlasti:

1. nadzor in krmiljenje distribucijskega elektroenergetskega sistema,
2. načrtovanje obratovanja, izdelave in obvladovanje obremenitvenih diagramov,
3. koordinacijo vodenja obratovanja distribucijskega elektroenergetskega sistema s sosednjimi sistemi,
4. zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja distribucijskega elektroenergetskega sistema,
5. izvajanje ostalih sistemskih storitev,
6. koordiniranje vzdrževanja distribucijskega elektroenergetskega sistema in sosednjih sistemov,
7. načrtovanje, vzdrževanje in nadzor zaščitnih naprav v distribucijskem elektroenergetskem sistemu ter analize delovanja zaščite,
8. koordiniranje dela z vzdrževalci na terenu in odzivanje na sporočila odjemalcev,
9. izvajanje predpisanih ukrepov omejevanja obtežb in porabe,
10. planiranje vzdrževanje in nadzor naprav za zajem in prenos števnih in obratovalnih meritev v distribucijskem elektroenergetskem sistemu,
11. zagotavljanje dostopa do omrežja,
12. prednostno dispečiranje,
13. ustavitev dobave električne energije v primerih ki jih določa energetski zakon,
14. analizo izpadov, okvar in izdelava obratovalne statiske,
15. nadzor kakovosti dobavljene električne energije in
16. zagotavljanje pokrivanja električnih izgub v omrežju.

III. STORITVE PRENOSA ELEKTRIČNE ENERGIJE PO DISTRIBUCIJSKEM OMREŽJU

17. člen

Uporabniki v postopku prenosa električne energije po distribucijskem omrežju so proizvajalci, odjemalci, trgovci z električno energijo, zastopniki in posredniki.

18. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja zagotavlja uporabnikom distribucijskega omrežja dostop do omrežja kot osnovo za zagotovitev električne moči in dobave energije na trgu električne energije na prevzemno-predajnih mestih.

19. člen

Pred priključitvijo na distribucijsko omrežje si mora uporabnik distribucijskega omrežja pridobiti soglasje za priključitev na omrežje.

20. člen

Po izdelanem priključku, izpolnitvi pogojev iz soglasja za priključitev in vloženi vlogi za priključitev sledi pregled priključka, podpis pogodbe o priključitvi ter priključitev na distribucijsko omrežje. Pogoje za priključitev na distribucijsko omrežje določa akt, ki ureja splošne pogoje za dobavo in odjem električne energije.

21. člen

Upravičeni odjemalec, dobavitelj tarifnim odjemalcem, proizvajalec ali v njihovem imenu in za njihov račun zastopnik, posrednik ali trgovec sklene z upravljalcem distribucijskega omrežja pogodbo o dostopu do distribucijskega omrežja, s katero pridobi za določen čas zagotovljen dostop do distribucijskega omrežja za določeno količino energije ob določenem času in v določeni smeri. Pred sklenitvijo pogodbe o dostopu je potrebno pri upravljalcu distribucijskega omrežja vložiti zahtevo za dostop do distribucijskega omrežja, ki vsebuje vse potrebne podatke za sklenitev pogodbe o dostopu. Vlogi je potrebno priložiti pogodbo o nakupu električne energije.

22. člen

Upravičeni odjemalec ali proizvajalec brez možnosti registriranja poteka porabe ali proizvodnje v 15-minutnih razmakih, v prehodnem obdobju predloži k pogodbi o dostopu do distribucijskega omrežja svoj nadomestni diagram.

23. člen

Dobavitelj tarifnim odjemalcem napoveduje vozni red upravljalca distribucijskega omrežja, tvori pa ga s pomočjo nadomestnih obremenitvenih diagramov.

24. člen

Kvalificirane proizvajalce električne energije upravitelj distribucijskega omrežja obravnava po enakih postopkih kot ostale uporabnike, pri čemer mora spoštovati vse prednosti glede izravnave ponudb, katere jim omogoča energetska zakon in uredba o načinu izvajanja gospodarskih javnih služb s področja distribucije električne energije.

25. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja na podlagi podatkov, pridobljenih od organizatorja trga in uporabnikov omrežja, evidentira, preverja izvedljivost voznih redov, jih usklajuje ter sodeluje z upravljalcem prenosnega omrežja.

IV. SISTEMSKE STORITVE

26. člen

Sistemske storitve so storitve, ki so za delovanje distribucijskega omrežja nujno potrebne pri oskrbi odjemalcev z električno energijo. Za vse uporabnike jih opravlja upravitelj distribucijskega omrežja, ki skrbi za zagotovitev dobave električne energije ter kakovostno oskrbo odjemalcev. Sistemske storitve so:

1. vodenje obratovanja distribucijskega elektroenergetskega sistema,
2. regulacija napetosti,
3. razbremenitve vodov s spreminjanjem konfiguracije omrežja,
4. ponovna vzpostavitev oskrbe z električno energijo in
5. pokrivanje izgub v omrežju.

V okviru posebnih sistemskih storitev upravitelj distribucijskega omrežja za individualne uporabnike zagotavlja naslednje sistemske storitve:

1. izravnava nedovoljenih odstopanj od voznih redov preko meja določenih oziroma dogovorjenih polj,
2. ugotavljanje prekomerno odvzete jalove energije in
3. zagotavljanje nadstandardne kakovosti električne energije.

27. člen

Če sistemske storitve individualno zagotavljajo proizvajalci ali odjemalci, jim pripada ustrezno nadomestilo, ki se določi v pogodbi o dostopu do distribucijskega omrežja.

28. člen

Če je mogoče natančno ugotoviti, kateri uporabnik uporablja določeno sistemsko storitev in v kolikšnem obsegu, mu upravitelj distribucijskega omrežja glede na velikost storitve neposredno zaračuna stroške storitve.

29. člen

Sistemske storitve, ki jih ni mogoče individualizirati na proizvodni ali odjemni strani, morajo plačevati vsi uporabniki, ki so priključeni na omrežje.

30. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja mora imeti zaradi zanesljivega obratovanja nadzor nad sistemskimi storitvami v distribucijskem omrežju ter določa, kdo in kdaj zagotovi določeno sistemsko storitev.

31. člen

Na podlagi letnih planov obratovanja agregatov proizvajalcev se upravitelj distribucijskega omrežja in upravičeni odjemalci dogovorijo o medsebojnih pogojih za zagotovitev individualnih sistemskih storitev. Ti pogoji so sestavni del pogodbe o dostopu do distribucijskega omrežja.

32. člen

Na osnovi predvidenih potreb naroči upravitelj distribucijskega omrežja potrebne sistemske storitve. Izbor dobaviteljev sistemskih storitev sledi načelu minimalnih stroškov obratovanja omrežja pri prenosu električne energije.

33. člen

K nalogam vodenja obratovanja distribucijskega elektroenergetskega sistema sodi tudi načrtovanje, vzdrževanje in nadzor nad delovanjem teleinformatičnih naprav.

Pri vodenju obratovanja distribucijskega elektroenergetskega sistema sodeluje upravitelj distribucijskega omrežja z upravljalcem prenosnega omrežja, ostalimi upravljalci distribucijskih omrežij in pooblaščenimi osebami uporabnikov.

34. člen

Sistemska storitev vodenja obratovanja služi na posameznih napetostnih nivojih vsem neposredno in posredno priključenim uporabnikom omrežja. Ta storitev se ne šteje za individualno.

35. člen

Upravitelj prenosnega omrežja mora ohranjati frekvenco za regulacijsko območje.

36. člen

Regulacija napetosti ohranja napetostno ravnotežje znotraj predpisanih mej pri oskrbi z električno energijo, za katero odgovarjata upravitelj distribucijskega omrežja in upravitelj prenosnega omrežja. Pri regulaciji napetosti sodelujejo še odjemalci in proizvajalci ob koordinaciji upravljalca prenosnega omrežja.

37. člen

Dopustne vrednosti napetosti se gibljejo v mejah, kot jih določa standard SIST EN 50160. Izjemoma sme napetost odstopati od nazivne napetosti za večji odstotek, vendar ne več kot 15% pri okvarah na elektroenergetskih objektih distributerja.

38. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja mora izravnati in kompenzirati porabo jalove energije v svojih omrežjih, pri čemer mora s priključenimi proizvajalci in odjemalci doseči ustrezno kompenzacijo v omrežju. Upravitelj distribucijskega omrežja pogodbeno določi odjemalcem in proizvajalcem pogoje kompenzacije tako, da je zagotovljena napetost v predpi-

sanih mejah na ustreznih napetostnih nivojih in prevzemno-predajnih mestih.

39. člen

Sistemska storitev regulacije napetosti je na voljo vsem uporabnikom omrežja in ni individualnega značaja. Kolikor odjemalec zahteva in naprave to omogočajo, se lahko regulacija napetosti izvaja kot individualna storitev.

40. člen

Uporabniki omrežja se lahko individualno dogovorijo z upraviteljem distribucijskega omrežja o prejemu ali dobavi jalove energije.

41. člen

Za zagotovitev zanesljivosti napajanja upravitelj distribucijskega omrežja, v okviru možnosti, razbremenjuje vode s spreminjanjem konfiguracije omrežja.

42. člen

Sistemska storitev za razbremenitev vodov služi vsem uporabnikom distribucijskega omrežja, ki so neposredno ali posredno priključeni na omrežje upravitelca distribucijskega omrežja in se ne obravnava kot individualna storitev.

43. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja zagotavlja zanesljivo obratovanje omrežja in njegovo ponovno vzpostavitev po razpadu in mora zato izdelati ustrezne organizacijske predpise in navodila za preventivne in korektivne ukrepe ob izrednih obratovalnih stanjih.

44. člen

Sistemska storitev za ponovno vzpostavitev oskrbe z električno energijo služi vsem uporabnikom distribucijskega omrežja, ki so neposredno ali posredno priključeni na omrežje distribucijskega omrežja in se ne obravnava kot individualna storitev.

V primeru višje zahtevane stopnje zanesljivosti oskrbe z električno energijo, kot je določeno v tem navodilu, se uporabnik in upravitelj distribucijskega omrežja dogovorita o izvedbi in ceni zagotavljanja take individualne storitve.

45. člen

Sistemska storitev pokrivanja izgub služi vsem uporabnikom omrežja, ki so neposredno ali posredno priključeni na distribucijsko omrežje in se ne obravnava kot individualna storitev.

46. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja izračunava izgube električne energije v distribucijskem omrežju. Za pokrivanje izgub v svojem omrežju lahko upravitelj distribucijskega omrežja sklene pogodbo neposredno s proizvajalci ali na organiziranem trgu električne energije. Nadomestilo za pokrivanje izgub električne energije v omrežju je sestavni del omrežnine distribucijskega omrežja.

V. OBRATOVANJE DISTRIBUCIJSKEGA OMREŽJA

47. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja skrbi za tehnološko posodabljanje sistema vodenja. Distribucijsko omrežje, ki ga vodi, mora biti tehnično-ekonomsko optimalno, zanesljivo in varno. Gospodarska javna služba za distribucijo električne energije mora zagotoviti ustrezno načrtovanje razvoja distribucijskega omrežja, njegovo izgradnjo ter vzdrževanje.

48. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja je dolžan skleniti pogodbo o prevzemu distribucijskega omrežja v upravljanje z vsako pravno ali fizično osebo, ki ima v skladu s predpisi pravico opravljati distribucijo električne energije.

49. člen

V okvirih načrtovanja obratovanja poskrbi upravitelj distribucijskega omrežja za vodenje obratovanja s hitrim obvladovanjem motenj in okvar, s čimer se smatra tudi vzdrževalna dela v omrežju in priključevanje novih delov omrežja. Naloga upravitelca distribucijskega omrežja je pravočasno usklajevanje vzdrževanja postrojev proizvajalcev, prenosa in distribucije v okviru zanesljivega obratovanja distribucijskega omrežja.

50. člen

Obratovanje omrežja načrtuje upravitelj distribucijskega omrežja v skladu s sigurnostnim kriterijem n-1, razen pri načrtovanju nizkonapetostnega omrežja.

51. člen

Sigurnostni kriterij n-1 je v 110 kV omrežjih izpolnjen, če je ob izpadu 110 kV voda, postroja ali transformatorja mogoče v kratkem času preprečiti:

1. stalno prekoračitev obremenitve elementov distribucijskega elektroenergetskega sistema, ki lahko ogrozijo sigurnost distribucijskega elektroenergetskega sistema, možnost okvar in zmanjševanje življenjske dobe distribucijskega elektroenergetskega sistema in
2. daljšo prekinitev dobave električne energije kljub razpoložljivi rezervi na nižjih napetostnih nivojih distribucijskega omrežja.

52. člen

Sigurnostni kriterij n-1 je v srednjenapetostnih omrežjih izpolnjen, če je ob izpadu srednjenapetostnih voda ali postroja možno preprečiti:

1. stalno prekoračitev obremenitve elementov distribucijskega elektroenergetskega sistema v srednjenapetostnem omrežju in
2. daljšo prekinitev dobave električne energije izven okvarjenega sektorja v zaznamkanem srednjenapetostnem omrežju.

53. člen

Sigurnostni kriterij n-1 zajema izpad le enega elementa distribucijskega elektroenergetskega sistema.

54. člen

Vodenje obratovanja distribucijskega omrežja omogoča obvladovanje in omejevanje vpliva motenj in okvar v okviru razpoložljivih obratovalnih možnosti in sledi določitvam načrtovanja obratovanja.

55. člen

Za zagotovitev zanesljivega delovanja omrežja se morajo stikalne manipulacije izvajati po planu, ki se pripravi v sklopu načrtovanja vodenja obratovanja.

56. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja skrbi za optimalne obremenitve v omrežju z ustreznim razklopom omrežja.

57. člen

Naloge vodenja obratovanja distribucijskega omrežja operativno izvajajo distribucijski centri vodenja.

58. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja vodi obratovanje svojega omrežja, tako da upošteva svoje obveznosti glede prenosa električne energije po distribucijskem omrežju z upošteva-

njem zahtev, da se napetosti, bremenski in kratkostični toki ter druge veličine ohranjajo v dovoljenih mejah.

59. člen

Pri napovedanih izklopih pomembnejših delov distribucijskega omrežja se morajo obvestiti uporabniki distribucijskega omrežja in prizadeti sosednji upravljalci distribucijskih omrežij.

60. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja sme začasno odstopiti od sigurnostnega kriterija n-1, če je to potrebno zaradi vzdrževalnih del, rekonstrukcij ali priključitev novih delov omrežja in postrojev.

61. člen

Dolžnost upravljalca distribucijskega omrežja pri odpravi motenj in posledic razpada je, da izvede vse potrebne stikalne manipulacije za omejitev motenj in razpada ter za ponovno vzpostavitev preskrbe odjemalcev z električno energijo v cilju zagotovitve zanesljivega delovanja omrežja, kar ima prednost pred posebnimi in posamičnimi interesi uporabnikov omrežja.

62. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja izdela interni organizacijski predpis in navodila za nadzor ter ukrepanje ob motnjah ali razpadih. Ukrepe ob motnjah ali razpadih koordinira s pristojnim upravljalcem prenosnega omrežja in uporabniki.

63. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja izdela navodila za preprečevanje in odpravljanje preobremenitev v omrežju.

64. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja si pridrži pravico do ukrepov, ki so potrebni za vzdrževanje napetosti. K tem ukrepom sodi tudi pogodbeno dogovorjeno razbremenjevanje omrežja.

65. člen

Če obstaja nevarnost, da se motnja razširi, je upravljalec distribucijskega omrežja upravičen za kratek čas izklopiti določene dele omrežja.

66. člen

Ko je ogrožena zanesljivost obratovanja ali obstaja nevarnost razpada elektroenergetskega sistema, je upravljalec distribucijskega omrežja dolžan po navodilih upravljalca prenosnega omrežja, v skladu z uredbo o omejevanju obtežb in porabe električne energije v elektroenergetskem sistemu (Uradni list RS, št. 42/95) omejevati moč in porabo odjemalcev v naslednjih primerih:

1. zaradi preprečitve razpada elektroenergetskega sistema,
2. zaradi izpada večjih proizvodnih zmogljivosti ali zaradi znižanja proizvodnje električne energije iz ekoloških razlogov in
3. zaradi pomanjkanja električne energije.

VI. RAZVOJ DISTRIBUCIJSKEGA OMREŽJA IN IZMENJAVA PODATKOV

67. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja zagotavlja dostop do omrežja, prenosno zmogljivost, obvladovanje kratkostičnih tokov ter varno in zanesljivo obratovanje distribucijskega omrežja.

68. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja mora izvajati analize zasedenosti omrežja ter posredovati podatke in rezultate distributerju električne energije, ki vsaki dve leti pripravi načrt razvo-

ja distribucijskega omrežja in po pridobljenih podatkih stalno spremljati in analizirati zanesljivost oskrbe.

69. člen

Koncept varnosti in zanesljivosti mora upoštevati tehnične in obratovalne pogoje distribucijskih omrežij posebej na povezovalnih mestih s postroji proizvajalcev in odjemalcev, prenosnim omrežjem in omrežji sosednjih distribucijskih podjetij.

70. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja določi potrebne tehnične parametre zaščitne, telekomunikacijske in teleinformatične naprave, ki morajo pravilno funkcionirati v vseh obratovalnih razmerah.

71. člen

Z nastavitvami in preizkusi se morajo zaščita, telekomunikacije, teleinformatika in avtomatika prilagoditi značilnim obratovalnim razmeram ob motnjah in okvarah. Koncept zaščite mora zajemati ločilna mesta med distribucijskim omrežjem ter prenosnim omrežjem, postroji proizvajalcev in odjemalcev.

72. člen

Koncepti zaščite morajo biti usklajeni tudi s sosednjimi omrežji.

73. člen

Distributer električne energije mora na 110 kV nivoju graditi svoje omrežje in postroje po kriteriju n-1.

74. člen

Na srednenapetostnem nivoju se omrežje praviloma gradi v obliki zank po kriteriju n-1.

75. člen

Za potrebe načrtovanja obratovanja in razvoja si podatke izmenjujejo: distributer električne energije, upravljalec distribucijskega omrežja, upravljalec prenosnega omrežja in dobavitelj električne energije tarifnim odjemalcem.

76. člen

Potrebni podatki za obratovanje in razvoj omrežja se črpa iz soglasij o priključitvi, pogodb o priključitvi in pogodb o dostopu do distribucijskega omrežja.

77. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja izmenjuje z upravljalcem prenosnega omrežja podatke na stičnih mestih, in sicer:

1. vrednosti tokov, napetosti, moči in električne energije,
2. položajne signalizacije stikalnih naprav,
3. podatke o delovanju zaščite in
4. ostale podatke o dogajanjih na stičnih mestih.

VII. POGOJI IN POSTOPEK ZA PRIKLJUČITEV NA DISTRIBUCIJSKO OMREŽJE

78. člen

Pred priključitvijo na distribucijsko omrežje upravljalec distribucijskega omrežja uporabniku distribucijskega omrežja na osnovi vloge za izdajo soglasja za priključitev v upravnem postopku izda soglasje za priključitev.

79. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja mora preveriti ali normalno stanje distribucijskega omrežja ustreza glede parametrov kot so kratkostični tok, omrežna impedanca, zanesljivost itd., načrtovani obremenitvi in načinu obratovanja na prevzemno-predajnih mestih, možnosti priključitve postroja proizvajalca

ali odjemalca brez ogrožanja zanesljivosti napajanja in nedopustnih povratnih vplivov s stališča določil o kakovosti električne energije na njegovo omrežje.

80. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja predloži ustrezno tehnično rešitev za priklop na distribucijsko omrežje v okviru interne tipizacije omrežnih priključkov, če razmere na prevzemno-predajnih mestih ustrezajo, da lahko postroji proizvajalca in odjemalca obratujejo pod zgoraj navedenimi pogoji. Pogoji obsegajo postopek vključevanja v omrežje, priključno napetost in merilne naprave. Določeni tehnični podatki postanejo tudi sestavni del pogodbe o priključitvi na omrežje.

81. člen

Pri neustreznih omrežnih razmerah se mora upravitelj distribucijskega omrežja posvetovati z odjemalcem, ki želi priključitev. Stranki se dogovorita o primernih prilagoditvenih ukrepih (ojačanje omrežja, ukrepi za povečanje zanesljivosti obratovanja, opremljenosti za omejitev kratkostičnih tokov idr.).

82. člen

V soglasju za priključitev, ki ga izda upravitelj distribucijskega omrežja se navedejo vsi tehnični pogoji, potrebni za izdelavo priključka ter drugi splošni pogoji:

1. nazivna napetost na odjemnem mestu,
2. vrsta priključka in začetno mesto priključka,
3. oprema, ki jo je treba obnoviti ali zgraditi za izvedbo priključka,
4. čas breznapetostnega stanja pri delovanju APV,
5. podatki o parametrih omrežja, na katerega se bo uporabnik priključil (maks. priključna moč in zemeljskostični tok),
6. izvedba zaščitnih ukrepov na distribucijskem omrežju,
7. nazivni tok varovalnih naprav priključka,
8. mesto izvedbe obračunskih meritev električne energije ter obseg merilnih, zaščitnih in kontrolnih naprav,
9. osnovni in dodatni zaščitni ukrepi pred nevarno napetostjo dotika,
10. izvedba krmiljenega odjema in
11. drugi tehnični in splošni pogoji.

83. člen

Veljavnost soglasja za priključitev je časovno omejena.

Soglasja za priključitev ne more pridobiti posrednik, zastopnik ali trgovec, ampak izključno uporabnik distribucijskega omrežja, ker soglasje obravnava pogoje povezane z lastniškimi razmerji.

84. člen

Izdelani priključek mora izpolnjevati pogoje iz soglasja za priključitev.

Če priključek izpolnjuje tehnične ter druge pogoje določene v tem navodilu upravitelj distribucijskega omrežja in uporabnik distribucijskega omrežja skleneta pogodbo o priključitvi na omrežje.

85. člen

Pogoji navedeni v soglasju za priključitev na distribucijsko omrežje veljajo za naprave vseh uporabnikov distribucijskega omrežja, ne glede na napetostni nivo.

86. člen

Določbe pogodbe o priključitvi, ki jo skleneta upravitelj distribucijskega omrežja in uporabnik distribucijskega omrežja, zagotavljajo delovanje omrežja v skladu s predpisi, specificirajo nedopustne povratne vplive glede na konkretno vgrajene naprave, določajo obveznosti in pravice upravitelja distribucijskega omrežja ter uporabnika distribucijskega omrežja glede kvalitete električne energije, dokončno določajo način merjenja električne energije na prevzemno-predajnih mestih, določajo

obveznosti glede medsebojnega obveščanja, določajo potrebne relacije do pogodbe o dostopu do distribucijskega omrežja in urejajo najpomembnejša organizacijska vprašanja.

87. člen

Pogodba o priključitvi vsebuje med drugim tudi komercialne obveznosti (priključnina, ki jo mora odjemalec plačati za priključitev na energetska omrežja ali za povečanje priključne moči).

88. člen

Sestavni del pogodbe o priključitvi so tudi obratovalna navodila, ki morajo vsebovati:

1. splošne podatke o proizvajalcu oziroma odjemalcu,
2. podrobne podatke o vseh napravah z enopolno shemo,
3. ime in funkcijo pooblaščenih oseb,
4. pravice in dolžnosti obeh partnerjev,
5. potek potrebnih stikalnih manipulacij,
6. določitev načina dostopa upravitelja distribucijskega omrežja do naprav in
7. varnostna določila.

Obratovalna navodila morajo biti izdelana za tiste elektroenergetske postroje, ki jih morajo upravljati delavci za katere je obvezno usposabljanje in preizkus znanja skladno s pravilnikom o strokovni izobrazbi, delovnih izkušnjah ter obveznem usposabljanju in načinu preizkusa znanja delavcev, ki opravljajo dela in naloge upravljanja energetskega omrežja (Uradni list SRS, št. 30/83, 31/84 in 1/87).

89. člen

Pri razvoju in obratovanju postrojev proizvajalcev in odjemalcev se je potrebno ravnati po veljavnih standardih in predpisih, podzakonskih aktih ter internih organizacijskih predpisih in navodilih upravitelja distribucijskega omrežja.

90. člen

Tehnične spremembe, spremembe pri obratovanju proizvajalcev električne energije, spremembe v prenosnem omrežju, spremembe postrojev odjemalcev ter bistvene spremembe v obremenitvi omrežja se pogodbeno urejajo.

91. člen

Pri povečavi priključne moči ali spremembi načina obratovanja mora odjemalec ali proizvajalec zaprositi za novo soglasje za priključitev.

92. člen

Vlogo za priključitev na distribucijsko omrežje z vsemi splošnimi in tehničnimi podatki posreduje proizvajalec ali odjemalec upravitelju distribucijskega omrežja.

93. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja pregleda in po potrebi izvede preizkuse ter izda poročilo o skladnosti izvedbe priključka s pogoji, določenimi v soglasju za priključitev, veljavnimi standardi in predpisi ter internimi organizacijskimi predpisi in navodili upravitelja distribucijskega omrežja.

94. člen

Na osnovi vseh podatkov in poročila o skladnosti izvedbe priključka in naprav uporabnika upravitelj distribucijskega omrežja potrdi obratovalna navodila, ki so priloga pogodbi o priključitvi.

95. člen

Če priključek ne izpolnjuje tehničnih pogojev za priključitev, ali če gre za odstopanja od pogojev določenih v soglasju za priključitev, upravitelj distribucijskega omrežja to utemelji in naloži odjemalcu ali proizvajalcu izvedbo dodatnih ali prilagoditvenih ukrepov.

96. člen

Po izpolnitvi vseh pogojev upravljalec distribucijskega omrežja sklene z odjemalcem ali proizvajalcem pogodbo o priključitvi.

Distributer električne energije je dolžan izvesti priključitev na omrežje.

97. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja je odgovoren za merilne naprave na prevzemno-predajnih mestih v sodelovanju z upravljalcem prenosnega omrežja, proizvajalcem in upravičenim odjemalcem, ki v skladu s predpisi zagotavljajo podatke za obračun električne energije. Upravljalec distribucijskega omrežja mora zagotoviti upravičenim odjemalcem in proizvajalcem pogodbeno določen dostop do merilnih mest in merilnih podatkov.

98. člen

Merilne naprave na prevzemno-predajnih mestih pri upravičenih odjemalcih in proizvajalcih morajo zagotavljati:

1. merjenje in registracijo 15-minutnih vrednosti delovne energije, jalove energije in moči,
2. lokalni prikaz obračunskih vrednosti in
3. daljinski prenos podatkov.

V prehodnem obdobju velja na podlagi sklenjene pogodbe za upravičene odjemalce brez merjenja 15-minutnih vrednosti energije nadomestni diagram, vgrajeno pa morajo imeti opremo za merjenje 15-minutne konične obremenitve ali za omejevanje obremenitve.

99. člen

Merilne naprave na prevzemno-predajnih mestih pri upravičenih odjemalcih in proizvajalcih morajo biti tehnološko usklajene z merilnim sistemom pristojnega upravljalca distribucijskega omrežja.

100. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja pri tarifnih odjemalcih zaradi njihovega majhnega odjema praviloma ne meri moči, ampak le električno energijo. Podatke za obračun električne energije upravljalec distribucijskega omrežja pridobiva na podlagi pogodbe o dostopu do distribucijskega omrežja sklenjene z dobaviteljem tarifnim odjemalcem.

101. člen

Merilne naprave in način merjenja dobavljene električne energije podrobneje določa akt, ki ureja splošne pogoje za dobavo in odjem električne energije in interni pravilnik, ki ureja tehnične pogoje za merilno mesto v distribucijskem omrežju za električno energijo.

102. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja postavlja tehnične zahteve za izvedbo, nastavitve in obratovalne pogoje zaščit v distribucijskem omrežju ter za parametre zaščitnih napetostnih in tokovnih transformatorjev.

103. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja usklajuje parametre in nastavitve zaščit na stičnih mestih s prenosnim omrežjem z upravljalcem prenosnega omrežja.

104. člen

Spremembe obratovalnih pogojev se morajo pravočasno upoštevati pri nastavitvah in posodobitvah zaščitne opreme.

105. člen

Uporabniki distribucijskega omrežja morajo upravljalca distribucijskega omrežja pravočasno obveščati o spremembah

obratovalnih pogojev, da ta lahko določa tehnične zahteve iz 103. člena teh navodil.

106. člen

Priključki in prevzemno-predajna mesta na distribucijskem omrežju, vključno s postroji odjemalcev, se morajo zgraditi ob upoštevanju veljavnih standardov in predpisov.

VIII. POSEBNI TEHNIČNI POGOJI ZA PRIKLJUČITEV NA DISTRIBUCIJSKO OMREŽJE

107. člen

Postroji proizvajalcev in odjemalcev električne energije se morajo projektirati, graditi in obratovati tako, da njihovi povratni vplivi (utripanje napetosti, nesimetrija, višje harmonske frekvence itd.), ustrezajo standardu o kakovosti in tehničnim karakteristikam. Zagotovljena mora biti odpornost proti motnjam in vplivom, ki jih določajo norme in standardi. Kriterij kakovosti določa akt, ki ureja splošne pogoje za dobavo in odjem električne energije.

108. člen

Že pred izdelavo novega priključka se praviloma določijo povratni vplivi naprav uporabnikov distribucijskega omrežja, mejne vrednosti pa predpišejo v soglasju za priključitev. Povratne vplive lahko povzročijo tudi spremembe na postrojih uporabnika. V primeru, ko je treba nujno ukrepati proti povratnim vplivom na distribucijsko omrežje, naloži upravljalec distribucijskega omrežja uporabniku distribucijskega omrežja odpravo le-teh.

Upravljalec distribucijskega omrežja lahko po potrebi zahteva preverjanje povratnih vplivov z meritvami.

109. člen

Postroji naprav uporabnikov distribucijskega omrežja ne smejo ovirati prenos informacij in krmilnih signalov po distribucijskem omrežju.

110. člen

Proizvajalci električne energije in lastniki zasilnih agregatov, katerih električna inštalacija je priključena na distribucijsko omrežje potrebujejo soglasje za priključitev upravljalca distribucijskega omrežja. Soglasje določa zaščito pred povratnim napajanjem.

111. člen

Odjemalci morajo na priključnem mestu zagotoviti velikost faznega faktorja od $\cos = 1,0$ do $\cos = 0,95$ induktivno.

112. člen

Prevzemno-predajna mesta in postroji proizvajalcev na distribucijskem omrežju se morajo zgraditi ob upoštevanju veljavnih standardov in predpisov. Postroji morajo biti usposobljeni za paralelno obratovanje z distribucijskim omrežjem. Upravljalec distribucijskega omrežja lahko samo v izjemnih primerih, ki so utemeljeni, odstopa od zahtev. Ukrepe se v takšnih primerih uskladi s tangiranim proizvajalcem.

113. člen

Upravljalec distribucijskega omrežja glede na to, da se proizvajalci na srednjenapetostnem in nizkonapetostnem distribucijskem omrežju praviloma ne vključujejo v opravljanje sistemskih storitev, ne postavlja posebnih zahtev glede delovne in jalove moči, če je že dogovorjena velikost $\cos$.

114. člen

Postopke in pogoje za priključevanje proizvajalcev na distribucijsko omrežje določa upravljalec distribucijskega omrežja.

115. člen

Otočno obratovanje določenih proizvajalcev električne energije z omrežjem in odjemalci opredeljujejo posebna navodila, ki jih sprejme upravitelj distribucijskega omrežja.

116. člen

Ob priključevanju proizvodnih enot na 110 kV distribucijsko omrežje je potrebno upoštevati sistemsko obratovalna navodila prenosnega omrežja za električno energijo.

117. člen

Tabele za izmenjavo podatkov 1A, 1B in 1C, ki so kot Priloga I sestavni del tega navodila, predpisujejo potrebne minimalne zahteve za razvoj omrežij in dimenzioniranje postrojev. Upravitelj distribucijskega omrežja in uporabnik omrežja lahko na podlagi medsebojnega sporazuma presežeta zahteve teh navodil.

118. člen

Ustavitev dobave električne energije ali odklop uporabnikov distribucijskega omrežja izvede upravitelj distribucijskega omrežja v skladu z določili energetskega zakona, splošnih pogojev za dobavo in odjem električne energije in drugih podzakonskih aktov.

IX. POGOJI ZA DOSTOP DO DISTRIBUCIJSKEGA OMREŽJA

1. Postopek uveljavljanja dostopa do distribucijskega omrežja

119. člen

Upravičeni odjemalci in proizvajalci imajo pravico dostopa do distribucijskega omrežja, razen če jim upravitelj distribucijskega omrežja dostopa ne odobri. V imenu in za račun upravičenega odjemalca ali proizvajalca lahko dostop do distribucijskega omrežja uveljavljajo tudi trgovci z električno energijo, zastopnik in posrednik.

120. člen

Dobavitelj tarifnim odjemalcem uveljavlja dostop do distribucijskega omrežja za tarifne odjemalce.

121. člen

Medsebojne relacije med upravitelcem distribucijskega omrežja in uporabnikom ureja pogodba o dostopu do distribucijskega omrežja.

122. člen

S pogodbo o dostopu do distribucijskega omrežja, ki jo skleneta upravitelj distribucijskega omrežja in uporabnik omrežja, pridobi uporabnik za določen čas zagotovljen dostop do distribucijskega omrežja za določeno količino energije ob določenem času in v določeni smeri na točno določenih prevzemno-predajnih mestih. Upravitelj distribucijskega omrežja je dolžan odobriti pravico do dostopa do največje moči, ki jo določa pogodba o priključitvi.

123. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja je dolžan skleniti pogodbo o dostopu tudi v primeru, ko v postopku reševanja spora tako odloči Agencija za energijo.

124. člen

Da upravitelj distribucijskega omrežja pridobi vse potrebne informacije, ki jih potrebuje za izvedbo svoje funkcije v procesu trga z električno energijo ali za pripravo pogodbe o dostopu, ter za vsa predhodna preverjanja, mora uporabnik omrežja predložiti naslednje podatke:

1. ime odjemalca in sedež,
2. ime in sedež proizvajalca,
3. ime, sedež in šifra kupca (ali prodajalca), če ta ni identična s šifro odjemalca ali proizvajalca in je kupec (prodajalec) le njun zastopnik,
4. ime pogodbenega plačnika za storitev dostopa,
5. čas začetka dobave električne energije,
6. čas konca dobave električne energije,
7. naslov prevzemno-predajnega mesta in
8. bloke 15-minutnih srednjih vrednosti moči za vsa prevzemno-predajna mesta za delavnike, sobote in nedelje (vozni red) ali ustrezni nadomestni obremenitveni diagram.

125. člen

Vsaka zahteva za dostop do omrežja mora biti posredovana upravitelcu distribucijskega omrežja v veljavnih rokih za vložitev zahteve, ki jih določa Priloga II, ki je sestavni del tega navodila. Zahteva za dostop do distribucijskega omrežja mora biti podana v predpisani obliki, ki jo določi upravitelj distribucijskega omrežja.

126. člen

Vsaka zahteva za dostop do omrežja vsebuje tekočo številko zahteve pristojnega upravitelca distribucijskega omrežja, ki ustreza trenutnemu času prispetja zahteve. Tekoče številke nadzira in dodeljuje upravitelj distribucijskega omrežja.

127. člen

Odgovornosti uporabnikov, upravitelca distribucijskega omrežja in upravitelca prenosnega omrežja pri podajanju vozne reda v poteku storitve prenosa električne energije določa upravitelj distribucijskega omrežja.

128. člen

Zahtevi za dostop do omrežja mora odjemalec priložiti:

1. obremenilni diagram,
2. prevzemno-predajna mesta s pripadajočo infrastrukturo.

129. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja je dolžan obvestiti uporabnike o rezultatih preverjanja podane zahteve. V primeru, da pogoji niso izpolnjeni, upravitelj distribucijskega omrežja zahtevo zavrne ter o razlogih zavrnitve obvesti vlagatelja zahteve.

130. člen

V postopku preverjanja izvedljivosti storitve prenosa električne energije po distribucijskem omrežju se preveri tehnična izvedljivost in izvede usklajevanje voznih redov.

131. člen

V primeru, da električna energija pri transportu potuje po omrežjih enega ali več upravitelcev distribucijskega omrežja, morajo upravitelci distribucijskih omrežij raziskati izvedljivost prenosa v okviru razpoložljivih obratovalnih pogojev, na prenos energije pa morajo pristati vsi upravitelci, ki jih prenos zadeva.

132. člen

Upravitelj distribucijskega omrežja mora pri preverjanju tehnične izvedljivosti ves čas upoštevati zahteve po sigurnem, zanesljivem in kakovostnem obratovanju distribucijskega omrežja.

133. člen

Izvedljivost storitve prenosa električne energije v distribucijskem omrežju se preverja tudi glede na tehnična določila iz pogodbe o priključitvi.

134. člen

Upravljelec distribucijskega omrežja določi zgornjo mejo proizvedene moči pri proizvajalcu električne energije tako, da se zagotovijo tehnični pogoji za obratovanje omrežja. Za pridobitev odobritve presežka zgornje moči morajo dobavitelji električne energije pridobiti individualno odobritev upravljalca distribucijskega omrežja, ki poleg zgornje meje dovoljenega presežanja določi tudi obvezne čase v katerih sme prihajati do presežanj. Vse dogovorjene omejitve so na tej podlagi razvidne iz voznega reda.

135. člen

Upravljelec distribucijskega omrežja evidentira, koordinira, sestavlja, usklajuje in napoveduje upravljalcu prenosnega omrežja vozne rede uporabnikov na naslednji način:

1. uporabnik je dolžan vedno napovedati vozni red (v postopku za odobritev dostopa) upravljalcu omrežja na katerega je priključen;

2. upravljelec distribucijskega omrežja je odgovoren za preverjanje izvedljivosti voznih redov. V postopku preverjanja izvedljivosti upravljelec distribucijskega omrežja sodeluje z upravljalcem prenosnega omrežja;

3. upravljelec distribucijskega omrežja je dolžan posredovati vozne rede tudi upravljalcu distribucijskega omrežja sosednjih distribucijskih omrežij za del moči, ki se transportira preko teh sosednjih omrežij;

4. upravljelec distribucijskega omrežja na podlagi kratkoročnih bilateralnih pogodb preverja možnost izvedbe voznega reda, ki ga dobi od organizatorja trga ter ga odobri ali po potrebi usklajuje. Za odnos med upravljalcem distribucijskega omrežja in upravljalcem prenosnega omrežja veljajo določila sistemskih obratovalnih navodil za prenosno elektroenergetsko omrežje SONPO-E;

5. kontrola storitev transporta električne energije in preverjanje zahtev za dostop do omrežja se izvaja vsak dan na podlagi vseh prispelih zahtev do izteka predpisanega roka za vložitev zahteve. Količine električne energije po voznem redu morajo biti uravnotežene bilančno in časovno po električni moči in električni energiji ter morajo upoštevati prenosno zmogljivost distribucijskega omrežja;

6. vozni redi se usklajujejo, dokler se uporabnikom omrežja ne zagotovi zelena električna moč in električna energija.

Uporabnik je odgovoren za vozni red, ki ga napove upravljalcu distribucijskega omrežja.

136. člen

Če se v distribucijskem omrežju pojavijo preobremenitve, mora upravljelec distribucijskega omrežja izvesti vse potrebne ukrepe za vzpostavitev normalnega obratovalnega stanja.

137. člen

Ne glede na dogovorjene pogoje dobave lahko upravljelec distribucijskega omrežja pri preobremenitvah in v kriznem stanju elektroenergetskega sistema izvaja omejevanje porabe električne energije in moči.

138. člen

Uporabniki omrežja nimajo pravice do uveljavljanja nadomestila zaradi morebitne škode, nastale zaradi ravnanja operaterja v stanju pripravljenosti ali kriznem stanju elektroenergetskega sistema, če upravljelec distribucijskega omrežja ravna v skladu z določili sistemskih obratovalnih navodil.

139. člen

Pri preobremenitvah in v kriznih obratovalnih stanjih omrežja mora upravljelec distribucijskega omrežja izvajati ustrezne stikalne manipulacije in v najkrajšem možnem času zagotoviti oskrbo čim večjega števila odjemalcev. V primeru nespoštovanja omejevanja porabe električne energije, upravljelec distribucijskega omrežja izstavi račun za nastale stroške tistim upora-

bnikom omrežja, ki niso ravnali v skladu z uredbo o omejevanju obtežb in porabe električne energije v elektroenergetskem sistemu (Uradni list RS, št. 42/95).

140. člen

Upravljelec distribucijskega omrežja lahko zavrne dostop do omrežja le zaradi tehničnih in obratovalnih omejitev v distribucijskem omrežju, pri čemer upošteva kriterije, ki jih upravljelec distribucijskega omrežja za posamezne dele omrežja določi v soglasju z Agencijo za energijo.

141. člen

Upravljelec distribucijskega omrežja mora izdati zavrnitev zahteve za dostop do distribucijskega omrežja z ustrezno utemeljitvijo v rokih, ki so določeni v Prilogi II, ki je sestavni del tega navodila.

Distributer električne energije dnevno nadzoruje storitev prenosa električne energije in zahtev za dostop do omrežja na podlagi vseh prispelih zahtev do izteka roka za prijavo. V primeru, da sta ogroženi sigurnost in zanesljivost delovanja distribucijskega omrežja, upravljelec distribucijskega omrežja zahtev ne dovoli izvesti oziroma jih ne odobri.

142. člen

Zavrnitve se izvedejo v obratnem vrstnem redu prispetja zahtev in ob upoštevanju dodatnih kriterijev iz 143. člena navodila.

143. člen

Obveščanje mora biti izvedeno v okviru informacijskih storitev upravljalca distribucijskega omrežja.

144. člen

Odobritev zahteve ter vse medsebojne obveznosti upravljalca distribucijskega omrežja in uporabnik potrdita s podpisom pogodbe o dostopu do distribucijskega omrežja. Spore zaradi zavrnitve dostopa do distribucijskega omrežja rešuje Agencija za energijo.

2. Obstoječi proizvajalci električne energije in upravičeni odjemalci

145. člen

Dostop do distribucijskega omrežja so dolžni uveljavljati vsi obstoječi upravičeni odjemalci, in obstoječi proizvajalce električne energije. Za obstoječe uporabnike veljajo za dostop popolnoma enaki postopki določeni s tem navodilom kot za nove uporabnike.

3. Tarifni odjemalci

146. člen

Dobavitelj električne energije tarifnim odjemalcem je dolžan v skladu s splošnimi pogoji za dobavo in odjem električne energije skleniti pogodbo o dobavi z vsakim tarifnim odjemalcem priključenim na distribucijsko omrežje.

147. člen

Za tarifne odjemalce uveljavlja dostop do distribucijskega omrežja dobavitelj tarifnim odjemalcem na ta način, da z upravljalcem distribucijskega omrežja sklene ustrezno pogodbo o dostopu do distribucijskega omrežja za energetske zaključene celote. Varnost dobave tarifnim odjemalcem zagotavlja dobavitelj tarifnim odjemalcem na ta način, da z upravljalcem distribucijskega omrežja sklepa ustrezne dolgoročne pogodbe o dostopu do distribucijskega omrežja ter ustrezne dolgoročne pogodbe o nakupu električne energije.

148. člen

Upravljelec distribucijskega omrežja pri tarifnih odjemalcih, priključenih na nizkonapetostno omrežje, zaradi njihovega majhnega odjema praviloma ne meri moči, ampak le električno energijo.

149. člen

Za različne odjemalce in za različne odjemne skupine tarifnih odjemalcev dobavitelj tarifnim odjemalcem izdela razne ustrezne nadomestne obremenitvene diagrame.

150. člen

Dobavitelj tarifnim odjemalcem posreduje upravljalcu distribucijskega omrežja vozni red odjema na nizkonapetostnem omrežju, ki ga pripravi s pomočjo nadomestnih obremenitvenih diagramov ter drugih razpoložljivih podatkov in meritev.

151. člen

Vozni red, ki ga upravljalcu distribucijskega omrežja posreduje dobavitelj tarifnih odjemalcev, upravljelec distribucijskega omrežja upošteva v svojih postopkih zbiranja, koordiniranja, sestavljanja ter usklajevanja vseh voznih redov uporabnikov in v napovedi voznega reda upravljalcu prenosnega omrežja, po opisanem postopku.

152. člen

Ob koncu izbranega obračunskega obdobja opravi upravljelec distribucijskega omrežja z dobaviteljem tarifnim odjemalcem obračun dejansko odvzete električne energije.

153. člen

Za proizvajalce električne energije na nizkonapetostnem omrežju, za katere merjenje moči ni potrebno, veljajo določbe iz 151. in 152. člena teh navodil.

4. Odstopanja od voznega reda

154. člen

Vsak uporabnik distribucijskega omrežja je dolžan upoštevati vozni red, ki je bil osnova za sklenitev pogodbe o dostopu do distribucijskega omrežja med njim in upravljalcem distribucijskega omrežja.

155. člen

Za nadzor in obračun odstopanj od voznega reda ugotavlja (meri, registrira) upravljelec distribucijskega omrežja dejanske srednje vrednosti moči za 15-minutne bloke praviloma na vseh prevzemno-predajnih mestih. Diagrami za namen obračuna se imenujejo obremenilni diagrami prevzemno-predajnega mesta.

156. člen

Na prevzemno-predajnih mestih tarifnih odjemalcev zaradi njihovega majhnega odjema upravljelec distribucijskega omrežja praviloma ne meri moči, ampak le električno energijo. Obračun odstopanj od voznega reda, ki ga je dobavitelj tarifnim odjemalcem posredoval upravljalcu distribucijskega omrežja, opravi upravljelec distribucijskega omrežja z dobaviteljem tarifnim odjemalcem na osnovi dejansko odvzete električne energije.

157. člen

Za vsako prevzemno-predajno mesto se vnaprej določi, kako se bodo ugotavljala odstopanja od voznega reda.

158. člen

Za obračun odstopanj od voznega reda je pomembna tolerančna meja odstopanj izmerjenih blokov 15-minutnih sred-

njih vrednosti moči (v normalnih obratovalnih pogojih) od usklajenega voznega reda, ki znaša +5 %.

159. člen

Osnova za obračun odstopanj je določena v predpisu o delovanju izravnalnega trga električne energije in načinu obračunavanja odstopanj oddaje ali odjema električne energije od voznih redov.

Za nedopustna odstopanja zaračunava upravljelec distribucijskega omrežja povzročitelju nastale stroške po ceni sistemskih storitev.

160. člen

Upravljelec distribucijskega omrežja ima pravico izklopiti uporabnika distribucijskega omrežja, ki se ne drži dogovorjenega voznega reda, v peti četrtini ure odstopanja po predhodnem obvestilu.

5. Plačilo dostopa do omrežja

161. člen

Uporabnik distribucijskega omrežja je dolžan upravljalcu distribucijskega omrežja plačati pogodbeno zagotovljeni dostop do omrežja v celoti, ne glede na to, koliko električne energije je bilo v okviru tega dostopa ob posameznem času preneseno.

162. člen

Uporabnik distribucijskega omrežja je pri trenutnem dostopu do omrežja dolžan plačati upravljalcu distribucijskega omrežja dostop do omrežja za določen čas glede na količino energije in moči na določenih prevzemno-predajnih mestih v obsegu, kot izhaja iz sklenjenega posla na organiziranem trgu.

6. Baza podatkov in njihova zaupnost

163. člen

Distributer električne energije je dolžan upravljalca distribucijskega omrežja oskrbeti s podatki o omrežju, postrojih in napravah ter postrojih upravičenih odjemalcev. Oskrbeti mora tudi povezavo in podatke, ki jih nudi geografski informacijski sistem.

Upravljelec distribucijskega omrežja potrebuje za načrtovanje, izračune, vodenje obratovanja in analize ažurirane naslednje podatke o:

1. proizvajalcih električne energije, ki so priključeni na distribucijsko omrežje;
2. postrojih in napravah upravičenih odjemalcev;
3. postrojih in napravah kvalificiranih proizvajalcev;
4. ponudnikih sistemskih storitev in
5. tarifnih odjemalcih.

164. člen

Upravljelec distribucijskega omrežja mora dobiti ustrezne tehnične podatke od upravljalca prenosnega omrežja o postrojih, ki so vezani na prevzemno-predajna mesta in sosednjih upravljavcev distribucijskih omrežij o postrojih, vezanih na skupna prevzemno-predajna mesta.

165. člen

Upravljelec distribucijskega omrežja je odgovoren za stalno vzdrževanje baze tehničnih podatkov. Dolžan je opozoriti na napake in pomanjkljivosti podatkov, če to ugotovi pri svojem delu.

166. člen

Upravljelec distribucijskega omrežja potrebuje za načrtovanje, izračune, vodenje obratovanja in analize sproti obnavljane naslednje podatke o:

1. parametrov napetosti na prevzemno-predajnih mestih;
2. obremenitvah vodov;
3. stikalnem stanju omrežja in
4. pretokih moči.

167. člen

Upravljalcu distribucijskega omrežja sporočajo sprotne podatke upravljalca prenosnega omrežja, proizvajalci, upravičeni odjemalci in upravljalci distribucijskih omrežij, s katerimi ima prevzemno-predajna mesta.

168. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja mora posredovati upravljalcu prenosnega omrežja vse potrebne podatke, ki omogočajo zagotovitev varnega in zanesljivega obratovanja omrežij in njihovo vzajemno obratovanje.

169. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja mora posredovati Agenciji za energijo in organizatorju trga električne energije vse podatke, ki jih potrebujeta za njuno delovanje.

170. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja je dolžan pri zaje-manju in vodenju obratovalnih podatkov o upravičenem odje-malcu:

1. zbirati in voditi iste podatke na enak način;
2. uporabljati enak format zajemanja podatkov;
3. v ta namen uporabljati kompatibilno programsko opre-mo in
4. uporabljati enotne parametre, načine in postopke zbi-ranja in vodenja podatkov, tako, da je omogočena takojšnja in nemotena izmenjava vseh podatkov.

171. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja mora s podatki in informacijami, ki jih dobi od uporabnikov omrežja, ravnati v skladu z določili o zaupnosti. To ne velja za javne informacije o delovanju podjetja, če so zakonito dostopne preko tretje ose-be, ali jih je izdajatelj podatkov dal na neomejeno razpolago tretji osebi.

7. Analize, poročila in objave

172. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja dnevno izvaja analize obratovanja distribucijskega omrežja.

173. člen

Vsako motnjo v distribucijskem elektroenergetskem si-stemu upravljalca distribucijskega omrežja zabeleži, po potrebi analizira in izdela ustrezno poročilo.

174. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja je dolžan pripraviti in izvajati spodbujevalne programe učinkovite rabe električne energije.

175. člen

Na osnovi analiz upravljalca distribucijskega omrežja na lastno pobudo ali pobudo pristojnega organa ali organizacije, pripravi program učinkovite rabe energije.

176. člen

Program učinkovite rabe električne energije upravljalca distribucijskega omrežja objavi v svojih, odjemalcem dostopnih, publikacijah.

177. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja je dolžan izdelovati mesečno in letno poročilo o obremenitvah distribucijskega elektroenergetskega sistema.

178. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja mora odjemalce o predvidenih prekinitev obvestiti v pisni obliki, v primeru, da gre za širši krog odjemalcev, pa preko sredstev javnega obveščanja vsaj 48 ur pred prekinitvijo.

179. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja je dolžan izdelati poročilo o nepredvidenih dogodkih in motnjah na distribucijskem elektroenergetskem sistemu.

180. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja oblikuje letno poročilo o stanju distribucijskega omrežja in obratovalnih podatkih.

181. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja izdeluje letno statistično poročilo o dogodkih na distribucijskem elektroenergetskem sistemu.

182. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja dostavlja letna poročila o stanju distribucijskega elektroenergetskega sistema Agenciji za energijo.

183. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja je dolžan najmanj enkrat mesečno na svoje stroške objaviti podatke o zasedenosti distribucijskega omrežja po posameznih distribucijskih smereh.

184. člen

Če upravljalca distribucijskega omrežja zagotovi trajno objavo podatkov o zasedenosti distribucijskega omrežja na elektronski način, mora podatke sproti obnavljati najmanj enkrat dnevno.

185. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja mora v petnajstih dneh po izteku koledarskega leta izdelati poročilo stroškov prednostnega dispečiranja.

186. člen

Poročilo o poročilu stroškov prednostnega dispečiranja predloži upravljalca distribucijskega omrežja Agenciji za energijo.

X. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

187. člen

Upravljalca distribucijskega omrežja spremlja uporabnost tega navodila, predlaga spremembe in dopolnitve navodila, ki morajo biti usklajene med upravljalci distribucijskega omrežja, distributerji električne energije in po potrebi tudi uporabniki.

188. člen

To navodilo začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

mag. Janez Kopač l. r.
Minister
za okolje in prostor

PRILOGA I

TABELE ZA IZMENJAVO PODATKOV

Tabela 1A: Minimalni obseg izmenjanih tehničnih podatkov v fazi pridobivanja soglasja za priključitev med upravljalcem distribucijskega omrežja in odjemalci

Tehnični podatki	Od odjemalcev k UDO-ju	Od UDO-ja k odjemalcem	Napetostni nivo		
			110 kV	SN	NN
Načrt prevzemno-predajnih mest	x		x	x	x
Načrtovane gradnje prevzemno-predajnih mest	x		x	x	
Enopolna stikalna shema omrežnega priključka	x		x	x	x
Shema zaščitnih naprav z nastavitvami in teleinf. sistem	x	x	x	x	x
Pomembni tehnični podatki					
* Prispevek h kratkostičnim tokom	x	x	x	x	x
* Povratni vplivi na omrežje	x	x	x	x	x
Maksimalna obremenitev (P,Q) na prevzemno-predajnih mestih	x		x	x	x
Tehnične zahteve za odjemalčeve postroje, skupaj z napravami za telekom. in meritve	x	x	x	x	x
Enopolna stikalna shema					
* Stikalna shema omrežja (sosednje območje)		x	x	x	
Pregledna shema zaščite omrežja z nastavitvami vključno z rezervno zaščito		x	x	x	
Omrežje:					
* Min. in max. kratkostični tok na prevzemno-predajnih mestih	x	x	x	x	x
* Napetostni nivo			x	x	x

Tabela 1B: Minimalni obseg izmenjave tehničnih podatkov v fazi pridobivanja soglasja za priključitev med upravljalcem distribucijskega omrežja in proizvajalci

Tehnični podatki	Od P-ja k UDO-ju	Od UDO-ja k P-ju	Napetostni nivo		
			110 kV	SN	NN
Načrt prevzemno-predajnih mest	x		x	x	x
Načrtovane gradnje prevzemno-predajnih mest	x		x	x	x
Enopolna stikalna shema omrežnih priključkov	x		x	x	x
Pomembni tehnični podatki					
* Odmerjena delovna moč, minimalna	x		x	x	x
* Odmerjena navidezna moč	x		x	x	x
* Način vožnje	x		x	x	x
* Prispevek h kratkostičnemu toku	x		x	x	x
* Prispevek k regulaciji napetosti	x		x	x	x
Pregledna shema zaščitnih naprav za zaščito elektrarn z nastavitvami	x	x	x	x	x
Tehnični podatki omrežja:					
* Min. in maks. kratkostični tok na priključnih mestih		x	x	x	X
* Napetostni nivo		x	x	x	X

Tabela 1C: Minimalni obseg izmenjave tehničnih podatkov za prevzemno-predajno mesto med upravljalcem distribucijskega omrežja in upravljalcem prenosnega omrežja

Tehnični podatki	Od UDO-ja k UPO-ju	Od UPO-ja k UDO-ju	Napetostni nivo	
			110 kV	SN
Načrt prevzemno-predajnih mest	x	x	x	
Načrtovanje gradnje prevzemno-predajnih mest	x		x	
Enopolna stikalna shema omrežnih priključkov	x	x	x	
Shema zaščitnih naprav z nastavitvami in teleinf. sistemom	x	x	x	
Pomembni tehnični podatki				
* Prispevki h kratkostičnim tokovom	x	x	x	
* Povratni vplivi na omrežje	x	x	x	x
Maksimalna obremenitev (P,Q) na prevzemno-predajnih mestih	x	x	x	x
Tehnične zahteve za prevzemno-predajna mesta skupaj z napravami za telekom. in meritve	x	x	x	
Enopolna stikalna shema				
* Stikalna shema omrežja (sosednje območje)	x	x	x	
Pregledna shema zaščite omrežja z nastavitvami vključno z rezervno Zaščito	x	x	x	
Omrežje				
* Min. in maks. kratkostični tok na prevzemno-predajnih mestih	x	x	x	
* Napetostni nivo	x	x	x	

PRILOGA 2

Pregled rokov (minimalnih časov) najave in odobritve voznih redov

Trajanje storitve	Rok (min. čas) za najavo voznega reda	Rok (min. čas) za odobritev/zavrnitev voznega reda
> 1 leto	8 tednov pred začetkom izvedbe dobave	6 tednov po najavi
> 3 mesece ≤ 1 leto	2 tedna pred začetkom izvedbe dobave	1 teden po najavi
1 teden-3 mesece	4 delovne dni pred začetkom izvedbe dobave	do 15. ure 2. delovnega dne po najavi
< 1 teden	do 10. ure v dnevu pred začetkom izvedbe dobave	do 14. ure v dnevu, pred začetkom izvedbe dobave
> 1 leto (popravljen plan)	1 teden pred začetkom izvedbe dobave	4 delovne dni po vložitvi najave, vendar najkasneje do 16. ure prejšnjega dne
> 3 mesece ≤ 1 leto (popravljen plan)	1 teden	
1 teden-3 mesece (popravljen plan)	3 delovne dni	
< 1 teden (popravljen plan)	do 10. ure v dnevu pred spremembo izvedbe dobave	4 ure po vložitvi najave
Aktualizacija odobrenih voznih redov	do 10. ure v dnevu, pred spremembo izvedbe dobave	do 16. ure v dnevu, pred spremembo izvedbe dobave

VSEBINA

VLADA

Stran

617.	Uredba o razširitvi evropskih patentov na Republiko Slovenijo	1057
618.	Uredba o določitvi tarife nadomestil za uporabo sredstev iz popisa	1058
619.	Uredba o dopolnitvah uredbe o avtonomnem ukrepu znižanja ali ukinitve carinskih stopenj za določeno blago	1068

MINISTRSTVA

620.	Pravilnik o tlačni opremi	1068
621.	Pravilnik o meroslovnih zahtevah za merilnike tlaka v pnevmatikah	1111
622.	Pravilnik o vpisih v kataster stavb	1113
623.	Navodilo o sistemskem obratovanju distribucijskega omrežja za električno energijo	1129

ISSN 1318-0576

917713181057017

Izdajatelj Služba Vlade RS za zakonodajo – Direktor dr. Matjaž Nahtigal – Založnik Uradni list RS, d.o.o. – Direktorica in odgovorna urednica Erika Trojer – Priprava Uradni list RS d.o.o., Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Akontacija naročnine za leto 2002 je 22.000 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista RS je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 66.000 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet <http://www.uradni-list.si> – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si – Žiro račun 50100-601-273770